

उर्लाबारी नगरपालिकाको नियमन क्षेत्राधिकार भित्र रहेको
सकृय सहकारी संस्थाहरूको स्थलगत अनुगमन/निरीक्षण
प्रतिवेदन

प्रतिवेदन पेश गर्ने:
अनुगमन निरीक्षण समिति /टोली
उर्लाबारी नगरपालिका
मोरङ, कोशी प्रदेश
२०८२ जेठ

विषय सूची

	<u>पेज नं.</u>
१. पृष्ठभूमि	१
२. समिति/टोली गठन	१
३. कार्यक्षेत्रगत शर्तहरू	१
४. अनुगमन/अध्ययन विधिहरू	२
५. अनुगमन टोलीका सीमाहरू	२
६. उर्लाबारी नगरपालिकाको नियमन क्षेत्राधिकार अन्तर्गत रहेको सहकारी संस्थाहरूको अवस्था	२
तालिका-१: समष्टीगत विवरण, तालिका-२ : कोपोमिस प्रणाली प्रतिवेदन	३, ४
६.१ कान्ति बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., उर्लाबारी-७ मोरङ	६
६.२ जीवन ज्योति महिला साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-९ मोरङ	१०
६.३ दियालो कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-७, मोरङ	१४
६.४ नवप्रतिभा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी २ मोरङ	१८
६.५ बुद्ध बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-७, मोरङ	२४
६.६ बैभवलक्ष्मी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-८ मोरङ	२८
६.७ महिला उत्थान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-७ मोरङ	३३
६.८ निलम बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी ३ मोरङ	३८
६.९ कामना बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-९ मोरङ	४३
६.१० कुल झोरा फलफुल तथा तरकारी उत्पादक सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-९ मोरङ	४८
६.११ साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी ३ मोरङ	५२
६.१२ सुनझोडा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी २ मोरङ	५७
६.१३ सुनौलो पाथिभरा कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी १ मोरङ	६२
६.१४ चारघरे दुध सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-१, मोरङ	६५
६.१५ जनसरोकार कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी १ मोरङ	६७
६.१६ सुप्रसिद्ध युवा तथा कृषि उद्यमी संस्था लि., उर्लाबारी-७, मोरङ	७१
७. कार्यक्षेत्र भित्र रहेका सहकारी संघ संस्थाको अनुगमन निरीक्षणमा देखिएको अवस्था	७५
८. सहकारी संस्थाहरूमा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू:	७६
९. समस्या समाधानका उपायहरू:	७६

१. पृष्ठभूमि:

नेपालको संविधान २०७२ अनुसार राज्यको पुनर्संरचना भएपछि एक स्थानीय तह भित्र भौगोलिक कार्यक्षेत्र भएका सहकारी संस्थाहरूको नियमन स्थानीय तहको सम्बन्धित पालिकाबाट हुने व्यवस्था भए बमोजिम संविधानको एकल तथा साझा अधिकार भित्र यस उर्लाबारी नगरपालिका भित्र कार्यक्षेत्र रहेका सहकारी संस्थाहरूको नियमन कार्यका लागि सहकारी शाखाको स्थापना भएको छ । उर्लाबारी नगरपालिकाको नियमन क्षेत्रमा पर्ने सहकारी संघ संस्थाहरूको संचालन तथा नियमनका लागि संघीय सहकारी ऐन, २०७४ तथा सहकारी नियमावली, २०७५ का साथै सहकारी विभागबाट जारी विभिन्न कार्यविधि, मापदण्ड, निर्देशिका तथा परिपत्रका साथै उर्लावारी नगरपालिकाको सहकारी ऐन, २०७६ (संशोधन २०७९ सहित) तथा सहकारी संस्था दर्ता सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ लागू भइसकेको अवस्था छ । सहकारी संघ संस्थाहरूको वित्तीय अवस्था, सदस्य केन्द्रियताका सूचकहरू, कानूनी पक्ष लगायत सम्पूर्ण व्यवस्थापकीय पक्षको निर्धारित सूचकहरू बमोजिम सहकारी संस्थाहरूमा सदस्य सहभागिताको अवस्था वस्तुगत आधारमा अनुगमन गर्नका लागि सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ९७ तथा सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम ७२ बमोजिम उर्लाबारी नगरपालिका र प्रदेश सहकारी रजिष्ट्रार तथा प्रशिक्षण कार्यालय, कोशी प्रदेश, इनरुवा, सुनसरीको संयुक्त अनुगमन टोली गठन गरी सहकारी संस्थाहरूको अनुगमन गरेपछि प्रतिवेदन पेश गर्ने, संस्थाहरूलाई अनुगमनमा देखिएका कैफियतहरू सुधार गर्न निर्देशन दिने र संघ संस्थाहरूबाट सुधारको कार्ययोजना समेत बनाई पेश गर्ने र भएको प्रगति समेत नियमित रूपमा पेश गर्ने व्यवस्था अनुसार मोरङ जिल्ला उर्लाबारी नगरपालिका कार्यक्षेत्र भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरूको नियमित र सघन अनुगमन गरी अनुगमनमा देखिएका व्यहोराहरू समेटेर यो अनुगमन प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

२. समिति/टोली गठन:

उर्लाबारी नगरपालिकाको नियमन क्षेत्राधिकार भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरूको स्थलगत रूपमा नियमित र सघन अनुगमन गरी त्यस्ता संस्थाहरूको कारोबारको यथार्थ वस्तुस्थिति र जोखिम समेत आंकलन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न प्रदेश सहकारी रजिष्ट्रार तथा प्रशिक्षण कार्यालयका प्रतिनिधि समेत रहने गरी देहाय बमोजिम टोली गठन गरी जिम्मेवारी प्रदान भएको थियो ।

अनुगमन टोली

१. श्री अभय कुमार गुप्ता, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, उर्लाबारी नगरपालिका	- संयोजक
२. श्री मनोज कार्की, बरिष्ठ शाखा अधिकृत, प्रदेश सहकारी रजिष्ट्रार तथा प्रशिक्षण कार्यालय, इनरुवा	- सदस्य
३. श्री कुबेर ढकाल, उर्लाबारी नगरपालिका	- सदस्य
४. श्री कविता ढुंगाना, सहायक पाँचौ, उर्लाबारी नगरपालिका, सहकारी शाखा प्रमुख	- सदस्यसचिव

३. कार्यक्षेत्रगत शर्तहरू:

उर्लाबारी नगरपालिका कार्यक्षेत्र भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरूको स्थलगत अनुगमन गरी त्यस्ता संस्थाहरूको कारोबारको यथार्थ वस्तुस्थिति र जोखिम समेत आंकलन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न गठन भएको समितिका लागि देहायबमोजिमको कार्यक्षेत्रगत शर्तहरू तोकिएका थियो ।

१. उर्लाबारी नियमन क्षेत्र भित्र रहेका सहकारीहरूको वित्तीय कारोबार र जोखिमको समेत विश्लेषणको आधारमा पहिचान गरी एकीकृत विवरण तयार पारी पेश गर्ने,
२. अनुगमन टोलीले त्यस्ता सहकारी संस्थाहरूको स्थलगत निरीक्षण अनुगमन गर्ने साथै आवश्यकतानुसार सम्बन्धित संस्थाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूसँग समन्वय, छलफल, परामर्श गर्ने,
३. संस्थाहरूको व्यवस्थापकीय र वित्तीय कारोबारको यथार्थ वस्तुस्थिति पत्ता लगाउने,

४. सहकारी संस्थाहरूको वित्तीय लगायतका अवस्थाको विश्लेषण गरी जोखिम समेतको आधारमा त्यस्ता सहकारी संस्थाहरूको वर्गीकरण समेत गरी पेश गर्ने,
५. वित्तीय कारोबार तथा संस्थाको वस्तुस्थितिको आंकलन गरी नियमित र सघन अनुगमन गर्ने,
६. अनुगमन गरिएको सहकारी संस्थाको जोखिमसमेत विश्लेषण गरी समस्या समाधानको लागि तत्काल गर्नुपर्ने सुधार र कारवाहीको सिफारिस सहितको प्रतिवेदन पेश गर्ने ।
७. माथिका बुँदाका अतिरिक्त अनुगमन टोलीले निरीक्षण अनुगमन गर्दा आवश्यक सूचक निर्धारण गर्न सक्नेछ।

४. अनुगमन/अध्ययन विधि:

कोशी प्रदेश सरकारबाट जारी सहकारी संघ/संस्था अनुगमन, निरीक्षण तथा लेखापरीक्षण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७८ बमोजिमको अनुसूचि बमोजिम नियमित र सघन अनुगमनको ढाँचा प्रयोग गरी उर्लाबारी नगरपालिकाको नियमन क्षेत्राधिकार भित्र रहेका सक्रिय सहकारी संस्थाको निम्न विधि अवलम्बन गरी अनुगमन निरीक्षण गरी प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको छ ।

- स्थलगत अध्ययन
- स्थलगत निरीक्षण
- सम्बन्धित व्यक्तिहरूसँग छलफल, सोधपूछ र अन्तरक्रिया
- सूचना, तथ्य जानकारीहरूको सङ्कलन

५. अनुगमन टोलीका सीमाहरू (Limitations)

१. अनुगमनको कार्यक्षेत्रगत शर्त विस्तृत रहेको हुँदा सहकारी क्षेत्र सम्बद्ध सम्पूर्ण अन्तरसम्बन्धित विषयलाई विश्लेषण गर्न सकिएको छैन।
२. अनुगमन टोलीलाई प्राप्त समय सीमा कार्य अवधि नै यस अनुगमन कार्यको प्रमुख सीमाका रूपमा रहेको थियो।
३. समितिका लागि प्राप्त मानवीय तथा आर्थिक स्रोत साधन र छोटो कार्य अवधि समेतले पनि अनुगमन कार्यलाई थप सीमित बनाएको थियो ।
४. सीमित समयका कारण सक्रिय सहकारी संस्थाहरूको मात्र अनुगमन निरीक्षण गर्न सकिएको छ ।

६. उर्लाबारी नगरपालिकाको नियमन क्षेत्राधिकार अन्तर्गत रहेको सहकारी संस्थाहरूको अवस्था:

उर्लाबारी नगरपालिकाको नियमन अन्तर्गत रहेको सहकारी संस्थाहरूको अवस्था बुझ्न कोपोमिस प्रणाली, विभिन्न समयमा सहकारी शाखामा प्रस्तुत प्रतिवेदन, उजुरी तथा गुनासो र सोको समाधानका लागि गरिएको प्रयास, संस्थाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूसँग अन्तरक्रिया, छलफल, परामर्श गर्ने कार्य गरियो । उर्लाबारी नगरपालिकाको नियमन क्षेत्रमा पर्ने सहकारीको समग्र अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १ : समष्टीगत विवरण (अनुगमनको आधारमा)

आ. ब. २०८०।०८१ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा उर्लाबारी नगरपालिका नियमन कार्यक्षेत्र भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरुको समष्टीगत विवरण																		
सि.नं.	संस्थाको नाम, ठेगाना	दर्ता नं.	दर्ता मिति	सञ्चालक समिति			कर्मचारी संख्या			सदस्य संख्या			शेयर पूँज	बचत/निक्षेप	ऋण लगानी	कोष हिसाब	बाह्य ऋण	कूल सम्पत्ति/दायित्व
				महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा						
१	कान्ति बचत तथा ऋण सहकारी उर्लाबारी-७ मोरङ	७७३	२०६७।१२।०९	४	५	९	३	०	३	३३७	२८१	६१८	२९९०६००	१३६६२५५०.४८	१५७४४३९७.८४	१२५४८२२.९१	०.००	१९९२६३७०.०३
२	जीवन ज्योति महिला साना किसान कृषि सहकारी उर्लाबारी-९ मोरङ	११६७ ।२२	२०७२।०८।१७	११	०	११	४	२	६	१४९२	०	१४९२	७८२७७००	४९३३३६९७.९१	९५८६७८८.००	२०६७७२१४.००	३९५७६८७५.००	११९७०४८०१.९७
३	दियालो कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-७, मोरङ	११०९	२०७१।०१।१६	२	५	७	३	५	८			१७५०	८१८७७००	४२१४४९९४.८८	५४५१९९१३.००	४४५८३४३.४९	०.००	५८१५८७८४.०३
४	नवप्रतिभा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि उर्लाबारी २ मोरङ	१८५	२०५९।०६।००	११	०	११	२	०	२	४४३	४९	४९२	२४४२७००	१२५७२४१६.१२	१५१४५९८५.००	३५९०२११.०४	९८३३८१.७४	२१२०६२९२.७७
५	बुद्ध बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-७, मोरङ	३	२०७६।०८।३०	३	६	९	१	१	२			३०८	३७०७५००	८११३०७९.९४	११८५९८४८.७०	१५२८७१७.०४	०.००	१३४०८३७०.७९
६	बैभवलक्ष्मी बचत तथा ऋण सहकारी उर्लाबारी-८मोरङ	५५८। २८६	२०६६।०३।१५	१	६	७	१	२	३	२६८	३२३	५९१	४७०१९००	२१७०४७६७.५८	३१४१८०५२.७९	८४७४४४.८६	०.००	३२७८७४५.०७
७	महिला उत्थान बचत तथा ऋण सहकारी उर्लाबारी-७ मोरङ	३७१ (१४४)	२०६५।०३।२७	९	०	९	४	१	५	१३२५		१३२५	९६९१६००	५५७५२६७७.१७	५७६२०१८७.१६	१४२६९६३९.६६	०.००	८०३७२८७.५९
८	निलम बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि उर्लाबारी ३ मोरङ	९५२ (५७६)	२०६९।०६।२२	१	६	७	२	१	३	५१३	५८७	११००	२४९१६००	९६३३३२४.८२	१२०४१९३८.००	७१५६२८.७०		१३१०६४८८.५९
९	कुल झोरा फलफुल तथा तरकारी उत्पादक सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-९, मोरङ	७५१	२०६७।१०।०९	३	८	११	१	०	१	१५०	१८०	३३०	७९८०००	४५६६६५८.३४	६९५२६१५.००	१३१९२९२.६४	१२८७५००.००	८११७३३६.८०
१०	चारधारे दुग्ध सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-१, मोरङ	२	२०७६।०७।१५	३	६	९	०	२	२	६	४०	४६	८५५०००	५७७७७.००	०.००	४१४१२५.००	२०४०००.००	१९८५५८५.००
११	जनसरोकार कृषि सहकारी संस्था लि उर्लाबारी १ मोरङ	६६०	२०६७।०१।१९	३	४	७	०	०	०	१२	३८	५०	१३५९००	६७७८३.००	९८१६१.००	१७०९९२.१९	०.००	३८८९७२.१९
१२	साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि उर्लाबारी ३ मोरङ	५	२०७९।०५।२४	९	०	९	१	१	२	५१६	३	५१९	१८४६५००	४३८१६५५.३५	६०७२५८५.००	२०७३४५.५३	२०२१०००.००	८५४०२९०.२४
१३	सुनझोडा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि उर्लाबारी २ मोरङ	४६३। २०९	२०६४।११।२८	४	७	११	१	०	१	१०४	५८	१६२	८१०००	२३२४५४६.००	९३९२६६.००	२१४०२१.११	०.००	२७३४४५५.२८
१४	सुनौलो पाथिभरा कृषि सहकारी संस्था लि उर्लाबारी १ मोरङ	१	२०७६।०७।१५	२	७	९	१	०	१			३४०	५१२४००	११८४४८.००	१६४४३९८.००	१५८९२३.६३	१८१८८.५०	१८८५२०९.९५
१५	कामना बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-९ मोरङ	१८६	२०५९।०१।१७	५	४	९		१	१			११६	४८७९००	१८७७००९.००	२०१४१४६.००	३८३७६४.७३	०.००	३०८१५१४.००
१६	सुप्रसिद्ध युवा तथा कृषि उद्यमी संस्था लि., उर्लाबारी-७, मोरङ	४	२०७९।०३।१५	३	६	९	०	०				४४						
जम्मा				७४	७०	१४४	२४	१६	४०	५१६६	१५५९	९२८३	४६७५८०००	२२७३७७०८६	३११९३९३८१	५०२१०४८७	४४०९०९४५	३८५४०५६६४

तालिका २: आ.ब. २०८०।०८१ को कोपोमिस प्रणालीमा अध्यावधिक सम्बन्धी विवरण:

सि.नं.	सहकारीको नाम	पासवर्ड पाएको	साधारणस भा विवरण	निर्वाचन विवरण	समस्तिगत विवरण	मासिक विवरण											
						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
१	बैभवलक्ष्मी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि	छ/भएको	X	X	छ/भएको	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
२	शारदा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	छ/भएको	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
३	निलम बचत तथा ऋण सहकारी स.लि.	छ/भएको	X	छ/भएको	छ/भएको	X	X	X	छ/भएको	X	X	X	X	X	X	X	X
४	कामना बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	छ/भएको	X	छ/भएको	छ/भएको	X	X	X	X	X	X	छ/भएको	X	X	X	X	X
५	जनसरोकार कृषि सहकारी संस्था लि.	छ/भएको	X	X	छ/भएको	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
६	कान्ति बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि	छ/भएको	X	X	छ/भएको	छ/भएको	X	X	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको
७	कुलशोरा फलफूल तथा तरकारी उत्पादक सहकारी संघ लि	छ/भएको	X	X	छ/भएको	X	X	X	छ/भएको	X	X	X	X	X	X	X	X
८	नवप्रतिभा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि	छ/भएको	X	छ/भएको	छ/भएको	X	X	X	X	X	X	छ/भएको	X	X	X	X	X
९	चारधरे दुग्ध सहकारी संस्था लि.	छ/भएको	X	X	छ/भएको	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
१०	श्री सुनौलो पाथिभरा कृषि सहकारी	छ/भएको	X	X	छ/भएको	X	X	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको	X	X
११	जीवन ज्योती महिला साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	छ/भएको	X	X	छ/भएको	X	X	X	X	X	X	छ/भएको	X	X	X	X	X
१२	दियालो कृषि सहकारी संस्था लि.	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको	छ/भएको	X	X	X	X	X	X	छ/भएको	X	X	X	X	X
१३	सुप्रसिद्ध युवा तथा कृषि उधमी सहकारी संस्था	छ/भएको	X	X	छ/भएको	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
१४	साना किसान कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	छ/भएको	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
१५	महाराजस्थान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
१६	महिला उत्थान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि	छ/भएको	X	छ/भएको	छ/भएको	X	X	X	X	X	X	छ/भएको	छ/भएको	X	X	X	X
१७	सुनझोडा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
१८	कदमतोली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
१९	बुद्ध बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लिमिटेड	छ/भएको	X	X	छ/भएको	X	X	X	X	छ/भएको	X	X	X	X	X	X	X

आ.ब. २०८१।०८२ को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम उर्लाबारी नगरपालिकाको नियमन क्षेत्राधिकार भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरु मध्ये सक्रिय निम्न बमोजिम संस्थाहरुको नियमित र सघन अनुगमन गरिएको छ ।

नियमित अनुगमन गरिएको संस्थाहरु

सि.नं.	सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	दर्ता नं.	दर्ता मिति
१	कुल झोरा फलफुल तथा तरकारी उत्पादक सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-९ मोरङ	७५१	२०६७।१०।०९
२	साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी ३ मोरङ	५	२०७९।०५।२४
३	सुनझोडा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी २ मोरङ	४६३।२०९	२०६४।११।२८
४	सुनौलो पाथिभरा कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी १ मोरङ	१	२०७६।०७।१५
५	चारघरे दुध सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-१, मोरङ	२	२०७६।०७।१५
६	जनसरोकार कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी १ मोरङ	६६०	२०६७।०९।१९
७	सुप्रसिद्ध युवा तथा कृषि उद्यमी संस्था लि., उर्लाबारी-७, मोरङ	४	२०७९।०३।१५

सघन अनुगमन गरिएको संस्थाहरु

सि.नं.	संस्थाको नाम, ठेगाना	दर्ता नं.	दर्ता मिति
१	कान्ति बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., उर्लाबारी-७ मोरङ	७७३	२०६७।१२।०९
२	जीवन ज्योति महिला साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-९ मोरङ	११६७।२२	२०७२।०८।१७
३	दियालो कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-७, मोरङ	११०९	२०७१।०१।१६
४	नवप्रतिभा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी २ मोरङ	१८५	२०५८।०५।९
५	बुद्ध बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-७, मोरङ	३	२०७६।०८।३०
६	बैभवलक्ष्मी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-८ मोरङ	५५८।२८६	२०६६।०३।१५
७	महिला उत्थान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-७ मोरङ	३७१ (१४४)	२०६५।०३।२७
८	निलम बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी ३ मोरङ	९५२ (५७६)	२०६९।०६।२२
९	कामना बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-९ मोरङ	१८६	२०५९।०९।१७

६.१ कान्ति बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., उर्लाबारी-७ मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

- (१) सहकारी संस्थाको नाम :- कान्ति बचत तथा ऋण संस्था लि., उर्लाबारी-७, मोरङ
- (२) दर्ता नं. ७७३, दर्ता मिति : २०६७।१२।०९
- (३) ठेगाना : उर्लाबारी-७, मोरङ
- (४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा.।
- (५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको
- (६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - ४ पुरुष - ५ जम्मा - ९
- (७) कर्मचारी संख्या : महिला - ३ पुरुष -- जम्मा - ४
- (८) शेयर सदस्य संख्या :
जम्मा : ६१८	महिला : ३३७	पुरुष : २८१	संस्थागत र अन्य :
- (९) बचतकर्ताहरूको संख्या :
जम्मा : ६१८	महिला : ३३७	पुरुष : २८१	संस्थागत :
- (१०) ऋणीहरूको संख्या :
जम्मा :	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
- (११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर : FinX
- (१२) CoPoMIS मा आबद्ध भएको ।

(ख) अनुगमन अवधिमा अनुगमनबाट देखिएको विवरण

१. मिति २०८१।११।२७ सम्ममा शेयर सदस्य संख्या ६१८, शेयर पुँजी रु. ३२,०४,०००।-, सम्मको बचत रकम रु. १,७२,७२,०६९।०१ र ऋण लगानी रु. १,९८,३४,०४४।- देखिएको छ । साथै बाह्य ऋण १२२०७७२।७७, कुल सम्पत्ति/ दायित्व रु. २२८७७४९६।५० देखिन्छ ।
२. समूह संख्या ९१, ऋणी सदस्य संख्या १९५, बाह्य कर्जा १६३१५००।-, भाखा नाघेको कर्जा ६५,५००।-, आम्दानी रु. ६४६४५०, खर्च ४७५८९५।- र नाफा/नोक्सान : १७०५५५।- रहेको छ ।
३. आ.ब. २०८०।०८।१ को लेखा परीक्षणको आधारमा
- ऋणको बर्गीकरण नगरेको साथै ऋण जोखिम व्यवस्था रु. १२७७७३ मात्र गरेको ।
 - खुद ऋण लगानी ५१.३६%, बचत दायित्व ६८.५७%, शेयर पुँजी १५.०१%, बाह्य ऋण ९.६९%, संस्थागत पुँजी ३.८६%, सञ्चालन खर्च ८.५४%, तरलता २१.६८%, खुँद बचत ०.३५% आदी देखिएको (ऋण बर्गीकरण नगरेको हुँदा सबै ऋणलाई संकास्पद ऋण मानिएको) छ ।
 - सदस्य केन्द्रीयता सूचक अन्तर्गत संस्थापकीय सरोकार ५९.७०%, संचालकीय सक्रियता १२.६९% देखिएको छ ।
 - जोखिम विश्लेषण गर्दा पल्स तथा सदस्य केन्द्रीयताको आधारमा संस्था उच्च जोखिमावस्थामा रहेको देखिन्छ ।

(ग) संस्थाको जोखिम विश्लेषण (आ.ब. २०८०।०८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा)

सहकारी संस्थाको जोखिमवस्था विश्लेषण				
सहकारी संस्थाको नाम :		कान्ति बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.		
ठेगाना :		उर्लाबारी-७ मोरङ		दर्ता नं. ७७३ / ०६७/०६८
साल :	२०८१	महिना	आषाढ	मसान्त सम्मको विवरण
सि.नं.	विवरण		रकम/संख्या	निर्देशन
१	ऋण जोखिम व्यवस्था जम्मा		१२७७३	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
२	खराब ऋण (भाखा नाघेको १ वर्ष नाघेको)		३६७१३४३	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
३	संकास्पद ऋण (भाखा नाघेको ३० दिन देखि १ वर्ष भित्रको)		३३८५३५	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
४	असल ऋण (भाखा भित्रको ऋण)		१२४११५८९	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
५	जम्मा भाखा नाघेको ऋण		४००९८७८	यसमा भर्नु पर्दैन
६	शेयर पूँजी जम्मा		२९९०६००	वासलात हि नं १०
७	जगेडा कोष		६०६०७५	वासलात हि नं २०.१
८	घाटा पूर्ति कोष		१६३५५३	वासलात हि नं २०.२
९	अन्य दीर्घकालिन कोष			१ वर्षमा खर्च नहुने कोषहरुको जोड
१०	बचत/ निक्षेप		१३६६२५५०	वासलात हि नं ३०
११	बाह्य ऋण		१९३१६६६	वासलात हि नं ४०
१२	चालु दायित्व		८६७३०	वासलात हि नं ६० र ७०
१३	नगद		६३१८१	वासलात हि नं ८०
१४	बैंक		२८९८१८१	वासलात हि नं ९० मा चल्ती खातामात्र
१५	बैंक (तरल लगानी)		२८९८१८१	वासलात हि नं ९० मा ब्याज प्राप्त हुने
१६	लगानी हिसाव		९३९०२२	वासलात हि नं १००
१७	सदस्यलाई ऋण लगानी		१५७४४३९८	वासलात हि नं ११०
१८	पाउनु पर्ने हिसाव		४३५५८	वासलात हि नं १२०
१९	स्थीर सम्पत्ति		२३८०२९	वासलात हि नं १३०
२०	अन्य सम्पत्ति			वासलात हि नं १४०
२१	समस्याग्रस्त सम्पत्ति			लिलाम गर्नुपर्ने स्थीर सम्पत्ति
२२	कुल सम्पत्ति		१९९२६३७०	वासलातको कुल जम्मा
२३	गत वर्षको जम्मा सम्पत्ति		१९२२१७२२	वासलातबाट
२४	गत वर्षको शेयर		३०८७२००	वासलातबाट
२५	गत वर्षको बचत		१३२०५०७०	वासलातबाट
२६	गत वर्षको ऋण लगानी		१५५६९८९०	वासलातबाट
२७	ऋणबाट ब्याज आम्दानी		२४५१३८७	आय.व्यय हिसावबाट
२८	बचतमा ब्याज खर्च		११६६८७३	आय.व्यय हिसावबाट
२९	सञ्चालन खर्च		१६७१९५१	आय.व्यय हिसावबाट
३०	खुद बचत (कर पश्चातको)		६८६२५	आय.व्यय हिसावबाट
३१	यस वर्षको सदस्य संख्या		६१८	लडफर्मबाट
३२	गत वर्षको सदस्य संख्या		६२४	लडफर्मबाट
३३	सदस्यको नियमित बचत रकम		८४५५८९०	हिसाव न ३० का नियमित मासिक बचत मात्र
३४	सदस्यको पुँजी (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापूर्ति कोष)		३७६०२२८	यसमा भर्नु पर्दैन
३५	जम्मा पुँजी (सदस्यको पुँजी+बचत+तिर्नुपर्ने ऋण)		१९४४११७५	यसमा भर्नु पर्दैन
३६	तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक		१०२१६६५	यसमा भर्नु पर्दैन
३७	एक वर्षमा ऋण लिने सदस्य संख्या		१९९	१ वर्षको ऋणी संख्या
३८	साधारणसभामा उपस्थित संख्या		३६१	बार्षिक साधारणसभाबाट
३९	विशेष साधारणसभामा उपस्थित संख्या			विशेष साधारणसभा भए सोबाट
४०	विस्तारित मञ्चमा उपस्थित संख्या		११२	विस्तारित मञ्च गरेको भए
४१	सदस्यसँगको जम्मा खरीद		०	सदस्यको उत्पादन खरीद सहायक खाताबाट
४२	जम्मा खरीद		०	आय.व्ययबाट
४३	सदस्यलाई जम्मा विक्री		०	सदस्यलाई विक्री सहायक खाताबाट
४४	जम्मा विक्री		०	आय.व्ययबाट

अनुसूचि-१ र १											
बचत ऋण सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा फाराम											
(ढफा ८ को उपढफा (२) सँग सम्बन्धित)											
२०८१ साल आषाढ महिनाको											
पलर्स तथा सदस्य केन्द्रीयता प्रतिवेदन											
संस्थाको नाम :		कान्ति बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.			दर्ता नं. :		७७३ / ०६७/०६८				
ठेगाना		उर्लाबारी-७ मोरङ			नियामक निकाय : उर्लाबारी नगरपालिका, मोरङ						
प्रदेश : कोशी प्रदेश		स्थानीय तह :			वडा :		कोशी प्रदेश				
सि.नं.	सूचक	सूत्र	यथार्थ मान		अपेक्षित मान सिमाङ्कन		पालना अवस्था		संकेत रङ	कैफियत	
			अंक (रु.)	अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (%)	विस्तारित अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (√/x)	विस्तारित अनुपात (√/x)			
१	ऋण हानि व्यवस्था (पी१)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम १२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण	१२७७७३ ३६७१३४३	३	१००	>९०	X	X			
२	ऋण हानि खुद व्यवस्था (पी२)	(जम्मा व्यवस्था गरेको रकम — १२ महिना बढी भाखा नाघेको ऋण) १२ महिना घटी भाखा नाघेको ऋण	-३५४३५७० ३३८५३५	-१०४६.७४	३५	>३०	X	X			
३	असल ऋणका लागि जोखिम व्यवस्था (पी२ एक्स)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम जम्मा असल ऋणको रकम	-३६६२०५७ १२४११५८९	-२९.५१	१	१	X	X			
४	खुद ऋण – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ१)	[जम्मा लगानीमा रहेको ऋण — जम्मा (गर्नुपर्ने) ऋण हानि व्यवस्था] कुल सम्पत्ति	११९५८२२५ १९९२६३७०	६०.०१	७०-८०	६०-९०	X	Y			
५	बचत दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ५)	जम्मा बचत दायित्व कुल सम्पत्ति	१३६६२५५० १९९२६३७०	६८.५७	७०-८०	६०-९०	X	Y			
६	ऋण दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ६)	जम्मा तिर्नु पर्ने ऋण कुल सम्पत्ति	१९११६६६ १९९२६३७०	९.६९	<५	<७.५	X	X			
७	अंसधन – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ७)	जम्मा अंशधन कुल सम्पत्ति	२९९०६०० १९९२६३७०	१५.०१	१०-२०	७.५-२५	Y	X			
८	संस्थागत पुँजी – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ८)	कुल संस्थागत पुँजी कुल सम्पत्ति	७६९६२८ १९९२६३७०	३.८६	>१०	>७.५	X	X			
९	भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए१)	भाखा नाघेको ऋण जम्मा लगानीमा रहेको ऋण	४००९८७८ १५७४४३९८	२५.४७	≤५	≤७.५	X	X			
१०	कुल सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिको अनुपात (ए२)	नकमाउने सम्पत्ति कुल सम्पत्ति	३२४२९५० १९९२६३७०	१६.२७	<५	≤७.५	X	X			
११	जम्मा सञ्चालन खर्च – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ१)	ऋण हानी व्यवस्था बाहेको जम्मा सञ्चालन खर्च (आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	१५४४१७८ १९५७४०४६	७.८९	≤५	≤७.५	X	X			
१२	खुद बचत (उबार) – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ१२)	खुद बार्षिक बचत (उबार) (आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	६८६२५ १९५७४०४६	०.३५	≥१०	≥५	X	X			
१३	तरलता जगेडा – बचत दायित्व (एल२)	जम्मा तरलता कोष जम्मा बचत दायित्व	२९६१३६२ १३६६२५५०	२१.६८	१०	७.५-१५	X	X			
१४	जायजेषा वृद्धिदर (एस११)	(हालको कुल सम्पत्ति- अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति) अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति	७०४६४८ १९२२१७२२	३.६७	≥७.५	≥५	X	X			
१५	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी+नियमित बचत जम्मा पुँजी+तटस्थ श्रोत संयोग विन्द	१२२१६११८ २०४६२८४०	५९.७०	>६०	>४५	X	Y			
१६	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य बैठक (साधारण+विशेष+विस्तारित) औषत जम्मा सदस्य*६	४७३ ३७२६	१२.६९	>६०	>४५	X	X			
१७	संरक्षकीय सम्बन्धन (वित्तीय)	वर्षभरी एकपल्ट ऋण लिने सदस्य बार्षिक औषत जम्मा सदस्य	११९ ६२१	३२.०५	>६०	>४५	X	X			
१८	संरक्षकीय सम्बन्धन (उत्पादक)	सदस्यसँगको वार्षिक खरीद र विक्री रु जम्मा वार्षिक खरीद र विक्री वा १३९९३*सदस्य संख्या	० ०	#DIV/0!	>६०	>४५	#DIV/0!	#####	#DIV/0!		
अनुसूचि-१२ (प्रारम्भिक लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था)					जम्मा सूचक पालना		१	३			
सि.नं.	जोखिम वर्गीकरण				जोखिम		रंग	संस्थाको अवस्था			
१	६ वटा वा घटी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				उच्च जोखिमावस्था			उच्च जोखिम			
२	७ वटा देखि ११ वटा सम्म सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				मध्यम जोखिमावस्था						
३	१२ वटा वा बढी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				न्यून जोखिमावस्था						
४	न्यूनतम १२ वा बढी सूचकमा सामान्य र बाँकी सूचकमा विस्तारित मान सिमाङ्कन पालना गरेकोमा				अति न्यून जोखिमावस्था			D			

(ग) जोखिम अवस्था विश्लेषण तथा अनुगमनको क्रममा देखिएका कैफियत तथा सुधारको निर्देशन ।

१. संस्थाले मासिक रुपमा सञ्चालक समितिको बैठकमा पर्स तथा सदस्य केन्द्रीयता सूचकको विश्लेषण गरी सुधारको उपायहरु तथा रणनीतिहरु तर्जुमा गरी लागू गर्ने ।
२. राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्डको पालना गर्ने, ऋण बर्गीकरण गरी तोकिए बमोजिम ऋण नोक्सानी व्यवस्था मिलाउने । ऋण जोखिम कोषमा पर्याप्त रकम नछुट्याई खुद बचत बाँडफाँड नगर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
३. बाह्य ऋण घटाउने तथा सदस्यको पुँजी बृद्धि गर्ने तर्फ ध्यान दिने, संस्थाको परिकल्पना, ध्येय, उद्देश्य एवं कार्यहरु बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्न आवश्यक ब्यावसायिक एवं रणनीतिक योजना तर्जुमा गरी लागू गर्ने र सोही अनुरूप नीति, कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गर्ने, अनुमानको भरमा बजेट तर्जुमा नगर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
४. संस्था सञ्चालनको लागि आवश्यक कार्यविधिहरु तर्जुमा गरी साधारणसभामा पेश गर्ने ।
५. सम्पत्ति सुदीकरण सम्बन्धी सहकारी संस्थालाई जारी निर्देशनको पालना गर्ने, कम्प्लायन्स अफिसर तोकिए बमोजिम जिम्मेवारी प्रदान गर्ने साथै नियमित रुपमा FIU मा विवरणहरु पठाउने व्यवस्था मिलाउने । कोपोमिसमा नियमित रुपमा मासिक प्रतिवेदन, सदस्य विवरण अद्यावधिक गर्नुका साथ साथै सदस्यहरुको KYM फाराम अद्यावधिक गर्ने ।
६. सदस्य शिक्षा तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने, सदस्यको सुझाव, राय तथा गुनासोको सुनुवाई गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै विस्तारित मञ्चका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।
७. सञ्चालन खर्च कटौती, आय बृद्धिका उपायहरुको खोजी गर्ने साथै सदस्यको उत्पादन, बजारीकरण र उपभोगस्तरमा बृद्धि हुने क्षेत्रमा ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
८. बचतमा दिने र ऋणमा लिने ब्याजदरको अन्तर ६% भन्दा बढी नहुने गरी व्यवस्थापकले दिने व्यावस्थापन प्रतिवेदन बमोजिम मासिक बैठकमा सो सम्बन्धी समेत छलफल गर्ने ।
९. नियामक निकायमा पठाउनु पर्ने मासिक, बार्षिक तथा अन्य विवरणहरु कानून बमोजिम समयमा नै पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।
१०. ऋण उप-समितिको बैठक नियमित रुपमा बस्ने र ऋण लगानी गर्दा ऋण-उपसमितिको सिफारिसमा संचालक समितिबाट ऋण अनुमोदन गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने । बिना धितो ऋण लगानी तोकिए बमोजिम मात्र गर्ने साथै 5C Analysis को विश्लेषण गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
११. संचालक तथा कर्मचारीहरुको सिप तथा क्षमता अभिवृद्धि हुने कार्यक्रममा सहभागी गराउने ।
१२. ढिकुटीमा रहने नगदको भौतिक परिक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मुल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेवारी सहित बाँडफाँड गरी लिखित रुपमा राख्ने ।
१३. कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुले लिने तलब तथा सुविधाको विषयमा साधारण सभाबाट निर्णय गराउने ।
१४. संस्थाका महत्वपूर्ण कागजातहरु खोजेका बखत तुरुन्त पाउन सकिने गरी फाइलिङ्ग व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने ।
१५. लेखा समितिको बैठक नियमित बस्ने तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिले समय समयमा हिसाब किताबको आन्तरिक लेखापरिक्षण गरी सोको प्रतिवेदन संचालक समितिमा पेश गर्ने ।
१६. लेखा परीक्षकले औल्याएका कैफियत तथा समय समयमा नियामक निकायबाट जारी निर्देशनको पालना गरी सो को प्रगति मासिक रुपमा नियामक निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।

६.२ जीवन ज्योति महिला साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-९ मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

(१) सहकारी संस्थाको नाम :- जीवन ज्योति महिला साना किसान कृषि संस्था लि., उर्लाबारी-९, मोरङ

(२) दर्ता नं. ११६७/२२ (२०७२।०७३), दर्ता मिति : २०७२।०८।१७

(३) ठेगाना : उर्लाबारी-९, मोरङ

(४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा. वडा नं. ८ र ९।

(५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको

(६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - ११ पुरुष - - जम्मा - ११

(७) कर्मचारी संख्या : महिला - ४ पुरुष - २ जम्मा - ६

(८) शेयर सदस्य संख्या :

जम्मा : १४९३	महिला : १४९२	पुरुष :	संस्थागत र अन्य : १
--------------	--------------	---------	---------------------

(९) बचतकर्ताहरूको संख्या :

जम्मा :	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
---------	---------	---------	------------

(१०) ऋणीहरूको संख्या :

जम्मा : ५३४	महिला : ५३४	पुरुष :	संस्थागत :
-------------	-------------	---------	------------

(११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर : CoSys

(१२) CoPoMIS मा आबद्ध : भएको।

(ख) अनुगमन अवधिमा अनुगमनबाट देखिएको विवरण

१. मिति २०८१।१०।३० सम्ममा शेयर सदस्य संख्या १४९३, शेयर पुँजी रु. ७९,४८,४००।-, सम्मको बचत रकम रु. ५,४६,२१,०७०।४३ र ऋण लगानी रु. ९,५४,७९,३१६।- देखिएको छ। साथै बाह्य ऋण ४,२३,१३,५००।-, कुल सम्पत्ति/ दायित्व रु. १२,७०,०४,५८९।८४ देखिन्छ।

२. ऋणी सदस्य संख्या ५३४, भाखा भित्रको कर्जा ९१५४११८।- संकास्पद कर्जा २५४५५८६।- र खराब कर्जा १३९२६१२।- रहेको छ। कर्जा जोखिम कोषमा रु. ३३,००,५३०।४३, साथै आम्दानी रु. ७९,१३५३३।-, खर्च ८२,७३,६२६।१६ र संचित नोक्सान : ३६००९२।२६ रहेको छ।

३. संस्थाले दुग्ध संकलन तथा दुग्ध पदार्थ खरीद तथा विक्री, रसायनिक मल खरीद विक्री, उत्पादनमूलक क्षेत्रको बर्गीकरण गरी ऋण लगानी जस्ता सदस्यकेन्द्रीत कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरेको पाईयो।

३. आ.ब. २०८०।०८।१ को लेखा परीक्षणको आधारमा

- खुद ऋण लगानी ८०.०९%, बचत दायित्व २१.२१%, शेयर पुँजी ६.५४%, बाह्य ऋण ३३.०६%, संस्थागत पुँजी ८.४२%, सञ्चालन खर्च १.७४%, तरलता १३.१८%, खुँद बचत ३.४४% आदी देखिएको छ।
- सदस्य केन्द्रीयता सूचक अन्तर्गत संस्थापकीय सरोकार ५९.७०%, संचालकीय सक्रियता १३.२८% र संरक्षकीय संबन्धन ३५.७७ देखिएको छ। औषत सदस्य केन्द्रीयता सूचक ३६.७५% रहको र अवस्था सामान्य देखिएको छ। जोखिम विश्लेषणको आधारमा संस्था मध्यम जोखिमावस्थामा रहेको देखिन्छ।

(ख) संस्थाको जोखिम विश्लेषण (आ.ब. २०८०।०८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा)

सहकारी संस्थाको जोखिमावस्था विश्लेषण				
सहकारी संस्थाको नाम :		जीवनज्योती महिला साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.		
ठेगाना :		उर्लाबारी-९, मोरङ		दर्ता नं. ११६७/२२
साल :	२०८१	महिना	आषाढ	मसान्त सम्मको विवरण
सि.नं.	विवरण		रकम/संख्या	निर्देशन
१	ऋण जोखिम व्यवस्था जम्मा		२५५०९५६	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
२	खराब ऋण (भाखा नाघेको १ वर्ष नाघेको)		९८०३८७	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
३	संकास्पद ऋण (भाखा नाघेको ३० दिन देखि १ वर्ष भित्रको)		१८२८५१३	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
४	असल ऋण (भाखा भित्रको ऋण)		९३०५८९८८	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
५	जम्मा भाखा नाघेको ऋण		२८०८९००	यसमा भर्नु पर्दैन
६	शेयर पूँजी जम्मा		७८२७७००	वासलात हि नं १०
७	जगेडा कोष		९५८६३७८	वासलात हि नं २०.१
८	घाटा पूर्ति कोष		४९१२४५	वासलात हि नं २०.२
९	अन्य दीर्घकालिन कोष			१ वर्षमा खर्च नहुने कोषहरूको जोड
१०	बचत/ निक्षेप		४९३३३६९८	वासलात हि नं ३०
११	बाह्य ऋण		३९५७६८७५	वासलात हि नं ४०
१२	चालु दायित्व		२२८९३१४	वासलात हि नं ६० र ७०
१३	नगद		८६४४१६	वासलात हि नं ८०
१४	बैंक		५६३७३३७	वासलात हि नं ९० मा चल्ती खातामात्र
१५	बैंक (तरल लगानी)		५६३७३३७	वासलात हि नं ९० मा ब्याज प्राप्त हुने
१६	लगानी हिसाव		२१८७६०	वासलात हि नं १००
१७	सदस्यलाई ऋण लगानी		९५८६७८८८	वासलात हि नं ११०
१८	पाउनु पर्ने हिसाव		९४०९८५९	वासलात हि नं १२०
१९	स्थीर सम्पत्ति		७७०६५४२	वासलात हि नं १३०
२०	अन्य सम्पत्ति			वासलात हि नं १४०
२१	समस्याग्रस्त सम्पत्ति			लिलाप गर्नुपर्ने स्थीर सम्पत्ति
२२	कूल सम्पत्ति		११९७०४८०२	वासलातको कुल जम्मा
२३	गत वर्षको जम्मा सम्पत्ति		१०६८८२६६७	वासलातबाट
२४	गत वर्षको शेयर		७५२९५००	वासलातबाट
२५	गत वर्षको बचत		४४०९२८०२	वासलातबाट
२६	गत वर्षको ऋण लगानी		८६६५८०६७	वासलातबाट
२७	ऋणबाट ब्याज आम्दानी		१३६४५५४३	आय-व्यय हिसावबाट
२८	बचतमा ब्याज खर्च		६९९८२३२	आय-व्यय हिसावबाट
२९	सञ्चालन खर्च		४५२२६३८	आय-व्यय हिसावबाट
३०	खुद बचत (कर पश्चातको)		३८९६७९८	आय-व्यय हिसावबाट
३१	यस वर्षको सदस्य संख्या		१४९३	लडफर्मबाट
३२	गत वर्षको सदस्य संख्या		१४९३	लडफर्मबाट
३३	सदस्यको नियमित बचत रकम		२९६२९३९४	हिसाव न ३० को नियमित मासिक बचत मात्र
३४	सदस्यको पुँजी (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापूर्ति कोष)		१७९०५३२३	यसमा भर्नु पर्दैन
३५	जम्मा पुँजी (सदस्यको पुँजी+बचत+तिर्नुपर्ने ऋण)		१०९१०५२१०	यसमा भर्नु पर्दैन
३६	तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक		०	यसमा भर्नु पर्दैन
३७	एक वर्षमा ऋण लिने सदस्य संख्या		५३४	१ वर्षको ऋणी संख्या
३८	साधारणसभामा उपस्थित संख्या		११९०	बार्षिक साधारणसभाबाट
३९	विशेष साधारणसभामा उपस्थित संख्या			विशेष साधारणसभा भए सोबाट
४०	विस्तारित मञ्चमा उपस्थित संख्या			विस्तारित मञ्च गरेको भए
४१	सदस्यसँगको जम्मा खरीद			सदस्यको उत्पादन खरीद सहायक खाताबाट
४२	जम्मा खरीद		२८७६२१७०	आय-व्ययबाट
४३	सदस्यलाई जम्मा विक्री		०	सदस्यलाई विक्री सहायक खाताबाट
४४	जम्मा विक्री		०	आय-व्ययबाट

अनुसूचि-१ र ९										
बचत ऋण सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा फाराम										
(दफा ८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)										
२०८१ साल आषाढ महिनाको										
पर्स तथा सदस्य केन्द्रीयता प्रतिवेदन										
संस्थाको नाम :		जीवनज्योती महिला साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.				दर्ता नं. :		११६७/२२		
ठेगाना		उर्लाबारी-९ मोरङ				नियामक निकाय : उर्लाबारी नगरपालिका, मोरङ				
प्रदेश : कोशी प्रदेश		स्थानीय तह :				वडा :		कोशी प्रदेश		
सि.नं.	सूचक	सूत्र	यथार्थ मान		अपेक्षित मान सिमाङ्कन		पालना अवस्था		संकेत रङ	कैफियत
			अंक (रु.)	अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (%)	विस्तारित अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (√/x)	विस्तारित अनुपात (√/x)		
१	ऋण हानि व्यवस्था (पी१)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	२५५०९५६	100	१००	>९०	Y	X		
		१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण	९८०३८७							
२	ऋण हानि खुद व्यवस्था (पी२)	(जम्मा व्यवस्था गरेको रकम — १२ महिना बढी भाखा नाघेको ऋण)	१५७०५६९	35	३५	>३०	Y	X		
		१२ महिना घटी भाखा नाघेको ऋण	१८२८५१३							
३	असल ऋणका लागि जोखिम व्यवस्था (पी२ एक्स)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	९३०५९०	१.००	१	१	Y	X		
		जम्मा असल ऋणको रकम	९३०५८९८८							
४	खुद ऋण – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ१)	[जम्मा लगानीमा रहेको ऋण — जम्मा (गर्नुपर्ने) ऋण हानि व्यवस्था]	९५८६७८८८	८०.०९	७०-८०	६०-९०	X	Y		
		कुल सम्पत्ति	११९७०४८०२							
५	बचत दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ५)	जम्मा बचत दायित्व	४९३३३६९८	४१.२१	७०-८०	६०-९०	X	X		
		कुल सम्पत्ति	११९७०४८०२							
६	ऋण दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ६)	जम्मा तिर्नु पर्ने ऋण	३९५७६८७५	३३.०६	< ५	< ७.५	X	X		
		कुल सम्पत्ति	११९७०४८०२							
७	अंशधन – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ७)	जम्मा अंशधन	७८२७७००	६.५४	१० -२०	७.५-२५	X	X		
		कुल सम्पत्ति	११९७०४८०२							
८	संस्थागत पुँजी – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ८)	कुल संस्थागत पुँजी	१००७७६२३	८.४२	> १०	> ७.५	X	Y		
		कुल सम्पत्ति	११९७०४८०२							
९	भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए१)	भाखा नाघेको ऋण	२८०८९००	२.९३	≤ ५	≤ ७.५	Y	X		
		जम्मा लगानीमा रहेको ऋण	९५८६७८८८							
१०	कुल सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिको अनुपात (ए२)	नकमाउने सम्पत्ति	२३६१८९५४	१९.७३	< ५	≤ ७.५	X	X		
		कुल सम्पत्ति	११९७०४८०२							
११	जम्मा सञ्चालन खर्च – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ९)	ऋण हानी व्यवस्था बाहेको जम्मा सञ्चालन खर्च	१९७९६८२	१.७४	≤ ५	≤ ७.५	Y	X		
		(आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	११३२९३७३४							
१२	खुद बचत (उबार) – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ१२)	खुद वार्षिक बचत (उबार)	३८९६७१८	३.४४	≥ १०	≥ ५	X	X		
		(आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	११३२९३७३४							
१३	तरलता जगेडा – बचत दायित्व (एल२)	जम्मा तरलता कोष	६५०१७५३	१३.१८	१०	७.५ -१५	X	Y		
		जम्मा बचत दायित्व	४९३३३६९८							
१४	जायज्जथा वृद्धिदर (एस११)	(हालको कुल सम्पत्ति- अघिल्लो वर्षांतको कुल सम्पत्ति)	१२८२२१३५	१२.००	≥ ७.५	≥ ५	Y	X		
		अघिल्लो वर्षांतको कुल सम्पत्ति	१०६८८२६६७							
१५	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी+नियमित बचत	४७५३४७१७	४३.५७	>६०	>४५	X	X		
		जम्मा पुँजी+तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु	१०९१०५२१०							
१६	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य बैठक (साधारण+विशेष+विस्तारित)	१११०	१३.२८	>६०	>४५	X	X		
		औषत जम्मा सदस्य*६	८९५८							
१७	संरक्षकीय सम्बन्धन (वित्तीय)	वर्षभरी एकपल्ट ऋण लिने सदस्य संख्या	५३४	३५.७७	>६०	>४५	X	X		
		वार्षिक औषत जम्मा सदस्य	१४९३							
१८	संरक्षकीय सम्बन्धन (उत्पादक)	सदस्यसँगको वार्षिक खरिद र विक्री रु	०	०.००	>६०	>४५	X	X		
		जम्मा वार्षिक खरीद र विक्री वा ९३९९३*सदस्य संख्या	२८७६२१७०							
अनुसूचि-१२ (प्रारम्भिक लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था)					जम्मा सूचक पालना		६	३		
सि.नं.	जोखिम वर्गीकरण				जोखिम		रंग	संस्थाको अवस्था		
१	६ वटा वा घटी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				उच्च जोखिमावस्था			मध्यम जोखिम		
२	७ वटा देखि ११ वटा सम्म सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				मध्यम जोखिमावस्था			मध्यम जोखिम		
३	१२ वटा वा बढी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				न्यून जोखिमावस्था			मध्यम जोखिम		
४	न्यूनतम १२ वा बढी सूचकमा सामान्य र बाँकी सूचकमा विस्तारित मान सिमाङ्कन पालना गरेकोमा				अति न्यून जोखिमावस्था			C		

(ग) जोखिम अवस्था विश्लेषण तथा अनुगमनको क्रममा देखिएका कैफियत तथा सुधारको निर्देशन ।

१. संस्थाले सदस्यको व्यावसायिक योजना (Business Proposal) को आधारमा मात्र ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२. भाखा नाघेको ऋण को सावाँ व्याज उठाउन प्रभावकारी कार्ययोजना तयार गरी कार्य गर्ने । राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्ड बमोजिम कर्जा जोखिम कोषमा पर्याप्त रकम नियमित राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।
३. तरलता कोषमा मापदण्ड बमोजिम रकम व्यवस्था गर्ने साथै मासिकरूपमा तरलता विश्लेषण समेत गरी पर्याप्त रकम राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।
४. ऋण नविकरण गर्ने कानूनी व्यवस्था नभएकोमा हुँदा भाखा नाघेको कर्जालाई नविकरण नगर्ने ।
५. संचालक समिति, लेखा समिति, ऋण उप-समिति तथा व्यवस्थापकको ऋणको विवरण आफ्नो नियामक निकायमा नियमित रूपमा पेश गर्ने र ४९ प्रतिशत भन्दा बढीलाई एकै अवधिमा ऋण लगानी नगर्ने ।
६. संस्थाको शेयर पुँजी, बचत/निक्षेप र बाह्य ऋण (३३.०६%) रहेको हुँदा पर्सको मापदण्ड भित्र नरहेको पाईयो । आवश्यक रणनीतिहरु तर्जुमा गरी मापदण्ड भित्र ल्याउने ।
७. कुल सम्पत्तिको तुलनामा नकमाउने सम्पत्तिको हिस्सा बढी भएको देखिन्छ । त्यसैले स्थायी संरचना तथा स्थीर सम्पत्तिमा लगानी गर्दा व्यावसायिक प्रयोजनको लागि शेयर पुँजी बृद्धि गरेर मात्र लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
८. सदस्य शिक्षा तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने, सदस्यको सुझाव, राय तथा गुनासोको सुनुवाई गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै विस्तारित मञ्चका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।
९. सञ्चालन खर्च कटौती, आय बृद्धिका उपायहरुको खोजी गर्ने साथै सदस्यको उत्पादन, बजारीकरण र उपभोगस्तरमा बृद्धि हुने क्षेत्रमा ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१०. बचतमा दिने र ऋणमा लिने ब्याजदरको अन्तर ६% भन्दा बढी नहुने गरी व्यवस्थापकले दिने व्यावस्थापन प्रतिवेदन बमोजिम मासिक बैठकमा सो सम्बन्धी समेत छलफल गर्ने ।
११. नियामक निकायमा पठाउनु पर्ने मासिक, बार्षिक तथा अन्य विवरणहरु कानून बमोजिम समयमा नै पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।
१२. ऋण उप-समितिको बैठक नियमित रूपमा बस्ने र ऋण लगानी गर्दा ऋण-उपसमितिको सिफारिसमा संचालक समितिबाट ऋण अनुमोदन गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने । बिना धितो ऋण लगानी तोकिए बमोजिम मात्र गर्ने साथै 5C Analysis को विश्लेषण गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
१३. संचालक तथा कर्मचारीहरुको सिप तथा क्षमता अभिवृद्धि हुने कार्यक्रममा सहभागी गराउने ।
१४. ढिकुटीमा रहने नगदको भौतिक परिक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मुल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेवारी सहित बाँडफाँड गरी लिखित रूपमा राख्ने ।
१५. कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुले लिने तलब तथा सुविधाको विषयमा साधारण सभाबाट निर्णय गराउने ।
१६. संस्थाका महत्वपूर्ण कागजातहरु खोजेका बखत तुरुन्त पाउन सकिने गरी फाइलिङ्ग व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने ।
१७. लेखा समितिको बैठक नियमित बस्ने तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिले समय समयमा हिसाब किताबको आन्तरिक लेखापरिक्षण गरी सोको प्रतिवेदन संचालक समितिमा पेश गर्ने ।
१८. लेखा परीक्षकले औल्याएका कैफियत तथा समय समयमा नियामक निकायबाट जारी निर्देशनको पालना गरी सो को प्रगति मासिक रूपमा नियामक निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।

६.३ दियालो कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-७, मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

- (१) सहकारी संस्थाको नाम :- दियालो कृषि सहकारी संस्था लि., उर्लाबारी-७, मोरङ
- (२) दर्ता नं. ११०९।२१३, दर्ता मिति : २०७१।०१।१६
- (३) ठेगाना : उर्लाबारी-७, मोरङ
- (४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा. भरी ।
- (५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको
- (६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - २ पुरुष - ५ जम्मा - ७
- (७) कर्मचारी संख्या : महिला - ३ पुरुष - ५ जम्मा - ८
- (८) शेयर सदस्य संख्या :

जम्मा : १७५०	महिला :	पुरुष :	संस्थागत र अन्य :
--------------	---------	---------	-------------------

- (९) बचतकर्ताहरूको संख्या :

जम्मा :	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
---------	---------	---------	------------

- (१०) ऋणीहरूको संख्या :

जम्मा : १३२	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
-------------	---------	---------	------------

- (११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर :

- (१२) CoPoMIS मा आबद्ध भएको ।

(ख) अनुगमन अवधिमा अनुगमनबाट देखिएको विवरण

- मिति २०८१।११।२६ मा शेयर सदस्य संख्या १७५०, शेयर पुँजी रु. ७९,९९,५२५।-, बचत रकम रु. ४,४२,१८,४३४।८९ र ऋण लगानी रु. ५,२६,०९,६५९।४२ देखिएको छ । साथै कुल सम्पत्ति/ दायित्व रु. ६,३१,१९,०८५।४८ देखिन्छ ।
- ऋणी सदस्य संख्या १३२, मुलतबी ब्याज ३९,३३,५४७।७९ आम्दानी रु. ७४९१३३।३८, खर्च ४०,७५,६४८।५५ रहेको छ ।

३. आ.ब. २०८०।०८१ को लेखा परीक्षणको आधारमा

- खुद ऋण लगानी ९३.७४%, बचत दायित्व ७२.४७%, शेयर पुँजी १४.०८%, बाह्य ऋण ०%, संस्थागत पुँजी ७.२०%, सञ्चालन खर्च ४.१५%, तरलता ४.२५%, खुँद बचत ०.५८% आदी देखिएको छ ।
- सदस्य केन्द्रीयता सूचक अन्तर्गत संस्थापकीय सरोकार २०.८८%, संचालकीय सक्रियता ९.०५% संरक्षकीय सम्बन्धन १५.०९% देखिएको छ । सदस्य केन्द्रीयता सूचक बमोजिम संस्था अनिश्चित देखिएको छ भने जोखिम अवस्थाको विश्लेषण गर्दा मध्यम जोखिम अवस्था रहेको छ ।

(ख) संस्थाको जोखिम विश्लेषण (आ.ब. २०८०।०८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा)

सहकारी संस्थाको जोखिमावस्था विश्लेषण				
सहकारी संस्थाको नाम :		दियालो कृषि सहकारी संस्था लि.		
ठेगाना :		उर्लाबारी -७ मोरङ		दर्ता नं. ११०९ / २१३
साल :	२०८१	महिना	आषाढ	मसान्त सम्मको विवरण
सि.नं.	विवरण		रकम/संख्या	निर्देशन
१	ऋण जोखिम व्यवस्था जम्मा		१०००४४५	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
२	खराव ऋण (भाखा नाघेको १ वर्ष नाघेको)		१९८५००	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
३	संकास्पद ऋण (भाखा नाघेको ३० दिन देखि १ वर्ष भित्रको)		४३०५००	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
४	असल ऋण (भाखा भित्रको ऋण)		६५१२७०२०	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
५	जम्मा भाखा नाघेको ऋण		६२९०००	यसमा भर्नु पर्दैन
६	शेयर पुँजी जम्मा		८१८७७००	वासलात हि नं १०
७	जगेडा कोष		४१७६२३६	वासलात हि नं २०.१
८	घाटा पूर्ति कोष		१०५२६	वासलात हि नं २०.२
९	अन्य दीर्घकालिन कोष			१ वर्षमा खर्च नहुने कोषहरुको जोड
१०	बचत/ निक्षेप		४२१४४९९५	वासलात हि नं ३०
११	बाह्य ऋण			वासलात हि नं ४०
१२	चालु दायित्व		२३६७३००	वासलात हि नं ६० र ७०
१३	नगद		१५६७१४३	वासलात हि नं ८०
१४	बैंक		२२३३०४	वासलात हि नं ९० मा चल्ती खातामात्र
१५	बैंक (तरल लगानी)		२२३३०४	वासलात हि नं ९० मा ब्याज प्राप्त हुने
१६	लगानी हिसाव		१००००	वासलात हि नं १००
१७	सदस्यलाई ऋण लगानी		५४५१९९१३	वासलात हि नं ११०
१८	पाउनु पर्ने हिसाव			वासलात हि नं १२०
१९	स्थीर सम्पत्ति		१८२१०६१	वासलात हि नं १३०
२०	अन्य सम्पत्ति		१३८२४	वासलात हि नं १४०
२१	समस्याग्रस्त सम्पत्ति			लिलाम गर्नुपर्ने स्थीर सम्पत्ति
२२	कूल सम्पत्ति		५८१५८७८४	वासलातको कुल जम्मा
२३	गत वर्षको जम्मा सम्पत्ति		७२४०१०५०	वासलातबाट
२४	गत वर्षको शेयर		९५८३४००	वासलातबाट
२५	गत वर्षको बचत		५४९०७४९८	वासलातबाट
२६	गत वर्षको ऋण लगानी		६५७५६०२०	वासलातबाट
२७	ऋणबाट ब्याज आम्दानी		८००९७५३	आय-व्यय हिसावबाट
२८	बचतमा ब्याज खर्च		४८४७९५५	आय-व्यय हिसावबाट
२९	सञ्चालन खर्च		३७०७६४४	आय-व्यय हिसावबाट
३०	खुद बचत (कर पश्चातको)		३७६१४३	आय-व्यय हिसावबाट
३१	यस वर्षको सदस्य संख्या		१७५०	लडफर्मबाट
३२	गत वर्षको सदस्य संख्या			लडफर्मबाट
३३	सदस्यको नियमित बचत रकम		०	हिसाव नं ३० को नियमित मासिक बचत मात्र
३४	सदस्यको पुँजी (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापूर्ति कोष)		१२३७४४६२	यसमा भर्नु पर्दैन
३५	जम्मा पुँजी (सदस्यको पुँजी+बचत+तिर्नुपर्ने ऋण)		५६८८६७५७	यसमा भर्नु पर्दैन
३६	तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक		२३७६२८६	यसमा भर्नु पर्दैन
३७	एक वर्षमा ऋण लिने सदस्य संख्या		१३२	१ वर्षको ऋणी संख्या
३८	साधारणसभामा उपस्थित संख्या		४७५	बार्षिक साधारणसभाबाट
३९	विशेष साधारणसभामा उपस्थित संख्या		०	विशेष साधारणसभा भए सोबाट
४०	विस्तारित मञ्चमा उपस्थित संख्या		०	विस्तारित मञ्च गरेको भए
४१	सदस्यसँगको जम्मा खरीद		०	सदस्यको उत्पादन खरीद सहायक खाताबाट
४२	जम्मा खरीद		०	आय-व्ययबाट
४३	सदस्यलाई जम्मा विक्री		०	सदस्यलाई विक्री सहायक खाताबाट
४४	जम्मा विक्री		०	आय-व्ययबाट

अनुसूचि-१ र ९										
बचत ऋण सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा फाराम										
(दफा ८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)										
२०८१ साल आषाढ महिनाको										
पलर्स तथा सदस्य केन्द्रीयता प्रतिवेदन										
संस्थाको नाम :		दियालो कृषि सहकारी संस्था लि.			दर्ता नं. :		११०९/२१३			
प्रदेश : कोशी प्रदेश		स्थानीय तह :			उर्लाबारी-७ मोरङ		नियामक निकाय : उर्लाबारी नगरपालिका, मोरङ			
		वडा :					कोशी प्रदेश			
सि.नं.	सूचक	सूत्र	यथार्थ मान		अपेक्षित मान सिमाङ्कन		पालना अवस्था		संकेत रङ	कैफियत
			अंक (रु.)	अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (%)	विस्तारित अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (√/x)	विस्तारित अनुपात (√/x)		
१	ऋण हानि व्यवस्था (पी१)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	१०००४४५	100	१००	>९०	Y	X		
		१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण	१९८५००							
२	ऋण हानि खुद व्यवस्था (पी२)	(जम्मा व्यवस्था गरेको रकम — १२ महिना बढी भाखा नाघेको ऋण)	८०१९४५	35	३५	>३०	Y	X		
		१२ महिना घटी भाखा नाघेको ऋण	४३०५००							
३	असल ऋणका लागि जोखिम व्यवस्था (पी२ एक्स)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	६५१२७०	१.००	१	१	Y	X		
		जम्मा असल ऋणको रकम	६५१२७०२०							
४	खुद ऋण – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ१)	[जम्मा लगानीमा रहेको ऋण — जम्मा (गर्नुपर्ने) ऋण हानि व्यवस्था]	५४५१९९१३	९३.७४	७०-८०	६०-९०	X	X		
		कुल सम्पत्ति	५८१५८७८४							
५	बचत दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ५)	जम्मा बचत दायित्व	४२१४४९९५	७२.४७	७०-८०	६०-९०	Y	X		
		कुल सम्पत्ति	५८१५८७८४							
६	ऋण दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ६)	जम्मा तिर्नु पर्ने ऋण	०	०.००	<५	<७.५	Y	X		
		कुल सम्पत्ति	५८१५८७८४							
७	अंशधन – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ७)	जम्मा अंशधन	८१८७७००	१४.०८	१०-२०	७.५-२५	Y	X		
		कुल सम्पत्ति	५८१५८७८४							
८	संस्थागत पुँजी – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ८)	कुल संस्थागत पुँजी	४१८६७६२	७.२०	>१०	>७.५	X	X		
		कुल सम्पत्ति	५८१५८७८४							
९	भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए१)	भाखा नाघेको ऋण	६२९०००	१.१५	≤५	≤७.५	Y	X		
		जम्मा लगानीमा रहेको ऋण	५४५१९९१३							
१०	कुल सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिको अनुपात (ए२)	नकमाउने सम्पत्ति	३६२५३३२	६.२३	<५	≤७.५	X	Y		
		कुल सम्पत्ति	५८१५८७८४							
११	जम्मा सञ्चालन खर्च – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ९)	ऋण हानी व्यवस्था बाहेको जम्मा सञ्चालन खर्च	२७०७१९९	४.१५	≤५	≤७.५	Y	X		
		(आ९म्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	६५२७९९१७							
१२	खुद बचत (उबार) – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ१२)	खुद वार्षिक बचत (उबार)	३७६१४३	०.५८	≥१०	≥५	X	X		
		(आ९म्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	६५२७९९१७							
१३	तरलता जगेडा – बचत दायित्व (ए२)	जम्मा तरलता कोष	१७९०४४७	४.२५	१०	७.५-१५	X	X		
		जम्मा बचत दायित्व	४२१४४९९५							
१४	जायजेषा वृद्धिदर (एस११)	(हालको कुल सम्पत्ति- अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति)	-१४२४२२६६	-१९.६७	≥७.५	≥५	X	X		
		अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति	७२४०१०५०							
१५	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी+नियमित बचत	१२३७४४६२	२०.८८	>६०	>४५	X	X		
		जम्मा पुँजी+तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु	५९२६३०४४							
१६	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य बैठक (साधारण+विशेष+विस्तारित)	४७५	९.०५	>६०	>४५	X	X		
		औषत जम्मा सदस्य*६	५२५०							
१७	संरक्षकीय सम्बन्धन (वित्तीय)	वर्षभरी एकपल्ट ऋण लिने सदस्य संख्या	१३२	१५.०९	>६०	>४५	X	X		
		वार्षिक औषत जम्मा सदस्य	८७५							
१८	संरक्षकीय सम्बन्धन (उत्पादक)	सदस्यसँगको वार्षिक खरीद र विक्री रु	०	#DIV/0!	>६०	>४५	#DIV/0!	#####	#DIV/0!	
		जम्मा वार्षिक खरीद र विक्री वा ९३९९३*सदस्य संख्या	०							
अनुसूचि-१२ (प्रारम्भिक लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था)					जम्मा सूचक पालना		८	१		
सि.नं.	जोखिम वर्गीकरण				जोखिम		रंग	संस्थाको अवस्था		
१	६ वटा वा घटी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				उच्च जोखिमावस्था			मध्यम जोखिम		
२	७ वटा देखि ११ वटा सम्म सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				मध्यम जोखिमावस्था					
३	१२ वटा वा बढी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				न्यून जोखिमावस्था					
४	न्यूनतम १२ वा बढी सूचकमा सामान्य र बाँकी सूचकमा विस्तारित मान सिमाङ्कन पालना गरेकोमा				अति न्यून जोखिमावस्था					
								C		

(ग) जोखिम अवस्था विश्लेषण तथा अनुगमनको क्रममा देखिएका कैफियत तथा सुधारको निर्देशन ।

१. संस्थाले स्वीकृत विनियम बमोजिमको उद्देश्य एवं कार्यहरूको पुनरावलोकन गरी सदस्य केन्द्रीय कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न र सदस्यको दिगो आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक विकास तथा पर्यावरणीय संरक्षणका कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी संस्थाको रणनीतिक तथा व्यावसायिक योजना तयार गरी लागू गर्ने । यसै आ.ब. भित्र व्यावसायिक योजना तर्जुमा गरी १ प्रति नियामक निकायमा समेत पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२. संस्थाको ऋण लगानी मापदण्ड भन्दा बढी गरेको देखिन्छ । प्राथमिक पुँजीकोषको बढीमा १५ प्रतिशत सम्म एक व्यक्तिलाई ऋण लगानी गर्न सीमा हुने भएकोले ऋण सीमा भन्दा बढी लगानी नगर्न साथै राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले जारी गरेको मापदण्ड बमोजिम प्राथमिक पुँजीकोषको गणना, जोखिम भारित सम्पत्तिको गणना र पुँजी पर्याप्तता गणना गरी पल्टर्सको मापदण्ड समेत पालना गर्दै सदस्यको उत्पादन, बजारीकरणमा सेवा-टेवा पुर्याउन अधिकतम सदस्यहरूमा ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
३. संस्था कृषि सहकारी संस्था भए पनि सहकारी ऐन, नियम तथा संस्थाको विनियम विपरीत बचत तथा ऋणको मात्र कारोबार गरेको देखिएकोले मुख्य तथा सहायक कारोबार मिलान गर्ने गरी कार्ययोजना बनाई लागू गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
४. संस्थामा भाखा नाघेको ऋणको साँवा र ब्याज प्रभावकारी रूपमा असूल उपर गर्ने । भाखा नाघेको ऋणको लागि पर्याप्त ऋण जोखिम व्यवस्था कोषमा रकम छुट्याउने व्यवस्था मिलाउने ।
५. तत्कालको लागि ऋण लगानी रोकी ऋण असूली तर्फ ध्यान दिने, संस्थामा पर्याप्त मात्रामा तरलता कोषमा रकम राख्ने (बचत निक्षेपको कम्तीमा १० प्रतिशत), बचत फिर्ता कार्ययोजना बनाई नियामक निकायमा ७ दिन भित्र पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
६. ऋण नविकरण गर्ने कानूनी व्यवस्था नभएकोले भाखा नाघेको ३ महिना भित्र सम्म सबै साँवा/ब्याज असूली गर्ने, ऋण असूलीका लागि सहकारी ऐन, कानूनमा भएका प्रकृयाहरू अवलम्बन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
७. सहकारी संस्थाले अन्य सहकारी संस्थामा खाता खोल्ने, वित्तीय कारोबार गर्नु हुँदैन, संस्थाले सुदर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्थामा रहेको खाता यथासिघ्र बन्द गरी नियामक निकायमा जानकारी गराउने ।
८. संस्थाले लेखा राख्दा शेयर र साधारण शेयर गरी १०.१ र १०.२ मा छुट्टा-छुट्टै खाता व्यवस्थापन गरेको सन्दर्भमा सबै शेयर सदस्यहरू समान हुने सहकारी सिद्धान्त विपरीत रहेको हुँदा एउटै खाता बनाई व्यवस्थापन गर्ने ।
९. सदस्य शिक्षा तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने, सदस्यको सुझाव, राय तथा गुनासोको सुनुवाई गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै विस्तारित मञ्चका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।
१०. सञ्चालन खर्च कटौती, आय बृद्धिका उपायहरूको खोजी गर्ने साथै सदस्यको उत्पादन, बजारीकरण र उपभोगस्तरमा बृद्धि हुने क्षेत्रमा ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
११. सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ५० (४) बमोजि उक्त अन्तर ६% भन्दा बढी नहुने व्यवस्था गरेको र सो गरेमा सोही ऐनको दफा १२५ (ग) बमोजिमको कसूरमा जरिवाना हुने व्यवस्था गरेको बचतमा प्रदान गरिने ब्याज र ऋण लगानीको ब्याजको औषत भारित ब्याजदर गणना गरी मासिक रूपमा विश्लेषण गर्ने र सो को विवरण मासिक रूपमा उर्लाबारी न.पा., सहकारी शाखामा बुझाउने व्यवस्था मिलाउने । व्यवस्थापकले दिने व्यावस्थापन प्रतिवेदन बमोजिम मासिक बैठकमा सो सम्बन्धी समेत छलफल गर्ने ।

१२. नियामक निकायमा पठाउनु पर्ने मासिक, बार्षिक तथा अन्य विवरणहरु कानून बमोजिम समयमा नै पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।
१३. ऋण उप-समितिको बैठक नियमित रुपमा बस्ने र ऋण लगानी गर्दा ऋण-उपसमितिको सिफारिसमा संचालक समितिबाट ऋण अनुमोदन गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने । बिना धितो ऋण लगानी तोकिए बमोजिम मात्र गर्ने साथै 5C Analysis को विश्लेषण गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
१४. संचालक तथा कर्मचारीहरुको सिप तथा क्षमता अभिवृद्धि हुने कार्यक्रममा सहभागी गराउने ।
१५. कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुले लिने तलब तथा सुविधाको विषयमा साधारण सभाबाट निर्णय गराउने ।
१६. संस्थाका महत्वपूर्ण कागजातहरु खोजेका बखत तुरुन्त पाउन सकिने गरी फाइलिङ्ग व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने ।
१७. अनुगमन अवधि (मिति २०८१।११।२६) मा नगदमा १२,२६,१७९।९१ र बैंक हिसाबमा १०५८७०।२३ देखिएको छ । कुल सम्पत्तिको अधिकतम १ प्रतिशत भन्दा बढी नगद नराख्ने, ढिकुटीमा रहने नगदको भौतिक परिक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मुल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेवारी सहित बाँडफाँड गरी लिखित रुपमा राख्ने ।
१८. लेखा समितिको बैठक नियमित बस्ने तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिले समय समयमा हिसाब किताबको आन्तरिक लेखापरिक्षण गरी सोको प्रतिवेदन संचालक समितिमा पेश गर्ने ।
१९. लेखा परीक्षकले औल्याएका कैफियत तथा समय समयमा नियामक निकायबाट जारी निर्देशनको पालना गरी सो को प्रगति मासिक रुपमा नियामक निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।

६.४ नवप्रतिभा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी २ मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

(१) सहकारी संस्थाको नाम :- नव प्रतिभा बचत तथा ऋण संस्था लि., उर्लाबारी-२, मोरङ

(२) दर्ता नं. १८५।०५९।०६०, दर्ता मिति : २०६०।०५।०८

(३) ठेगाना : उर्लाबारी-२, मोरङ

(४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा. २।

(५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको

(६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - ११ पुरुष - - जम्मा - ११

(७) कर्मचारी संख्या : महिला - २ पुरुष -- जम्मा - २

(८) शेयर सदस्य संख्या :

जम्मा : ४८१	महिला : ४३२	पुरुष : ४९	संस्थागत र अन्य :
-------------	-------------	------------	-------------------

(९) बचतकर्ताहरुको संख्या :

जम्मा :	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
---------	---------	---------	------------

(१०) ऋणीहरुको संख्या :

जम्मा : २४०	महिला : २०६	पुरुष : ३४	संस्थागत :
-------------	-------------	------------	------------

(११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर : मिरा

(१२) CoPoMIS मा आबद्ध भएको ।

(ख) अनुगमन अवधिमा अनुगमनबाट देखिएको विवरण

१. मिति २०८१।११।२९ मा शेयर सदस्य संख्या ४९२, शेयर पूँजि रु. २५,४७,७००।-, बचत रकम रु. १,४३,३७,५०३।३६ र ऋणी सदस्य संख्या २४०, ऋण लगानी रु. १,६१,८८,२६०।०१ देखिएको छ । साथै कुल सम्पत्ति/ दायित्व रु. २,२६,२९,१६०।४३ देखिन्छ ।
२. संस्थाको मिति २०८१।०६।०५ मा सम्पन्न साधारणसभामा ४३२ सदस्य मध्ये ३१२ सदस्यको उपस्थिति रहेको छ ।

(ग) संस्थाको जोखिम विश्लेषण (आ.ब. २०८०।०८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा)

सहकारी संस्थाको जोखिमावस्था विश्लेषण				
सहकारी संस्थाको नाम :		नवप्रतिभा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.		
ठेगाना :		उर्लाबारी-२ मोरङ		दर्ता नं. १८५/०५८/०५९
साल :	२०८१	महिना	आषाढ	मसान्त सम्मको विवरण
सि.नं.	विवरण		रकम/संख्या	निर्देशन
१	ऋण जोखिम व्यवस्था जम्मा		५२१३९८	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
२	खराब ऋण (भाखा नाघेको १ वर्ष नाघेको)		८१३६३८	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
३	संकास्पद ऋण (भाखा नाघेको ३० दिन देखि १ वर्ष भित्रको)		११३५४४७	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
४	असल ऋण (भाखा भित्रको ऋण)		१३१९६९००	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
५	जम्मा भाखा नाघेको ऋण		१९४९०८५	यसमा भर्नु पर्दैन
६	शेयर पूँजी जम्मा		२४४२७००	वासलात हि नं १०
७	जगेडा कोष		८४०७८२	वासलात हि नं २०.१
८	घाटा पूर्ति कोष		५५४७०	वासलात हि नं २०.२
९	अन्य दीर्घकालिन कोष		१५९०८२	१ वर्षमा खर्च नहुने कोषहरुको जोड
१०	बचत/ निक्षेप		१२५७२४१६	वासलात हि नं ३०
११	बाह्य ऋण		९८३३८२	वासलात हि नं ४०
१२	चालु दायित्व		९७६१०	वासलात हि नं ६० र ७०
१३	नगद		५८११०९	वासलात हि नं ८०
१४	बैंक		३३८९६८४	वासलात हि नं ९० मा चल्ती खातामात्र
१५	बैंक (तरल लगानी)		३३८९६८४	वासलात हि नं ९० मा ब्याज प्राप्त हुने
१६	लगानी हिसाव		११७०००	वासलात हि नं १००
१७	सदस्यलाई ऋण लगानी		१५१४५९८५	वासलात हि नं ११०
१८	पाउनु पर्ने हिसाव		१५३४९७४	वासलात हि नं १२०
१९	स्थीर सम्पत्ति		३३४१५८	वासलात हि नं १३०
२०	अन्य सम्पत्ति		१०३३८२	वासलात हि नं १४०
२१	समस्याग्रस्त सम्पत्ति			लिलाम गर्नुपर्ने स्थीर सम्पत्ति
२२	कूल सम्पत्ति		२१२०६२९३	वासलातको कुल जम्मा
२३	गत वर्षको जम्मा सम्पत्ति		१६५५२२८०	वासलातबाट
२४	गत वर्षको शेयर		२२५९७००	वासलातबाट
२५	गत वर्षको बचत		१०६७४५६७	वासलातबाट
२६	गत वर्षको ऋण लगानी		१४२८९८९९	वासलातबाट
२७	ऋणबाट ब्याज आम्दानी		२०८३४८९	आय-व्यय हिसावबाट
२८	बचतमा ब्याज खर्च		१०१२९९९	आय-व्यय हिसावबाट
२९	सञ्चालन खर्च		१०७०७५५	आय-व्यय हिसावबाट
३०	खुद बचत (कर पश्चातको)		१८७९१४	आय-व्यय हिसावबाट
३१	यस वर्षको सदस्य संख्या		४८१	लडफर्मबाट
३२	गत वर्षको सदस्य संख्या		४५०	लडफर्मबाट
३३	सदस्यको नियमित बचत रकम		७२९५२७१	हिसाव नं ३० का नियमित मासिक बचत मात्र
३४	सदस्यको पुँजी (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापूर्ति कोष)		३३३८९५२	यसमा भर्नु पर्दैन
३५	जम्मा पूँजी (सदस्यको पुँजी+बचत+तिर्नुपर्ने ऋण)		१६९९२३५९	यसमा भर्नु पर्दैन
३६	तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक		१०६१३९४	यसमा भर्नु पर्दैन
३७	एक वर्षमा ऋण लिने सदस्य संख्या		२४०	१ वर्षको ऋणी संख्या
३८	साधारणसभामा उपस्थित संख्या		३२६	बार्षिक साधारणसभाबाट
३९	विशेष साधारणसभामा उपस्थित संख्या		०	विशेष साधारणसभा भए सोबाट
४०	विस्तारित मञ्चमा उपस्थित संख्या		०	विस्तारित मञ्च गरेको भए
४१	सदस्यसँगको जम्मा खरीद		०	सदस्यको उत्पादन खरीद सहायक खाताबाट
४२	जम्मा खरीद		०	आय-व्ययबाट
४३	सदस्यलाई जम्मा विक्री		०	सदस्यलाई विक्री सहायक खाताबाट
४४	जम्मा विक्री		०	आय-व्ययबाट

अनुसूचि-१ र १										
बचत ऋण सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा फाराम										
(ढफा ८ को उपढफा (२) सँग सम्बन्धित)										
२०८१ साल आषाढ महिनाको										
पर्स तथा सदस्य केन्द्रीयता प्रतिवेदन										
संस्थाको नाम :		नवप्रतिभा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.			दर्ता नं. :		१८५/०५८/०५९			
		ठेगाना			उर्लावारी-२ मोरङ		नियामक निकाय : उर्लावारी नगरपालिका, मोरङ			
प्रदेश : कोशी प्रदेश		स्थानीय तह :			वडा :		कोशी प्रदेश			
सि.नं.	सूचक	सूत्र	यथार्थ मान		अपेक्षित मान सिमाङ्कन		पालना अवस्था		संकेत रङ	कैफियत
			अंक (रु.)	अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (%)	विस्तारित अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (√/x)	विस्तारित अनुपात (√/x)		
१	ऋण हानि व्यवस्था (पी१)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	५२१३९८	६४	१००	>९०	X	X		
		१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण	८१३६३८							
२	ऋण हानि खुद व्यवस्था (पी२)	(जम्मा व्यवस्था गरेको रकम — १२ महिना बढी भाखा नाघेको ऋण)	-२९२२४०	-२५.७४	३५	>३०	X	X		
		१२ महिना घटी भाखा नाघेको ऋण	११३५४४७							
३	असल ऋणका लागि जोखिम व्यवस्था (पी२ एक्स)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	-६८९६४६	-५.२३	१	१	X	X		
		जम्मा असल ऋणको रकम	१३१९६९००							
४	खुद ऋण – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ१)	[जम्मा लगानीमा रहेको ऋण — जम्मा (गर्नुपर्ने) ऋण हानि व्यवस्था]	१४३२४३७०	६७.५५	७०-८०	६०-९०	X	Y		
		कुल सम्पत्ति	२१२०६२९३							
५	बचत दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ५)	जम्मा बचत दायित्व	१२५७२४१६	५९.२९	७०-८०	६०-९०	X	X		
		कुल सम्पत्ति	२१२०६२९३							
६	ऋण दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ६)	जम्मा तिर्नु पर्ने ऋण	९८३३८२	४.६४	<५	<७.५	Y	X		
		कुल सम्पत्ति	२१२०६२९३							
७	अंशधन – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ७)	जम्मा अंशधन	२४४२७००	११.५२	१०-२०	७.५-२५	Y	X		
		कुल सम्पत्ति	२१२०६२९३							
८	संस्थागत पुँजी – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ८)	कुल संस्थागत पुँजी	१०५५३३३	४.९८	>१०	>७.५	X	X		
		कुल सम्पत्ति	२१२०६२९३							
९	भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए१)	भाखा नाघेको ऋण	१९४९०८५	१२.८७	≤५	≤७.५	X	X		
		जम्मा लगानीमा रहेको ऋण	१५१४५९८५							
१०	कुल सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिको अनुपात (ए२)	नकमाउने सम्पत्ति	५९४३३०८	२८.०३	<५	≤७.५	X	X		
		कुल सम्पत्ति	२१२०६२९३							
११	जम्मा सञ्चालन खर्च – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ९)	ऋण हानी व्यवस्था बाहेको जम्मा सञ्चालन खर्च	५४९३५७	२.९१	≤५	≤७.५	Y	X		
		(आ९म्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	१८८७९२८६							
१२	खुद बचत (उबार) – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ९२)	खुद वार्षिक बचत (उबार)	१८७९१४	१.००	≥१०	≥५	X	X		
		(आ९म्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	१८८७९२८६							
१३	तरलता जगेडा – बचत दायित्व (एल२)	जम्मा तरलता कोष	३९७०७९३	३१.५८	१०	७.५-१५	X	X		
		जम्मा बचत दायित्व	१२५७२४१६							
१४	जायज तथा वृद्धिदर (एस११)	(हालको कुल सम्पत्ति- अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति)	४६५४०९३	२८.१२	≥७.५	≥५	Y	X		
		अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति	१६५५२२८०							
१५	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी+निवमित बचत	१०६३४२२२	५८.९०	>६०	>४५	X	Y		
		जम्मा पुँजी+तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु	१८०५३७५३							
१६	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य बैठक (साधारण+विशेष+विस्तारित)	३२६	११.६७	>६०	>४५	X	X		
		औषत जम्मा सदस्य*६	२७९३							
१७	संरक्षकीय सम्बन्धन (वित्तीय)	वर्षभरी एकपल्ट ऋण लिने सदस्य संख्या	२४०	५१.५६	>६०	>४५	X	Y		
		वार्षिक औषत जम्मा सदस्य	४६६							
१८	संरक्षकीय सम्बन्धन (उत्पादक)	सदस्यसँगको वार्षिक खरिद र विक्री रु	०	#DIV/0!	>६०	>४५	#DIV/0!	#####	#DIV/0!	
		जम्मा वार्षिक खरीद र विक्री वा ९३९९३*सदस्य संख्या	०							
अनुसूचि-१२ (प्रारम्भिक लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था)					जम्मा सूचक पालना		४	३		
सि.नं.	जोखिम वर्गीकरण				जोखिम		रंग	संस्थाको अवस्था		
१	६ वटा वा घटी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				उच्च जोखिमावस्था			मध्यम जोखिम		
२	७ वटा देखि ११ वटा सम्म सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				मध्यम जोखिमावस्था					
३	१२ वटा वा बढी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				न्यून जोखिमावस्था			C		
४	न्यूनतम १२ वा बढी सूचकमा सामान्य र बाँकी सूचकमा विस्तारित मान सिमाङ्कन पालना गरेकोमा				अति न्यून जोखिमावस्था					

१. आ.ब. २०८०।०८१ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा

- खुद ऋण लगानी ६७.५५%, बचत दायित्व ५९.२९%, शेयर पुँजी ११.५२%, बाह्य ऋण ४.६४%, संस्थागत पुँजी ४.९८%, सञ्चालन खर्च २.९१%, तरलता ३१.५८%, खुँद बचत १% आदी देखिएको छ ।
- सदस्य केन्द्रीयता सूचक अन्तर्गत **संस्थापकीय सरोकार ५८.९०%**, **संचालकीय सक्रियता ११.६७%** **संरक्षकीय सम्बन्धन ५१.५६%** देखिएको छ । सदस्य केन्द्रीयता सूचक बमोजिम संस्था **सामान्य** देखिएको छ भने जोखिम अवस्थाको विश्लेषण गर्दा **मध्यम जोखिम** अवस्था रहेको छ ।

(घ) जोखिम अवस्था विश्लेषण तथा अनुगमनको क्रममा देखिएका कैफियत तथा सुधारको निर्देशन ।

१. संस्थाको संचालक समिति, लेखा समिति तथा विभिन्न उप-समितिको नामावली राख्ने, सदस्यता बडापत्र, दर्ता प्रमाण पत्र, गुनसो पेटिका, सूचना पाटी कार्यालयमा सबैले देख्ने गरी राख्ने ।
२. बार्षिक योजना तथा बजेट बनाएर मात्र खर्च गर्ने । संस्थाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको मासिक तथा अर्धवार्षिक समिक्षा गर्ने ।
३. संस्थाले स्वीकृत विनियम बमोजिमको उद्देश्य एवं कार्यहरूको पुनरावलोकन गरी सदस्य केन्द्रीय कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न र सदस्यको दिगो आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक विकास तथा पर्यावरणीय संरक्षणका कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी संस्थाको रणनीतिक तथा व्यावसायिक योजना तयार गरी लागू गर्ने ।
४. संस्थाले ऋणको वर्गीकरण राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्डमा तोकिए बमोजिम सक्रिय र निस्कृय ऋणमा वर्गीकरण गर्ने संस्थामा भाखा नाघेको ऋणको साँवा र ब्याज प्रभावकारी रुपमा असूल उपर गर्ने । सकृय तथा निस्कृय ऋणको लागि तोकिए बमोजिम पर्याप्त ऋण जोखिम व्यवस्था कोषमा रकम छुट्याउने व्यवस्था मिलाउने ।
५. प्राथमिक पुँजीकोषको बढीमा १५ प्रतिशत सम्म एक ब्यक्तिलाई ऋण लगानी गर्न सीमा हुने भएकोले ऋण सीमा भन्दा बढी लगानी नगर्न साथै राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले जारी गरेको मापदण्ड बमोजिम प्राथमिक पुँजीकोषको गणना, जोखिम भारित सम्पत्तिको गणना र पुँजी पर्याप्तता गणना गरी पलर्सको मापदण्ड समेत पालना गर्दै सञ्चालन खर्च कटौती, आय बृद्धिका उपायहरूको खोजी गर्ने साथै सदस्यको उत्पादन, बजारीकरणमा सेवा-टेवा पुर्याउन अधिकतम सदस्यहरूमा ऋण लगानी गर्ने ब्यवस्था मिलाउने ।
६. ऋण नविकरण गर्ने कानूनी व्यवस्था नभएकोले भाखा नाघेको ३ महिना भित्र सम्म सबै साँवा/ब्याज असूली गर्ने, ऋण असुलीका लागि सहकारी ऐन, कानूनमा भएका प्रकृयाहरू अवलम्बन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
७. लेखा समितिको बैठक नियमित बस्ने तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिले समय समयमा हिसाब किताबको आन्तरिक लेखापरिक्षण गरी सोको प्रतिवेदन संचालक समितिमा पेश गर्ने ।
८. सदस्य शिक्षा तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने, सदस्यको सुझाव, राय तथा गुनासोको सुनुवाई गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै विस्तारित मञ्चका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।
९. बचतमा दिने र ऋणमा लिने ब्याजदरको अन्तर ६% भन्दा बढी नहुने गरी **व्यवस्थापकले दिने व्यावस्थापन प्रतिवेदन** बमोजिम मासिक बैठकमा सो सम्बन्धी समेत छलफल गर्ने ।
१०. नियामक निकायमा पठाउनु पर्ने मासिक, बार्षिक तथा अन्य विवरणहरू कानून बमोजिम समयमा नै पठाउने ब्यवस्था मिलाउने ।
११. ऋण उप-समितिको बैठक नियमित रुपमा बस्ने र ऋण लगानी गर्दा ऋण-उपसमितिको सिफारिसमा संचालक समितिबाट ऋण अनुमोदन गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने । बिना धितो ऋण लगानी तोकिए बमोजिम मात्र गर्ने साथै 5C Analysis को विश्लेषण गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।

१२. संचालक तथा कर्मचारीहरूको सिप तथा क्षमता अभिवृद्धि हुने कार्यक्रममा सहभागी गराउने ।
१३. कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूले लिने तलब तथा सुविधाको विषयमा साधारण सभाबाट निर्णय गराउने ।
१४. संस्थाका महत्वपूर्ण कागजातहरू खोजेका बखत तुरुन्त पाउन सकिने गरी फाइलिङ्ग व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने ।
१५. ढिकुटीमा रहने नगदको भौतिक परिक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मुल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेवारी सहित बाँडफाँड गरी लिखित रुपमा राख्ने ।
१६. नियमानुसार साधारणसभा सम्पन्न गर्ने, माइन्युट लेखन समिति, माइन्युट प्रमाणिकरण समिति गठन गरी साधारण सभामा छनौट भएका प्रतिनिधिबाट निर्णयको तल र माथि नै हस्ताक्षर गरी निर्णय प्रमाणित गराउने साथै अन्य व्यवस्था सहकारी विभागबाट जारी साधारणसभा कार्यव्यवस्था निर्देशिका, २०७६ बमोजिम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१७. सम्पत्ति सुदीकरण सम्बन्धी सहकारी संस्थाहरूलाई जारी निर्देशन बमोजिमको कार्यहरू गर्ने, सबै सदस्यहरूको KYM फारम आषाढ मसान्त भित्र भरी सक्ने, कार्यान्वयन अधिकारीको जिम्मा व्यवस्थापक वा तोकिए बमोजिम नियुक्त गर्ने, STR/TTR प्रतिवेदन FIU मा पठाउने व्यवस्था मिलाउने, जोखिम बर्गीकरण गर्ने साथै कोपोमिस प्रणालीमा नियमितरुपमा सबै विवरणहरू अध्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१८. लेखा परीक्षकले औल्याएका कैफियत तथा समय समयमा नियामक निकायबाट जारी निर्देशनको पालना गरी सो को प्रगति मासिक रुपमा नियामक निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।

६.५ बुद्ध बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-७, मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

- (१) सहकारी संस्थाको नाम :- बुद्ध बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., उर्लाबारी-७, मोरङ
 (२) दर्ता नं. ०३, दर्ता मिति : २०७६।०८।३०
 (३) ठेगाना : उर्लाबारी-७, मोरङ
 (४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा. भरी ।
 (५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको
 (६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - ३ पुरुष - ६ जम्मा - ९
 (७) कर्मचारी संख्या : महिला - १ पुरुष - १ जम्मा - २
 (८) शेयर सदस्य संख्या :

जम्मा : ३०८	महिला :	पुरुष :	संस्थागत र अन्य :
-------------	---------	---------	-------------------

- (९) बचतकर्ताहरूको संख्या :

जम्मा :	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
---------	---------	---------	------------

- (१०) ऋणीहरूको संख्या :

जम्मा : ११०	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
-------------	---------	---------	------------

- (११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर : FinX

- (१२) CoPoMIS मा आबद्ध भएको ।

(ख) अनुगमन अवधिमा अनुगमनबाट देखिएको विवरण

- मिति २०८१।११।२९ मा शेयर सदस्य संख्या ३०८, शेयर पुँजी रु. ४०,१६,३००।-, बचत रकम रु. १,२८,४०,१८८।१९ र ऋणी सदस्य संख्या ११०, ऋण लगानी रु. १,६६,७८,०७४।७० देखिएको छ । साथै कुल सम्पत्ति/ दायित्व रु. १,८२,७५,१०८।७० रहेको ।
- सहकारी संस्थाले हालसम्म उत्पादन खरीद विक्री तथा व्यावसायिक कारोबार गरेको देखिएन । मुख्य कारोबारको रुपमा बचत तथा ऋण गरेको ।
- पछिल्लो साधारणसभा मिति २०८१।०६।१७ मा सम्पन्न गरेको कुल सदस्य संख्या २४५ मा उपस्थित संख्या १४० रहेको साथै निर्वाचन कार्यक्रम समेत सोही मितिमा सम्पन्न गरेको ।
- आ.ब. २०८०।०८।१ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा

- खुद ऋण लगानी ५७.४९%, बचत दायित्व ६०.५१%, शेयर पुँजी २७.६५%, बाह्य ऋण ०%, संस्थागत पुँजी २.७४%, सञ्चालन खर्च ४.९६%, तरलता १६.९८%, खुद बचत १.४५% आदी देखिएको छ ।
- सदस्य केन्द्रीयता सूचक अन्तर्गत संस्थापकीय सरोकार ३३.२७%, संचालकीय सक्रियता ७.५८% संरक्षकीय सम्बन्धन ३५.७१% देखिएको छ । सदस्य केन्द्रीयता सूचक बमोजिम संस्थाको अवस्था अनिश्चित देखिएको छ भने जोखिम अवस्थाको विश्लेषण गर्दा उच्च जोखिम अवस्था रहेको छ ।

(ग) संस्थाको जोखिम विश्लेषण (आ.ब. २०८०।०८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा)

सहकारी संस्थाको जोखिमावस्था विश्लेषण				
सहकारी संस्थाको नाम :		बुद्ध बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.		
ठेगाना :		उर्लावारी-७ मोरङ		दर्ता नं. ३
साल :	२०८१	महिना	आषाढ	मसान्त सम्मको विवरण
सि.नं.	विवरण		रकम/संख्या	निर्देशन
१	ऋण जोखिम व्यवस्था जम्मा			ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
२	खराब ऋण (भाखा नाघेको १ वर्ष नाघेको)			ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
३	संकास्पद ऋण (भाखा नाघेको ३० दिन देखि १ वर्ष भित्रको)		११८५९८४९	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
४	असल ऋण (भाखा भित्रको ऋण)			ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
५	जम्मा भाखा नाघेको ऋण		११८५९८४९	यसमा भर्नु पर्दैन
६	शेयर पूँजी जम्मा		३७०७५००	वासलात हि नं १०
७	जगेडा कोष		३२९८८८	वासलात हि नं २०.१
८	घाटा पूर्ति कोष		३६८६५	वासलात हि नं २०.२
९	अन्य दीर्घकालिन कोष			१ वर्षमा खर्च नहुने कोषहरूको जोड
१०	बचत/निक्षेप		८११३०८०	वासलात हि नं ३०
११	बाह्य ऋण		०	वासलात हि नं ४०
१२	चालु दायित्व		५९०७४	वासलात हि नं ६० र ७०
१३	नगद		१६४५९७	वासलात हि नं ८०
१४	बैंक		१२१३२८९	वासलात हि नं ९० मा चली खातामात्र
१५	बैंक (तरल लगानी)		१२१३२८९	वासलात हि नं ९० मा ब्याज प्राप्त हुने
१६	लगानी हिसाव		५००००	वासलात हि नं १००
१७	सदस्यलाई ऋण लगानी		११८५९८४९	वासलात हि नं ११०
१८	पाउनु पर्ने हिसाव		१२७५०	वासलात हि नं १२०
१९	स्थीर सम्पत्ति		१०७८८६	वासलात हि नं १३०
२०	अन्य सम्पत्ति		०	वासलात हि नं १४०
२१	समस्याग्रस्त सम्पत्ति			लिलाम गर्नुपर्ने स्थीर सम्पत्ति
२२	कूल सम्पत्ति		१३४०८३७१	वासलातको कुल जम्मा
२३	गत वर्षको जम्मा सम्पत्ति		११९८५६०३	वासलातबाट
२४	गत वर्षको शेयर		३५१५२००	वासलातबाट
२५	गत वर्षको बचत		७०४६२६५	वासलातबाट
२६	गत वर्षको ऋण लगानी		१०९०७०३६	वासलातबाट
२७	ऋणबाट ब्याज आम्दानी		१४३१९८४	आय-व्यय हिसावबाट
२८	बचतमा ब्याज खर्च		६१९९४८	आय-व्यय हिसावबाट
२९	सञ्चालन खर्च		६३०११०	आय-व्यय हिसावबाट
३०	खुद बचत (कर पश्चातको)		१८४१७७	आय-व्यय हिसावबाट
३१	यस वर्षको सदस्य संख्या		३०८	लडफर्मबाट
३२	गत वर्षको सदस्य संख्या		३०८	लडफर्मबाट
३३	सदस्यको नियमित बचत रकम		०	हिसाव नं ३० को नियमित मासिक बचत मात्र
३४	सदस्यको पुँजी (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापूर्ति कोष)		४०७४२५३	यसमा भर्नु पर्दैन
३५	जम्मा पूँजी (सदस्यको पुँजी+बचत+तिर्नुपर्ने ऋण)		१२२४६४०७	यसमा भर्नु पर्दैन
३६	तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक		०	यसमा भर्नु पर्दैन
३७	एक वर्षमा ऋण लिने सदस्य संख्या		११०	१ वर्षको ऋणी संख्या
३८	साधारणसभामा उपस्थित संख्या		१४०	बार्षिक साधारणसभाबाट
३९	विशेष साधारणसभामा उपस्थित संख्या			विशेष साधारणसभा भए सोबाट
४०	विस्तारित मञ्चमा उपस्थित संख्या			विस्तारित मञ्च गरेको भए
४१	सदस्यसँगको जम्मा खरीद			सदस्यको उत्पादन खरीद सहायक खाताबाट
४२	जम्मा खरीद			आय-व्ययबाट
४३	सदस्यलाई जम्मा विक्री			सदस्यलाई विक्री सहायक खाताबाट
४४	जम्मा विक्री		०	आय-व्ययबाट

अनुसूचि-१ र ९															
बचत ऋण सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा फाराम															
(ढफा ८ को उपढफा (२) सँग सम्बन्धित)															
२०८१ साल आषाढ महिनाको															
पलर्स तथा सदस्य केन्द्रीयता प्रतिवेदन															
संस्थाको नाम :		बुद्ध बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.				दर्ता नं. :		३							
प्रदेश : कोशी प्रदेश		स्थानीय तह :		वडा :		उर्लाबारी-७ मोरङ		नियामक निकाय : उर्लाबारी नगरपालिका, मोरङ							
सि.नं.		सूचक		सूत्र		यथार्थ मान		अपेक्षित मान सिमाङ्कन		पालना अवस्था		संकेत रङ	कैफियत		
				अंक (रु.)		अनुपात (%)		सामान्य अनुपात (%)		विस्तारित अनुपात (%)				सामान्य अनुपात (√x)	
१	ऋण हानि व्यवस्था (पी१)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम		०		#DIV/0!	१००	>९०	#DIV/0!	#####	#DIV/0!				
		१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण		०											
२	ऋण हानि खुद व्यवस्था (पी२)	(जम्मा व्यवस्था गरेको रकम — १२ महिना बढी भाखा नाघेको ऋण)		०		०.००	३५	>३०	X	X					
		१२ महिना घटी भाखा नाघेको ऋण		११८५९८४९											
३	असल ऋणका लागि जोखिम व्यवस्था (पी२ एक्स)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम		-४१५०९४७		#DIV/0!	१	१	#DIV/0!	#####	#DIV/0!				
		जम्मा असल ऋणको रकम		०											
४	खुद ऋण – कुल सम्पति अनुपात (इ१)	[जम्मा लगानीमा रहेको ऋण — जम्मा (गर्नुपर्ने) ऋण हानि व्यवस्था]		७७०८९०२		५७.४९	७०-८०	६०-९०	X	X					
		कुल सम्पति		१३४०८३७१											
५	बचत दायित्व – कुल सम्पति अनुपात (इ५)	जम्मा बचत दायित्व		८११३०८०		६०.५१	७०-८०	६०-९०	X	Y					
		कुल सम्पति		१३४०८३७१											
६	ऋण दायित्व – कुल सम्पति अनुपात (इ६)	जम्मा तिर्नु पर्ने ऋण		०		०.००	<५	<७.५	Y	X					
		कुल सम्पति		१३४०८३७१											
७	अंशधन – कुल सम्पति अनुपात (इ७)	जम्मा अंशधन		३७०७५००		२७.६५	१० -२०	७.५-२५	X	X					
		कुल सम्पति		१३४०८३७१											
८	संस्थागत पुँजी – कुल सम्पति अनुपात (इ८)	कुल संस्थागत पुँजी		३६६७५३		२.७४	>१०	>७.५	X	X					
		कुल सम्पति		१३४०८३७१											
९	भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए१)	भाखा नाघेको ऋण		११८५९८४९		१००.००	≤५	≤७.५	X	X					
		जम्मा लगानीमा रहेको ऋण		११८५९८४९											
१०	कुल सम्पति र नकमाउने सम्पतिको अनुपात (ए२)	नकमाउने सम्पति		१४९८५२२		११.१८	<५	≤७.५	X	X					
		कुल सम्पति		१३४०८३७१											
११	जम्मा सञ्चालन खर्च – कुल औसत सम्पति अनुपात (आ९)	ऋण हानी व्यवस्था बाहेको जम्मा सञ्चालन खर्च		६३०११०		४.९६	≤५	≤७.५	Y	X					
		(आ९म्भको कूल सम्पति+ अन्तको कुल सम्पति)/२		१२६९६९८७											
१२	खुद बचत (उबार) – कुल औसत सम्पति अनुपात (आ९२)	खुद वार्षिक बचत (उबार)		१८४१७७		१.४५	≥१०	≥५	X	X					
		(आ९म्भको कूल सम्पति+ अन्तको कुल सम्पति)/२		१२६९६९८७											
१३	तरलता जगेडा – बचत दायित्व (एल२)	जम्मा तरलता कोष		१३७७८८७		१६.९८	१०	७.५ -१५	X	X					
		जम्मा बचत दायित्व		८११३०८०											
१४	जायजेथा वृद्धिदर (एस११)	(हालको कुल सम्पति- अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पति)		१४२२७६८		११.८७	≥७.५	≥५	Y	X					
		अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पति		११९८५६०३											
१५	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी+नियमित बचत		४०७४२५३		३३.२७	>६०	>४५	X	X					
		जम्मा पुँजी+तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु		१२२४६४०७											
१६	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य बैठक		१४०		७.५८	>६०	>४५	X	X					
		(साधारण+विशेष+विस्तारित)		औषत जम्मा सदस्य*६											
१७	संरक्षकीय सम्बन्धन (वित्तीय)	वर्षभरी एकपल्ट ऋण लिने सदस्य संख्या		११०		३५.७१	>६०	>४५	X	X					
		वार्षिक औषत जम्मा सदस्य		३०८											
१८	संरक्षकीय सम्बन्धन (उत्पादक)	सदस्यसँगको वार्षिक खरिद र विक्री रु		०		#DIV/0!	>६०	>४५	#DIV/0!	#####	#DIV/0!				
		जम्मा वार्षिक खरीद र विक्री वा ९३९९३*सदस्य संख्या		०											
अनुसूचि-१२ (प्रारम्भिक लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था)							जम्मा सूचक पालना		३	१					
सि.नं.	जोखिम बर्गीकरण						जोखिम		रंग	संस्थाको अवस्था					
१	६ वटा वा घटी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा						उच्च जोखिमावस्था			उच्च जोखिम					
२	७ वटा देखि ११ वटा सम्म सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा						मध्यम जोखिमावस्था								
३	१२ वटा वा बढी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा						न्यून जोखिमावस्था								
४	न्यूनतम १२ वा बढी सूचकमा सामान्य र बाँकी सूचकमा विस्तारित मान सिमाङ्कन पालना गरेकोमा						अति न्यून जोखिमावस्था			D					

(घ) जोखिम अवस्था विश्लेषण तथा अनुगमनको क्रममा देखिएका कैफियत तथा सुधारको निर्देशन ।

१. लेखा परीक्षण गर्दा अनिवार्य लडफर्म तयार गर्न लगाउने ब्यवस्था मिलाउने । प्रचलित लेखामान बमोजिम NAS for MEs को ढाँचामा वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्ने ब्यवस्था मिलाउने । लेखा परीक्षणको क्रममा परीक्षकबाट दिईएको सुझाव तथा औल्याईएका कैफियतहरु कार्यान्वयन गर्ने ।
२. संस्थाको संचालक समिति, लेखा समिति तथा विभिन्न उप-समितिको नामावली राख्ने, सदस्यता बडापत्र, दर्ता प्रमाण पत्र, गुनसो पेटिका, सूचना पाटी कार्यालयमा सबैले देख्ने गरी राख्ने ।
३. **बार्षिक योजना तथा बजेट बनाएर मात्र खर्च गर्ने । संस्थाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको मासिक तथा अर्धवार्षिक समिक्षा गर्ने ।**
४. संस्थाले स्वीकृत विनियम बमोजिमको उद्देश्य एवं कार्यहरुको पुनरावलोकन गरी सदस्य केन्द्रीय कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न र सदस्यको दिगो आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक विकास तथा पर्यावरणीय संरक्षणका कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी **संस्थाको रणनीतिक तथा व्यावसायिक योजना तयार गरी लागू गर्ने ।**
५. **संस्थाले ऋण वर्गीकरण गरि सो बमोजिम ऋण नोक्सानी ब्यवस्था गरेको देखिएन ।** संस्थाले ऋणको वर्गीकरण राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्डमा तोकिए बमोजिम सक्रिय र निस्कृय ऋणमा वर्गीकरण गर्ने संस्थामा भाखा नाघेको ऋणको साँवा र ब्याज प्रभावकारी रुपमा असूल उपर गर्ने । सकृय तथा निस्कृय ऋणको लागि **तोकिए बमोजिम पर्याप्त ऋण जोखिम ब्यवस्था कोषमा रकम छुट्याउने ब्यवस्था मिलाउने ।**
६. प्राथमिक पुँजीकोषको बढीमा १५ प्रतिशत सम्म एक ब्यक्तिलाई ऋण लगानी गर्न सीमा हुने भएकोले ऋण सीमा भन्दा बढी लगानी नगर्न साथै राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले जारी गरेको मापदण्ड बमोजिम प्राथमिक पुँजीकोषको गणना, जोखिम भारित सम्पत्तिको गणना र पुँजी पर्याप्तता गणना गरी **पलर्सको मापदण्ड समेत पालना गर्दै सञ्चालन खर्च कटौती, आय बृद्धिका उपायहरुको खोजी गर्ने** साथै सदस्यको उत्पादन, बजारीकरणमा सेवा-टेवा पुर्याउन अधिकतम सदस्यहरुमा ऋण लगानी गर्ने ब्यवस्था मिलाउने ।
७. ऋण नविकरण गर्ने कानूनी ब्यवस्था नभएकोले भाखा नाघेको ३ महिना भित्र सम्म सबै साँवा/ब्याज असूली गर्ने, ऋण असूलीका लागि सहकारी ऐन, कानूनमा भएका प्रकृयाहरु अवलम्बन गर्ने ब्यवस्था मिलाउने ।
८. लेखा समितिको बैठक नियमित बस्ने तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिले समय समयमा हिसाब किताबको आन्तरिक लेखापरिक्षण गरी सोको प्रतिवेदन संचालक समितिमा पेश गर्ने ।
९. सदस्य शिक्षा तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने, सदस्यको सुझाव, राय तथा गुनासोको सुनुवाई गर्ने ब्यवस्था मिलाउने साथै विस्तारित मञ्चका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।
१०. बचतमा दिने र ऋणमा लिने ब्याजदरको अन्तर ६% भन्दा बढी नहुने गरी **ब्यवस्थापकले दिने ब्यावस्थापन प्रतिवेदन** बमोजिम मासिक बैठकमा सो सम्बन्धी समेत छलफल गर्ने ।
११. **नियामक निकायमा पठाउनु पर्ने मासिक, बार्षिक तथा अन्य विवरणहरु कानून बमोजिम समयमा नै पठाउने ब्यवस्था मिलाउने ।**
१२. ऋण उप-समितिको बैठक नियमित रुपमा बस्ने र ऋण लगानी गर्दा ऋण-उपसमितिको सिफारिसमा संचालक समितिबाट ऋण अनुमोदन गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने । **बिना धितो ऋण लगानी तोकिए बमोजिम मात्र गर्ने** साथै 5C Analysis को विश्लेषण गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
१३. संचालक तथा कर्मचारीहरुको सिप तथा क्षमता अभिवृद्धि हुने कार्यक्रममा सहभागी गराउने ।
१४. कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुले लिने तलब तथा सुविधाको विषयमा साधारण सभाबाट निर्णय गराउने । संचालक समितिले गरेका महत्वपूर्ण निर्णयहरु साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउने ।

१५. संस्था सञ्चालनका लागि आवश्यक कार्यविधिहरूको पहिचान गरी निर्माण गर्ने र साधारणसभामा छलफल एवं पारित गरी लागू गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१६. संस्थाका महत्वपूर्ण कागजातहरू खोजेका बखत तुरुन्त पाउन सकिने गरी फाइलिङ्ग व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने ।
१७. ढिकुटीमा रहने नगदको भौतिक परिक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मुल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेवारी सहित बाँडफाँड गरी लिखित रुपमा राख्ने ।
१८. नियमानुसार साधारणसभा सम्पन्न गर्ने, माइन्युट लेखन समिति, माइन्युट प्रमाणिकरण समिति गठन गरी साधारण सभामा छनौट भएका प्रतिनिधिबाट निर्णयको तल र माथि नै हस्ताक्षर गरी निर्णय प्रमाणित गराउने साथै अन्य व्यवस्था सहकारी विभागबाट जारी साधारणसभा कार्यव्यवस्था निर्देशिका, २०७६ बमोजिम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१९. सम्पत्ति सुदीकरण सम्बन्धी सहकारी संस्थाहरूलाई जारी निर्देशन बमोजिमको कार्यहरू गर्ने, सबै सदस्यहरूको KYM फारम आषाढ मसान्त भित्र भरी सक्ने, कार्यान्वयन अधिकारीको जिम्मा व्यवस्थापक वा तोकिए बमोजिम नियुक्त गर्ने, STR/TTR प्रतिवेदन FIU मा पठाउने व्यवस्था मिलाउने, जोखिम बर्गीकरण गर्ने साथै कोपोमिस प्रणालीमा नियमितरुपमा सबै विवरणहरू अध्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२०. लेखा परीक्षकले औल्याएका कैफियत लेखा सुपरिवेक्षण समितिबाट आन्तरिक लेखा परीक्षणका क्रममा दिईएका सुझावहरू तथा समय समयमा नियामक निकायबाट जारी निर्देशनको पालना गरी सो को प्रगति मासिक रुपमा नियामक निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।

६.६ बैभवलक्ष्मी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.उर्लाबारी-८मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

(१) सहकारी संस्थाको नाम :- बैभवलक्ष्मी बचत तथा ऋण संस्था लि., उर्लाबारी-८, मोरङ

(२) दर्ता नं. ५५८।२८६, दर्ता मिति : २०६६।०३।१५

(३) ठेगाना : उर्लाबारी-८, मोरङ

(४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा. वडा नं. ८ र ९।

(५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको

(६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - १ पुरुष - ६ जम्मा - ७

(७) कर्मचारी संख्या : महिला - १ पुरुष - २ जम्मा - ३

(८) शेयर सदस्य संख्या :

जम्मा : ५९३	महिला : २६८	पुरुष : ३२३	संस्थागत र अन्य : २
-------------	-------------	-------------	---------------------

(९) बचतकर्ताहरूको संख्या :

जम्मा : ५९३	महिला : २६८	पुरुष : ३२३	संस्थागत र अन्य : २
-------------	-------------	-------------	---------------------

(१०) ऋणीहरूको संख्या :

जम्मा : ४३	महिला : १३	पुरुष : ३०	संस्थागत :
------------	------------	------------	------------

(११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर : E-Banker

(१२) CoPoMIS मा आबद्ध : भएको ।

(ख) संस्थाको जोखिम विश्लेषण (आ.ब. २०८०।०८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा)

सहकारी संस्थाको जोखिमावस्था विश्लेषण				
सहकारी संस्थाको नाम : बैभवलक्ष्मी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.				
ठेगाना :		उर्लावारी-८ मोरङ		दर्ता नं. ५५८/२८३
साल :	२०८१	महिना	आषाढ	मसान्त सम्मको विवरण
सि.नं.	विवरण		रकम/संख्या	निर्देशन
१	ऋण जोखिम व्यवस्था जम्मा			ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
२	खराब ऋण (भाखा नाघेको १ वर्ष नाघेको)			ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
३	संकास्पद ऋण (भाखा नाघेको ३० दिन देखि १ वर्ष भित्रको)		३१४१८०५३	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
४	असल ऋण (भाखा भित्रको ऋण)			ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
५	जम्मा भाखा नाघेको ऋण		३१४१८०५३	यसमा भर्नु पर्दैन
६	शेयर पूँजी जम्मा		४७०१९००	वासलात हि नं १०
७	जगेडा कोष		४८३३१०	वासलात हि नं २०.१
८	घाटा पूर्ति कोष		१०२९३५	वासलात हि नं २०.२
९	अन्य दीर्घकालिन कोष			१ वर्षमा खर्च नहुने कोषहरूको जोड
१०	बचत/ निक्षेप		२१७०४७६८	वासलात हि नं ३०
११	बाह्य ऋण		५४२८३९५	वासलात हि नं ४०
१२	चालु दायित्व		१०५३३८	वासलात हि नं ६० र ७०
१३	नगद		१७७६८४	वासलात हि नं ८०
१४	बैंक		३३७५१७	वासलात हि नं ९० मा चल्ली खातामात्र
१५	बैंक (तरल लगानी)		३३७५१७	वासलात हि नं ९० मा ब्याज प्राप्त हुने
१६	लगानी हिसाव		१२५०००	वासलात हि नं १००
१७	सदस्यलाई ऋण लगानी		३१४१८०५३	वासलात हि नं ११०
१८	पाउनु पर्ने हिसाव		१४२३०९	वासलात हि नं १२०
१९	स्थीर सम्पत्ति		५८७२८३	वासलात हि नं १३०
२०	अन्य सम्पत्ति			वासलात हि नं १४०
२१	समस्याग्रस्त सम्पत्ति			लिलाम गर्नुपर्ने स्थीर सम्पत्ति
२२	कूल सम्पत्ति		३२७८७८४५	वासलातको कुल जम्मा
२३	गत वर्षको जम्मा सम्पत्ति		४६३७८३३६	वासलातबाट
२४	गत वर्षको शेयर		२६८०१००	वासलातबाट
२५	गत वर्षको बचत		३६०००७०१	वासलातबाट
२६	गत वर्षको ऋण लगानी		४४३७७२२१	वासलातबाट
२७	ऋणबाट ब्याज आम्दानी		५२९०२५४	आय-व्यय हिसावबाट
२८	बचतमा ब्याज खर्च		३७५४५३९	आय-व्यय हिसावबाट
२९	सञ्चालन खर्च		१५६६९७२	आय-व्यय हिसावबाट
३०	खुद बचत (कर पश्चातको)		१३०९४६	आय-व्यय हिसावबाट
३१	यस वर्षको सदस्य संख्या		५८३	लडफर्मबाट
३२	गत वर्षको सदस्य संख्या		५७२	लडफर्मबाट
३३	सदस्यको नियमित बचत रकम		७४९६०३०	हिसाव नं ३० का नियमित मासिक बचत मात्र
३४	सदस्यको पुँजी (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापूर्ति कोष)		५२८८१४५	यसमा भर्नु पर्दैन
३५	जम्मा पुँजी (सदस्यको पुँजी+बचत+तिर्नुपर्ने ऋण)		३२५२६६४५	यसमा भर्नु पर्दैन
३६	तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक		२३०८५२४	यसमा भर्नु पर्दैन
३७	एक वर्षमा ऋण लिने सदस्य संख्या		६१	१ वर्षको ऋणी संख्या
३८	साधारणसभामा उपस्थित संख्या		२७८	बार्षिक साधारणसभाबाट
३९	विशेष साधारणसभामा उपस्थित संख्या			विशेष साधारणसभा भए सोबाट
४०	विस्तारित मञ्चमा उपस्थित संख्या		०	विस्तारित मञ्च गरेको भए
४१	सदस्यसँगको जम्मा खरीद		०	सदस्यको उत्पादन खरीद सहायक खाताबाट
४२	जम्मा खरीद		०	आय-व्ययबाट
४३	सदस्यलाई जम्मा विक्री		०	सदस्यलाई विक्री सहायक खाताबाट
४४	जम्मा विक्री		०	आय-व्ययबाट

अनुसूचि-१ र ९										
बचत ऋण सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा फाराम										
(दफा ८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)										
२०८१ साल आषाढ महिनाको										
पर्स तथा सदस्य केन्द्रीयता प्रतिवेदन										
संस्थाको नाम :		बैभवलक्ष्मी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.			दर्ता नं. :		५५८ / २८३			
प्रदेश : कोशी प्रदेश		स्थानीय तह :			वडा :		कोशी प्रदेश			
		डेगाना			उर्लाबारी-८ मोरङ		नियामक निकाय : उर्लाबारी नगरपालिका, मोरङ			
सि.नं.	सूचक	सूत्र	यथार्थ मान		अपेक्षित मान सिमाङ्कन		पालना अवस्था		संकेत रङ	कैफियत
			अंक (रु.)	अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (%)	विस्तारित अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (√x)	विस्तारित अनुपात (√x)		
१	ऋण हानि व्यवस्था (पी१)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	०	#DIV/0!	१००	>९०	#DIV/0!	#####	#DIV/0!	
		१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण	०							
२	ऋण हानि खुद व्यवस्था (पी२)	(जम्मा व्यवस्था गरेको रकम — १२ महिना बढी भाखा नाघेको ऋण)	०	०.००	३५	>३०	X	X		
		१२ महिना घटी भाखा नाघेको ऋण	३१४१८०५३							
३	असल ऋणका लागि जोखिम व्यवस्था (पी२ एक्स)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	-१०९९६३१८	#DIV/0!	१	१	#DIV/0!	#####	#DIV/0!	
		जम्मा असल ऋणको रकम	०							
४	खुद ऋण – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ१)	[जम्मा लगानीमा रहेको ऋण — जम्मा (गर्नुपर्ने) ऋण हानि व्यवस्था]	२०४२१७३४	६२.२८	७०-८०	६०-९०	X	Y		
		कुल सम्पत्ति	३२७८७८४५							
५	बचत दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ५)	जम्मा बचत दायित्व	२१७०४७६८	६६.२०	७०-८०	६०-९०	X	Y		
		कुल सम्पत्ति	३२७८७८४५							
६	ऋण दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ६)	जम्मा तिर्नु पर्ने ऋण	५४२८३९५	१६.५६	<५	<७.५	X	X		
		कुल सम्पत्ति	३२७८७८४५							
७	अंशधन – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ७)	जम्मा अंशधन	४७०९१००	१४.३४	१०-२०	७.५-२५	Y	X		
		कुल सम्पत्ति	३२७८७८४५							
८	संस्थागत पुँजी – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ८)	कुल संस्थागत पुँजी	५८६२४५	१.७९	>१०	>७.५	X	X		
		कुल सम्पत्ति	३२७८७८४५							
९	भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए१)	भाखा नाघेको ऋण	३१४१८०५३	१००.००	≤५	≤७.५	X	X		
		जम्मा लगानीमा रहेको ऋण	३१४१८०५३							
१०	कुल सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिको अनुपात (ए२)	नकमाउने सम्पत्ति	१२४४७९२	३.८०	<५	≤७.५	Y	X		
		कुल सम्पत्ति	३२७८७८४५							
११	जम्मा सञ्चालन खर्च – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ९)	ऋण हानी व्यवस्था बाहेको जम्मा सञ्चालन खर्च	१५६६९७२	३.९६	≤५	≤७.५	Y	X		
		(आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	३९५८३०९०							
१२	खुद बचत (उबार) – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ१२)	खुद वार्षिक बचत (उबार)	१३०९४६	०.३३	≥१०	≥५	X	X		
		(आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	३९५८३०९०							
१३	तरलता जगेडा – बचत दायित्व (एल२)	जम्मा तरलता कोष	५१५२०१	२.३७	१०	७.५-१५	X	X		
		जम्मा बचत दायित्व	२१७०४७६८							
१४	जायजोथा वृद्धिदर (एस११)	(हालको कुल सम्पत्ति- अघिल्लो वर्षांतको कुल सम्पत्ति)	-१३५९०४९१	-२९.३०	≥७.५	≥५	X	X		
		अघिल्लो वर्षांतको कुल सम्पत्ति	४६३७८३३६							
१५	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी+नियमित बचत	१२७८४१७५	३६.७०	>६०	>४५	X	X		
		जम्मा पुँजी+तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु	३४८३५१६९							
१६	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य बैठक (साधारण+विशेष+विस्तारित)	२७८	८.०२	>६०	>४५	X	X		
		औषत जम्मा सदस्य*६	३४६५							
१७	संरक्षकीय सम्बन्धन (वित्तीय)	वर्षभरी एकपल्ट ऋण लिने सदस्य संख्या	६१	१०.५६	>६०	>४५	X	X		
		वार्षिक औषत जम्मा सदस्य	५७८							
१८	संरक्षकीय सम्बन्धन (उत्पादक)	सदस्यसँगको वार्षिक खरिद र विक्री रु	०	#DIV/0!	>६०	>४५	#DIV/0!	#####	#DIV/0!	
		जम्मा वार्षिक खरीद र विक्री वा ९३९९३*सदस्य संख्या	०							
अनुसूचि-१२ (प्रारम्भिक लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था)					जम्मा सूचक पालना		३	२		
सि.नं.	जोखिम वर्गीकरण				जोखिम		रंग	संस्थाको अवस्था		
१	६ वटा वा घटी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				उच्च जोखिमावस्था			उच्च जोखिम		
२	७ वटा देखि ११ वटा सम्म सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				मध्यम जोखिमावस्था					
३	१२ वटा वा बढी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				न्यून जोखिमावस्था					
४	न्यूनतम १२ वा बढी सूचकमा सामान्य र बाँकी सूचकमा विस्तारित मान सिमाङ्कन पालना गरेकोमा				अति न्यून जोखिमावस्था			D		

(ग) अनुगमन अवधिमा अनुगमनबाट देखिएको विवरण

१. मिति २०८१।११।२१ सम्मको शेयर सदस्य संख्या ५९३, शेयर पुँजी रु. ४७,०३,१००।-, बचत रकम रु. १,९७,८८,४३८।५१ र ऋणी सदस्य संख्या ४३, ऋण लगानी रु. २,१७,०२,५१२।३६ देखिएको छ । साथै कुल सम्पत्ति/ दायित्व रु. २,८५,३९,०७९।५२ रहेको ।
२. पछिल्लो साधारणसभा मिति २०८१।०७।११ मा सम्पन्न गरेको कुल सदस्य संख्या ५९३ मा उपस्थित संख्या ३०९ रहेको साथै पछिल्लो निर्वाचन मिति २०७८।०६।१० सम्पन्न गरेको ।
३. आ.ब. २०८०।०८।१ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा

- खुद ऋण लगानी ६२.२८%, बचत दायित्व ६६.२०%, शेयर पुँजी १४.३४%, बाह्य ऋण १६.५६%, संस्थागत पुँजी १.७९%, सञ्चालन खर्च ३.९६%, तरलता २.३७%, खुद बचत ०.३३% आदी देखिएको छ ।
- सदस्य केन्द्रीयता सूचक अन्तर्गत संस्थापकीय सरोकार ३७.७०%, संचालकीय सक्रियता ८.०२% संरक्षकीय सम्बन्धन १०.५६% देखिएको छ । औषत सदस्य केन्द्रीयता सूचक १८.७६% देखिएको हुँदा सदस्य केन्द्रियता सूचक बमोजिम संस्थाको अवस्था अनिश्चित देखिएको छ भने जोखिम अवस्थाको विश्लेषण गर्दा उच्च जोखिम को अवस्था रहेको छ ।

(घ) जोखिम अवस्था विश्लेषण तथा अनुगमनको क्रममा देखिएका कैफियत तथा सुधारको निर्देशन ।

१. लेखा परीक्षण गर्दा अनिवार्य लड-फर्म तयार गर्न लगाउने व्यवस्था मिलाउने । प्रचलित लेखामान बमोजिम NAS for MEs को ढाँचामा वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्ने व्यवस्था मिलाउने । लेखा परीक्षणको क्रममा परीक्षकबाट दिईएको सुझाव तथा औल्याईएका कैफियतहरु कार्यान्वयन गर्ने ।
२. संस्थाले तोकिए बमोजिम ऋण जोखिम व्यवस्था गरेको देखिएन । सदस्यलाई गरेको ऋण लगानी सदस्यको पुँजी भएको हुँदा त्यसको जोखिम तोकिएको मापदण्ड बमोजिम छुट्याउनु पर्ने कानूनी व्यवस्था भएकोले संस्थाले ऋणको वर्गीकरण राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्डमा तोकिए बमोजिम सक्रिय र निस्कृय ऋणमा वर्गीकरण गर्ने, संस्थामा भाखा नाघेको ऋणको साँवा र ब्याज प्रभावकारी रुपमा असूल उपर गर्ने । सकृय तथा निस्कृय ऋणको लागि तोकिए बमोजिम पर्याप्त ऋण जोखिम व्यवस्था कोषमा रकम छुट्याउने व्यवस्था मिलाउने । लेखा परीक्षकले सो रकम नछुट्याई कोषमा रकम बाँडफाड नगर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
३. संस्थाको मासिक वित्तीय विवरण अनुसार खराब कर्जा २४,६२,४३९।८१ को १००% रु.२४,६२,४३९।८१, ८९८१२२४।४० को ३५% रु.३१४३४२८।५४ र भाखा ननाघेको १०२५८८४८।१५ को १% रु. १०२५८८।४८ गरी जम्मा रु. ५७,०८,४५६।८३ ऋण जोखिम व्यवस्था गर्नुपर्नेमा १०२९३५।२१ मात्र खर्च लेखिएको हुँदा भाखा नाघेको ऋण असूलीको कार्ययोजना बनाई सिध्र ऋण असूलीको व्यवस्था मिलाउने ।
४. लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा दिर्घकालिन दायित्व तर्फ रु. ५४२८३९४।६६ देखिएको तर सो को अनुसूचीमा उक्त रकम नदेखिएको साथै अनुगमन अवधिमा बाह्य ऋण तर्फ रु. २४५००००।- देखिएको छ । त्यसैले माथिको रकमलाई बाह्य ऋणमा राखी विश्लेषण गरिएको छ । मुख्य खाताको अनुसारको प्रष्ट विवरण खुल्ने गरी सहायक खाता चुस्त दुरुस्त राख्ने बाह्य ऋण घटाई पलर्सको मापदण्ड भित्र ल्याउने व्यवस्था मिलाउने ।

५. संस्थाको संस्थागत पुँजी कमजोर रहेको हुँदा संस्थागत पुँजी बृद्धिका उपायहरु अवलम्बन गर्ने । स्थायी सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिमा संस्थागत पुँजीको पर्याप्तता, हाल भएको सम्पत्तिको विश्लेषण गरी मात्र खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै सो नगरी स्थायी सम्पत्तिमा लगानी नगर्ने ।
६. अनुगमन अवधिमा तरलता ४.८६% र आ.ब. २०८०।८१ को प्रतिवेदनमा २.३७% मात्र देखिएको हुँदा कम्तीमा बचतको १५% तरलता राख्ने व्यवस्था मिलाउने, बचत फिर्ताको कार्ययोजना बनाई ७ दिन भित्र नियामक निकायमा पेश गर्ने ।
७. प्राथमिक पुँजीको आधारमा ऋण प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाउने, उत्पादनमूलक क्षेत्रमा अधिकतम सदस्यहरुमा ऋण लगानीको वातावरण बनाउने ।
८. संस्थाको संचालक समिति, लेखा समिति तथा विभिन्न उप-समितिको नामावली राख्ने, सदस्यता बडापत्र, दर्ता प्रमाण पत्र, गुनसो पेटिका, सूचना पाटी कार्यालयमा सबैले देख्ने गरी राख्ने ।
९. **वार्षिक योजना तथा बजेट बनाएर मात्र खर्च गर्ने । संस्थाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको मासिक तथा अर्धवार्षिक समिक्षा गर्ने ।**
१०. संस्थाले स्वीकृत विनियम बमोजिमको उद्देश्य एवं कार्यहरुको पुनरावलोकन गरी सदस्य केन्द्रीय कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न र सदस्यको दिगो आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक विकास तथा पर्यावरणीय संरक्षणका कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी **संस्थाको रणनीतिक तथा व्यावसायिक योजना तयार गरी लागू गर्ने ।**
११. प्राथमिक पुँजीकोषको बढीमा १५ प्रतिशत सम्म एक ब्यक्तिलाई ऋण लगानी गर्न सीमा हुने भएकोले ऋण सीमा भन्दा बढी लगानी नगर्न साथै राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले जारी गरेको मापदण्ड बमोजिम प्राथमिक पुँजीकोषको गणना, जोखिम भारित सम्पत्तिको गणना र पुँजी पर्याप्तता गणना गरी **पलर्सको मापदण्ड समेत पालना गर्दै सञ्चालन खर्च कटौती, आय बृद्धिका उपायहरुको खोजी गर्ने** साथै सदस्यको उत्पादन, बजारीकरणमा सेवा-टेवा पुर्याउन अधिकतम सदस्यहरुमा ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१२. ऋण नविकरण गर्ने कानूनी व्यवस्था नभएकोले भाखा नाघेको ३ महिना भित्र सम्म सबै साँवा/ब्याज असुली गर्ने, ऋण असुलीका लागि सहकारी ऐन, कानूनमा भएका प्रकृयाहरु अवलम्बन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१३. लेखा समितिको बैठक नियमित बस्ने तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिले समय समयमा हिसाब किताबको आन्तरिक लेखापरिक्षण गरी सोको प्रतिवेदन संचालक समितिमा पेश गर्ने ।
१४. सदस्य शिक्षा तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने, सदस्यको सुझाव, राय तथा गुनासोको सुनुवाई गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै विस्तारित मञ्चका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।
१५. बचतमा दिने र ऋणमा लिने ब्याजदरको अन्तर ६% भन्दा बढी नहुने गरी **व्यवस्थापकले दिने व्यावस्थापन प्रतिवेदन** बमोजिम मासिक बैठकमा सो सम्बन्धी समेत छलफल गर्ने ।
१६. **नियामक निकायमा पठाउनु पर्ने मासिक, वार्षिक तथा अन्य विवरणहरु कानून बमोजिम समयमा नै पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।**
१७. ऋण उप-समितिको बैठक नियमित रुपमा बस्ने र ऋण लगानी गर्दा ऋण-उपसमितिको सिफारिसमा संचालक समितिबाट ऋण अनुमोदन गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने । **बिना धितो ऋण लगानी तोकिए बमोजिम मात्र गर्ने** साथै 5C Analysis को विश्लेषण गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
१८. संचालक तथा कर्मचारीहरुको सिप तथा क्षमता अभिवृद्धि हुने कार्यक्रममा सहभागी गराउने ।
१९. कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुले लिने तलब तथा सुविधाको विषयमा साधारण सभाबाट निर्णय गराउने । संचालक समितिले गरेका महत्वपूर्ण निर्णयहरु साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउने ।

२०. संस्था सञ्चालनका लागि आवश्यक कार्यविधिहरूको पहिचान गरी निर्माण गर्ने र साधारणसभामा छलफल एवं पारित गरी लागू गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२१. संस्थाका महत्वपूर्ण कागजातहरू खोजेका बखत तुरुन्त पाउन सकिने गरी फाइलिङ्ग व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने ।
२२. ढिकुटीमा रहने नगदको भौतिक परिक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मुल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेवारी सहित बाँडफाँड गरी लिखित रुपमा राख्ने ।
२३. नियमानुसार साधारणसभा सम्पन्न गर्ने, माइन्युट लेखन समिति, माइन्युट प्रमाणिकरण समिति गठन गरी साधारण सभामा छनौट भएका प्रतिनिधिबाट निर्णयको तल र माथि नै हस्ताक्षर गरी निर्णय प्रमाणित गराउने साथै अन्य व्यवस्था सहकारी विभागबाट जारी साधारणसभा कार्यव्यवस्था निर्देशिका, २०७६ बमोजिम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२४. सम्पत्ति सुदीकरण सम्बन्धी सहकारी संस्थाहरूलाई जारी निर्देशन बमोजिमको कार्यहरू गर्ने, सबै सदस्यहरूको KYM फारम आषाढ मसान्त भित्र भरी सक्ने, कार्यान्वयन अधिकारीको जिम्मा व्यवस्थापक वा तोकिए बमोजिम नियुक्त गर्ने, STR/TTR प्रतिवेदन FIU मा पठाउने व्यवस्था मिलाउने, जोखिम बर्गीकरण गर्ने साथै कोपोमिस प्रणालीमा नियमितरुपमा सबै विवरणहरू अध्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२५. लेखा परीक्षकले औल्याएका कैफियत लेखा सुपरिवेक्षण समितिबाट आन्तरिक लेखा परीक्षणका क्रममा दिईएका सुझावहरू तथा समय समयमा नियामक निकायबाट जारी निर्देशनको पालना गरी सो को प्रगति मासिक रुपमा नियामक निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।

६.७ महिला उत्थान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-७ मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

(१) सहकारी संस्थाको नाम :- महिला उत्थान बचत तथा ऋण संस्था लि., उर्लाबारी-७, मोरङ

(२) दर्ता नं. ३७१(१४४) (२०६३।०६४), दर्ता मिति : २०६५।०५।२७

(३) ठेगाना : उर्लाबारी-७, मोरङ

(४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा. ।

(५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको

(६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - ९ पुरुष - - जम्मा - ९

(७) कर्मचारी संख्या : महिला - ४ पुरुष - १ जम्मा - ५

(८) शेयर सदस्य संख्या :

जम्मा : १३२५	महिला : १३२५	पुरुष : *	संस्थागत र अन्य : *
--------------	--------------	-----------	---------------------

(९) बचतकर्ताहरूको संख्या :

जम्मा : १३२७	महिला : १३२५	पुरुष : *	संस्थागत र अन्य : २
--------------	--------------	-----------	---------------------

(१०) ऋणीहरूको संख्या :

जम्मा : ३१७	महिला : ३१७	पुरुष :	संस्थागत :
-------------	-------------	---------	------------

(११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर : CoSys

(१२) CoPoMIS मा आबद्ध भएको ।

(ख) संस्थाको जोखिम विश्लेषण (आ.ब. २०८०।०८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा)

सहकारी संस्थाको जोखिमावस्था विश्लेषण				
सहकारी संस्थाको नाम :		महिला उत्थान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.		
ठेगाना :		उर्लावारी - ५ मोरङ		दर्ता नं. ३७१
साल :	२०८१	महिना	आषाढ	मसान्त सम्मको विवरण
सि.नं.	विवरण		रकम/संख्या	निर्देशन
१	ऋण जोखिम व्यवस्था जम्मा		३७२९८४७	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
२	खराब ऋण (भाखा नाघेको १ वर्ष नाघेको)		३९८६८७२	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
३	संकास्पद ऋण (भाखा नाघेको ३० दिन देखि १ वर्ष भित्रको)		१८३१६४३६	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
४	असल ऋण (भाखा भित्रको ऋण)		३५३१६८७९	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
५	जम्मा भाखा नाघेको ऋण		२२३०३३०८	यसमा भर्नु पर्दैन
६	शेयर पूँजी जम्मा		९६९१६००	वासलात हि नं १०
७	जगेडा कोष		६७१३६१८	वासलात हि नं २०.१
८	घाटा पूर्ति कोष		३७५९४४	वासलात हि नं २०.२
९	अन्य दीर्घकालिन कोष			१ वर्षमा खर्च नहुने कोषहरुको जोड
१०	बचत/ निक्षेप		५५७५२६७७	वासलात हि नं ३०
११	बाह्य ऋण		०	वासलात हि नं ४०
१२	चालु दायित्व		६५९०७१	वासलात हि नं ६० र ७०
१३	नगद		२८९९२७	वासलात हि नं ८०
१४	बैंक		२१३९३६७०	वासलात हि नं ९० मा चली खातामात्र
१५	बैंक (तरल लगानी)		२१३९३६७०	वासलात हि नं ९० मा ब्याज प्राप्त हुने
१६	लगानी हिसाव		१९३६३६	वासलात हि नं १००
१७	सदस्यलाई ऋण लगानी		५७६२०१८७	वासलात हि नं ११०
१८	पाउनु पर्ने हिसाव		४८१६७७	वासलात हि नं १२०
१९	स्थीर सम्पत्ति		३९३८९०	वासलात हि नं १३०
२०	अन्य सम्पत्ति			वासलात हि नं १४०
२१	समस्याग्रस्त सम्पत्ति			लिलाम गर्नुपर्ने स्थीर सम्पत्ति
२२	कूल सम्पत्ति		८०३७२९८८	वासलातको कुल जम्मा
२३	गत वर्षको जम्मा सम्पत्ति		७०५७२४२६	वासलातबाट
२४	गत वर्षको शेयर		९४५९०००	वासलातबाट
२५	गत वर्षको बचत		४८४४३२४६	वासलातबाट
२६	गत वर्षको ऋण लगानी		५३९०८८१९	वासलातबाट
२७	ऋणबाट ब्याज आमदानी		७९८८८२२	आय-व्यय हिसावबाट
२८	बचतमा ब्याज खर्च		३०४५१४८	आय-व्यय हिसावबाट
२९	सञ्चालन खर्च (ऋण जोखिम कोष सहित)		६८९१६८३	आय-व्यय हिसावबाट
३०	खुद बचत (कर पश्चातको)		२४१९७१९	आय-व्यय हिसावबाट
३१	यस वर्षको सदस्य संख्या		१३२०	लडफर्मबाट
३२	गत वर्षको सदस्य संख्या		१३०८	लडफर्मबाट
३३	सदस्यको नियमित बचत रकम		३४४८२२२८	हिसाव नं ३० को नियमित मासिक बचत मात्र
३४	सदस्यको पुँजी (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापूर्ति कोष)		१६७८११६२	यसमा भर्नु पर्दैन
३५	जम्मा पुँजी (सदस्यको पुँजी+बचत+तिर्नुपर्ने ऋण)		७३१९२९१०	यसमा भर्नु पर्दैन
३६	तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक		२७३२२७५	यसमा भर्नु पर्दैन
३७	एक वर्षमा ऋण लिने सदस्य संख्या		३१७	१ वर्षको ऋणी संख्या
३८	साधारणसभामा उपस्थित संख्या		६७५	बार्षिक साधारणसभाबाट
३९	विशेष साधारणसभामा उपस्थित संख्या		०	विशेष साधारणसभा भए सोबाट
४०	विस्तारित मञ्चमा उपस्थित संख्या		०	विस्तारित मञ्च गरेको भए
४१	सदस्यसँगको जम्मा खरीद			सदस्यको उत्पादन खरीद सहायक खाताबाट
४२	जम्मा खरीद			आय-व्ययबाट
४३	सदस्यलाई जम्मा विक्री			सदस्यलाई विक्री सहायक खाताबाट
४४	जम्मा विक्री			आय-व्ययबाट

अनुसूचि-१ र ९											
बचत ऋण सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा फाराम											
(ढफा ८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)											
२०८१ साल आषाढ महिनाको											
पलर्स तथा सदस्य केन्द्रीयता प्रतिवेदन											
संस्थाको नाम :		महिला उत्थान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.				दर्ता नं. :		३७१			
प्रदेश :		कोशी प्रदेश		स्थानीय तह :		वडा :		नियामक निकाय :		उर्लावारी नगरपालिका	
								कोशी प्रदेश, मोरङ			
सि.नं.	सूचक	सूत्र	यथार्थ मान		अपेक्षित मान सिमाङ्कन		पालना अवस्था		संकेत रङ	कैफियत	
			अंक (रु.)	अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (%)	विस्तारित अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (√/x)	विस्तारित अनुपात (√/x)			
१	ऋण हानि व्यवस्था (पी१)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम १२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण	३७२९८४७ ३९८६८७२	९४	१००	>९०	X	Y			
२	ऋण हानि खुद व्यवस्था (पी२)	(जम्मा व्यवस्था गरेको रकम — १२ महिना बढी भाखा नाघेको ऋण) १२ महिना घटी भाखा नाघेको ऋण	-२५७०२५ १८३१६४३६	-१.४०	३५	>३०	X	X			
३	असल ऋणका लागि जोखिम व्यवस्था (पी२ एक्स)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम जम्मा असल ऋणको रकम	-६६६७७७८ ३५३१६८७९	-१८.८८	१	१	X	X			
४	खुद ऋण – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ१)	[जम्मा लगानीमा रहेको ऋण — जम्मा (गर्नुपर्ने) ऋण हानि व्यवस्था] कुल सम्पत्ति	५०५९९२४१ ८०३७२९८८	६२.९६	७०-८०	६०-९०	X	Y			
५	बचत दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ५)	जम्मा बचत दायित्व कुल सम्पत्ति	५५७५२६७७ ८०३७२९८८	६९.३७	७०-८०	६०-९०	X	Y			
६	ऋण दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ६)	जम्मा तिर्नु पर्ने ऋण कुल सम्पत्ति	० ८०३७२९८८	०.००	<५	<७.५	Y	X			
७	अंशधन – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ७)	जम्मा अंशधन कुल सम्पत्ति	१६९१६०० ८०३७२९८८	१२.०६	१०-२०	७.५-२५	Y	X			
८	संस्थागत पुँजी – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ८)	कुल संस्थागत पुँजी कुल सम्पत्ति	७०८१५६२ ८०३७२९८८	८.८२	>१०	>७.५	X	Y			
९	भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए१)	भाखा नाघेको ऋण जम्मा लगानीमा रहेको ऋण	२२३०३३०८ ५७६२०१८७	३८.७१	≤५	≤७.५	X	X			
१०	कुल सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिको अनुपात (ए२)	नकमाउने सम्पत्ति कुल सम्पत्ति	२२५५९९६५ ८०३७२९८८	२८.०७	<५	≤७.५	X	X			
११	जम्मा सञ्चालन खर्च – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ१९)	ऋण हानी व्यवस्था बाहेको जम्मा सञ्चालन खर्च (आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	३१६१८३६ ७५४७२७०७	४.१९	≤५	≤७.५	Y	X			
१२	खुद बचत (उबार) – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ१२)	खुद वार्षिक बचत (उबार) (आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	२४१९७१९ ७५४७२७०७	३.२१	≥१०	≥५	X	X			
१३	तरलता जगेडा – बचत दायित्व (एल२)	जम्मा तरलता कोष जम्मा बचत दायित्व	२१६८३५९७ ५५७५२६७७	३८.८९	१०	७.५-१५	X	X			
१४	जायजेथा वृद्धिदर (एस११)	(हालको कुल सम्पत्ति- अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति) अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति	९८००५६१ ७०५७२४२६	१३.८९	≥७.५	≥५	Y	X			
१५	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी+नियमित बचत जम्मा पुँजी+तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु	५१२६३३९० ७५१२५१८५	६७.५२	>६०	>४५	Y	X			
१६	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य बैठक (साधारण+विशेष+विस्तारित) औषत जम्मा सदस्य*६	६७५ ७८८४	८.५६	>६०	>४५	X	X			
१७	संरक्षकीय सम्बन्धन (वित्तीय)	वर्षभरी एकपल्ट ऋण लिने सदस्य संख्या वार्षिक औषत जम्मा सदस्य	३१७ १३१४	२४.१२	>६०	>४५	X	X			
१८	संरक्षकीय सम्बन्धन (उत्पादक)	सदस्यसँगको वार्षिक खरिद र विक्री रु जम्मा वार्षिक खरीद र विक्री वा ९३९९३*सदस्य संख्या	० ०	#DIV/0!	>६०	>४५	#DIV/0!	#####	#DIV/0!		
अनुसूचि-१२ (प्रारम्भिक लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था)					जम्मा सूचक पालना		५	४			
सि.नं.	जोखिम वर्गीकरण				जोखिम		रंग	संस्थाको अवस्था			
१	६ वटा वा घटी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				उच्च जोखिमावस्था			मध्यम जोखिम C			
२	७ वटा देखि ११ वटा सम्म सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				मध्यम जोखिमावस्था						
३	१२ वटा वा बढी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				न्यून जोखिमावस्था						
४	न्यूनतम १२ वा बढी सूचकमा सामान्य र बाँकी सूचकमा विस्तारित मान सिमाङ्कन पालना गरेकोमा				अति न्यून जोखिमावस्था						

(ग) आ.ब. २०८०।०८१ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा

- खुद ऋण लगानी ६२.९६%, बचत दायित्व ६९.३७%, शेयर पुँजी १२.०६%, कुल भाखा नाघेको ऋण ३८.७१%, बाह्य ऋण ०%, संस्थागत पुँजी ८.८२%, सञ्चालन खर्च ४.१९%, तरलता ३८.८९%, खुँद बचत ३.२१% आदी देखिएको छ ।
- सदस्य केन्द्रीयता सूचक अन्तर्गत **संस्थापकीय सरोकार ६७.५२%**, **संचालकीय सक्रियता ८.५६%** **संरक्षकीय सम्बन्धन २४.१२%** देखिएको छ । औषत सदस्य केन्द्रीयता सूचक ३३.४% देखिएको हुँदा सदस्य केन्द्रियता सूचक बमोजिम संस्थाको अवस्था **सामान्य** देखिएको छ भने जोखिम अवस्थाको विश्लेषण गर्दा **मध्यम जोखिम** को अवस्था रहेको छ ।

(घ) जोखिम अवस्था विश्लेषण तथा अनुगमनको क्रममा देखिएका कैफियत तथा सुधारको निर्देशन ।

१. लेखा परीक्षण गर्दा अनिवार्य **लड-फर्म तयार गर्न** लगाउने व्यवस्था मिलाउने । प्रचलित लेखामान बमोजिम **NAS for MEs को ढाँचामा वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्ने** व्यवस्था मिलाउने । लेखा परीक्षणको क्रममा परीक्षकबाट दिईएको सुझाव तथा औल्याईएका कैफियतहरु सुधारको कार्यान्वयन गर्ने ।
२. **संस्थाले तोकिए बमोजिम पर्याप्त ऋण जोखिम व्यवस्था गरेको देखिएन । सदस्यलाई गरेको ऋण लगानी सदस्यको पुँजी भएको हुँदा त्यसको जोखिम तोकिएको मापदण्ड बमोजिम छुट्याउनु पर्ने कानूनी व्यवस्था भएकोले** संस्थाले ऋणको वर्गीकरण राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्डमा तोकिए बमोजिम **सक्रिय र निस्कृय ऋणमा वर्गीकरण गर्ने, संस्थामा भाखा नाघेको ऋणको साँवा र ब्याज प्रभावकारी रुपमा असूल उपर गर्ने । सकृय तथा निस्कृय ऋणको लागि तोकिए बमोजिम पर्याप्त ऋण जोखिम व्यवस्था कोषमा रकम छुट्याउने व्यवस्था मिलाउने । लेखा परीक्षकले सो रकम नछुट्याई कोषमा रकम बाँडफाड नगर्ने व्यवस्था मिलाउने । भाखा नाघेको ऋण असूलीको कार्ययोजना बनाई सिम्र ऋण असूलीको व्यवस्था मिलाउने ।**
३. संस्थागत पुँजी बृद्धिका उपायहरु अवलम्बन गर्ने । स्थायी सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिमा संस्थागत पुँजीको पर्याप्तता, हाल भएको सम्पत्तिको विश्लेषण गरी मात्र खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै सो नगरी स्थायी सम्पत्तिमा लगानी नगर्ने ।
४. अनुगमन अवधिमा तरलता अधिक देखिएको हुँदा ऋण लगानीका क्षेत्रहरु पहिचान गरी उत्पादनमूलक क्षेत्रमा सदस्यहरुलाई ऋण लगानी गर्न सदस्य विश्लेषण गरी कार्ययोजना बनाई लागू गर्ने ।
५. प्राथमिक पुँजीको आधारमा ऋण प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाउने, उत्पादनमूलक क्षेत्रमा अधिकतम सदस्यहरुमा ऋण लगानीको वातावरण बनाउने ।
६. संस्थाको संचालक समिति, लेखा समिति तथा विभिन्न उप-समितिको नामावली राख्ने, सदस्यता बडापत्र, दर्ता प्रमाण पत्र, गुनसो पेटिका, सूचना पाटी कार्यालयमा सबैले देख्ने गरी राख्ने ।
७. **वार्षिक योजना तथा बजेट बनाएर मात्र खर्च गर्ने । संस्थाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको मासिक तथा अर्धवार्षिक समिक्षा गर्ने ।**
८. संस्थाले स्वीकृत विनियम बमोजिमको उद्देश्य एवं कार्यहरुको पुनरावलोकन गरी सदस्य केन्द्रीय कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न र सदस्यको दिगो आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक विकास तथा पर्यावरणीय संरक्षणका कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी **संस्थाको रणनीतिक तथा व्यावसायिक योजना तयार गरी लागू गर्ने ।**
९. प्राथमिक पुँजीकोषको बढीमा १५ प्रतिशत सम्म एक ब्यक्तिलाई ऋण लगानी गर्न सीमा हुने भएकोले ऋण सीमा भन्दा बढी लगानी नगर्न साथै राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले जारी गरेको मापदण्ड बमोजिम

प्राथमिक पुँजीकोषको गणना, जोखिम भारित सम्पत्तिको गणना र पुँजी पर्याप्तता गणना गरी **पल्सको मापदण्ड समेत पालना गर्दै सञ्चालन खर्च कटौती, आय बृद्धिका उपायहरूको खोजी गर्ने** साथै सदस्यको उत्पादन, बजारीकरणमा सेवा-टेवा पुर्याउन अधिकतम सदस्यहरूमा ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

१०. ऋण नविकरण गर्ने कानूनी व्यवस्था नभएकोले भाखा नाघेको ३ महिना भित्र सम्म सबै साँवा/ब्याज असुली गर्ने, ऋण असुलीका लागि सहकारी ऐन, कानूनमा भएका प्रकृयाहरू अवलम्बन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
११. लेखा सुपरीवेक्षण समितिको बैठक नियमित बस्ने तथा समितिले समय समयमा हिसाब किताबको आन्तरिक लेखापरीक्षण गरी सोको प्रतिवेदन संचालक समितिमा पेश गर्ने ।
१२. सदस्य शिक्षा तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने, सदस्यको सुझाव, राय तथा गुनासोको सुनुवाई गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै विस्तारित मञ्चका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।
१३. बचतमा दिने र ऋणमा लिने ब्याजदरको अन्तर ६% भन्दा बढी नहुने गरी व्यवस्थापकले दिने व्यावस्थापन प्रतिवेदन बमोजिम मासिक बैठकमा सो सम्बन्धी समेत छलफल गर्ने ।
१४. **नियामक निकायमा पठाउनु पर्ने मासिक, बार्षिक तथा अन्य विवरणहरू कानून बमोजिम समयमा नै पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।**
१५. ऋण उप-समितिको बैठक नियमित रूपमा बस्ने र ऋण लगानी गर्दा ऋण-उपसमितिको सिफारिसमा संचालक समितिबाट ऋण अनुमोदन गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने । बिना धितो ऋण लगानी तोकिए बमोजिम मात्र गर्ने साथै 5C Analysis को विश्लेषण गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
१६. संचालक तथा कर्मचारीहरूको सिप तथा क्षमता अभिवृद्धि हुने कार्यक्रममा सहभागी गराउने ।
१७. कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूले लिने तलब तथा सुविधाको विषयमा साधारण सभाबाट निर्णय गराउने । संचालक समितिले गरेका महत्वपूर्ण निर्णयहरू साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउने ।
१८. **संस्था सञ्चालनका लागि आवश्यक कार्यविधिहरूको पहिचान गरी निर्माण गर्ने र साधारणसभामा छलफल एवं पारित गरी लागू गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।**
१९. संस्थाका महत्वपूर्ण कागजातहरू खोजेका बखत तुरुन्त पाउन सकिने गरी फाइलिङ्ग व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने ।
२०. ढिकुटीमा रहने नगदको भौतिक परिक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मुल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेवारी सहित बाँडफाँड गरी लिखित रूपमा राख्ने ।
२१. नियमानुसार साधारणसभा सम्पन्न गर्ने, माइन्युट लेखन समिति, माइन्युट प्रमाणिकरण समिति गठन गरी साधारण सभामा छनौट भएका प्रतिनिधिबाट निर्णयको तल र माथि नै हस्ताक्षर गरी निर्णय प्रमाणित गराउने साथै अन्य व्यवस्था सहकारी विभागबाट जारी साधारणसभा कार्यव्यवस्था निर्देशिका, २०७६ बमोजिम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२२. सम्पत्ति सुद्वीकरण सम्बन्धी सहकारी संस्थाहरूलाई जारी निर्देशन बमोजिमको कार्यहरू गर्ने, सबै सदस्यहरूको KYM फारम आषाढ मसान्त भित्र भरी सक्ने, कार्यान्वयन अधिकारीको जिम्मा व्यवस्थापक वा तोकिए बमोजिम नियुक्त गर्ने, STR/TTR प्रतिवेदन FIU मा पठाउने व्यवस्था मिलाउने, जोखिम बर्गीकरण गर्ने साथै कोपोमिस प्रणालीमा नियमितरूपमा सबै विवरणहरू अध्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२३. सरकारी निकायमा दर्ता भएको, कर चुक्ता हुने तथा नाफा नकमाउने सामुदायिक संस्थाहरूलाई मात्र संस्थागत सदस्यता प्रदान गर्न सकिने भएकोले दर्ता नभएको संस्था/समूहको बचत संकलन नगर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

२४. लेखा परीक्षकले औल्याएका कैफियत लेखा सुपरिवेक्षण समितिबाट आन्तरिक लेखा परीक्षणका क्रममा दिईएका सुझावहरु तथा समय समयमा नियामक निकायबाट जारी निर्देशनको पालना गरी सो को प्रगति मासिक रुपमा नियामक निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।

६.८ निलम बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., उर्लाबारी ३, मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

(१) सहकारी संस्थाको नाम :- निलम बचत तथा ऋण संस्था लि.

(२) दर्ता नं. १५२ (५७६), दर्ता मिति : २०६९।०६।२२

(३) ठेगाना : उर्लाबारी-३, मोरङ

(४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा. ।

(५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको

(६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - १ पुरुष - ६ जम्मा - ७

(७) कर्मचारी संख्या : महिला - २ पुरुष - १ जम्मा - ३

(८) शेयर सदस्य संख्या :

जम्मा : १११४	महिला : ५१३	पुरुष : ५८७	संस्थागत र अन्य : १४
--------------	-------------	-------------	----------------------

(९) बचतकर्ताहरुको संख्या :

जम्मा : १५६०	महिला : ७२२	पुरुष : ८२४	संस्थागत : १४
--------------	-------------	-------------	---------------

(१०) ऋणीहरुको संख्या :

जम्मा : १५५	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
-------------	---------	---------	------------

(११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर : OXPAN

(१२) CoPoMIS मा आबद्ध भएको ।

(ख) अनुगमन अवधिमा अनुगमनबाट देखिएको विवरण

१. मिति २०८१।१२।१५ सम्मको शेयर सदस्य संख्या १११४, शेयर पुँजी रु. २६,४५,५००।-, बचत रकम रु. १,०६,०६,१७९।८२ र ऋणी सदस्य संख्या १५५, ऋण लगानी रु. १,२९,४१,८९८।- देखिएको छ । साथै कुल सम्पत्ति/ दायित्व रु. १,४८,६०,६६२।०५ रहेको ।

२. पछिल्लो साधारणसभा मिति २०८१।०७।०७ मा कुल सदस्य संख्या १०७८ मा उपस्थित संख्या ५४९ सहित सम्पन्न गरेको ।

३. आ.ब. २०८०।०८।१ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा

- खुद ऋण लगानी ६५.८६%, बचत दायित्व ६१.३६%, शेयर पुँजी १५.८५%, बाह्य ऋण ५.०२%, संस्थागत पुँजी १.५१%, भाखा नाघेको ऋण १४.५३% सञ्चालन खर्च ७.३२%, तरलता १४.६४%, खुँद बचत ०.७९% आदी देखिएको छ ।
- सदस्य केन्द्रीयता सूचक अन्तर्गत संस्थापकीय सरोकार २०.८०%, संचालकीय सक्रियता ८.७०% संरक्षकीय सम्बन्धन १४.७४% देखिएको छ । औषत सदस्य केन्द्रीयता सूचक १४.७५% देखिएको हुँदा सदस्य केन्द्रीयता सूचक बमोजिम संस्थाको अवस्था अनिश्चित देखिएको छ भने जोखिम अवस्थाको विश्लेषण गर्दा उच्च जोखिम को अवस्था रहेको छ ।

(ग) संस्थाको जोखिम विश्लेषण (आ.ब. २०८०।०८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा)

सहकारी संस्थाको जोखिमावस्था विश्लेषण				
सहकारी संस्थाको नाम :		निलम बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.		
ठेगाना :		उर्लाबारी-३ मोरङ		दर्ता नं. ९५२/५७६
साल :	२०८१	महिना	आषाढ	मसान्त सम्मको विवरण
सि.नं.	विवरण		रकम/संख्या	निर्देशन
१	ऋण जोखिम व्यवस्था जम्मा		७५०००	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
२	खराब ऋण (भाखा नाघेको १ वर्ष नाघेको)		१६५००००	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
३	संकास्पद ऋण (भाखा नाघेको ३० दिन देखि १ वर्ष भित्रको)		१०००००	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
४	असल ऋण (भाखा भित्रको ऋण)		९३५१९३८	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
५	जम्मा भाखा नाघेको ऋण		१७५००००	यसमा भर्नु पर्दैन
६	शेयर पुँजि जम्मा		२४९१६००	वासलात हि नं १०
७	जगेडा कोष		२०३५७३	वासलात हि नं २०.१
८	घाटा पूर्ति कोष		३३६२४	वासलात हि नं २०.२
९	अन्य दीर्घकालिन कोष			१ वर्षमा खर्च नहुने कोषहरूको जोड
१०	बचत/ निक्षेप		९६३३३२५	वासलात हि नं ३०
११	बाह्य ऋण		७८८७६७	वासलात हि नं ४०
१२	चालु दायित्व		३५९६६	वासलात हि नं ६० र ७०
१३	नगद		१६६३२८	वासलात हि नं ८०
१४	बैंक		१२४३७७१	वासलात हि नं ९० मा चल्ती खातामात्र
१५	बैंक (तरल लगानी)		१२४३७७१	वासलात हि नं ९० मा ब्याज प्राप्त हुने
१६	लगानी हिसाव		१००००	वासलात हि नं १००
१७	सदस्यलाई ऋण लगानी		१२०४१९३८	वासलात हि नं ११०
१८	पाउनु पर्ने हिसाव		८०००	वासलात हि नं १२०
१९	स्थीर सम्पत्ति		१४५५८१	वासलात हि नं १३०
२०	अन्य सम्पत्ति		५६१०९	वासलात हि नं १४०
२१	समस्याग्रस्त सम्पत्ति			लिलाम गर्नुपर्ने स्थीर सम्पत्ति
२२	कुल सम्पत्ति		१५६९८५१७	वासलातको कुल जम्मा
२३	गत वर्षको जम्मा सम्पत्ति		१५२३७९२९	वासलातबाट
२४	गत वर्षको शेयर		२४०८६००	वासलातबाट
२५	गत वर्षको बचत		९००६६९८	वासलातबाट
२६	गत वर्षको ऋण लगानी		११२३५७१०	वासलातबाट
२७	ऋणबाट ब्याज आमदानी		१७४४८८७	आय-व्यय हिसावबाट
२८	बचतमा ब्याज खर्च		७१२०२२	आय-व्यय हिसावबाट
२९	सञ्चालन खर्च		१२०७३९२	आय-व्यय हिसावबाट
३०	खुद बचत (कर पश्चातको)		१२२३४१	आय-व्यय हिसावबाट
३१	यस वर्षको सदस्य संख्या		१०७८	लडफर्मबाट
३२	गत वर्षको सदस्य संख्या		१०२५	लडफर्मबाट
३३	सदस्यको नियमित बचत रकम		१४७३६८	हिसाव नं ३० को नियमित मासिक बचत मात्र
३४	सदस्यको पुँजी (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापूर्ति कोष)		२७२८७९७	यसमा भर्नु पर्दैन
३५	जम्मा पुँजि (सदस्यको पुँजी+बचत+तिर्नुपर्ने ऋण)		१३१८६८५५	यसमा भर्नु पर्दैन
३६	तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक		६४२८६७	यसमा भर्नु पर्दैन
३७	एक वर्षमा ऋण लिने सदस्य संख्या		१५५	१ वर्षको ऋणी संख्या
३८	साधारणसभामा उपस्थित संख्या		५४९	बार्षिक साधारणसभाबाट
३९	विशेष साधारणसभामा उपस्थित संख्या		०	विशेष साधारणसभा भए सोबाट
४०	विस्तारित मञ्चमा उपस्थित संख्या		०	विस्तारित मञ्च गरेको भए
४१	सदस्यसँगको जम्मा खरीद		०	सदस्यको उत्पादन खरीद सहायक खाताबाट
४२	जम्मा खरीद		०	आय-व्ययबाट
४३	सदस्यलाई जम्मा विक्री		०	सदस्यलाई विक्री सहायक खाताबाट
४४	जम्मा विक्री		०	आय-व्ययबाट

अनुसूचि-१ र १											
बचत ऋण सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा फाराम											
(ढफा ८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)											
२०८१ साल आषाढ महिनाको											
पर्स तथा सदस्य केन्द्रीयता प्रतिवेदन											
संस्थाको नाम :		निलम बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.				दर्ता नं. :		१५२ / ५७६			
प्रदेश : कोशी प्रदेश		स्थानीय तह :		उर्लाबारी-३ मोरङ		नियामक निकाय :		उर्लाबारी नगरपालिका, मोरङ			
		वडा :						कोशी प्रदेश			
सि.नं.	सूचक	सूत्र	यथार्थ मान		अपेक्षित मान सिमाङ्कन		पालना अवस्था		संकेत रङ	कैफियत	
			अंक (रु.)	अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (%)	विस्तारित अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (√/x)	विस्तारित अनुपात (√/x)			
१	ऋण हानि व्यवस्था (पी१)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	७५०००	५	१००	>९०	X	X			
		१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण	१६५००००								
२	ऋण हानि खुद व्यवस्था (पी२)	(जम्मा व्यवस्था गरेको रकम — १२ महिना बढी भाखा नाघेको ऋण)	-१५७५०००	-१५७५.००	३५	>३०	X	X			
		१२ महिना घटी भाखा नाघेको ऋण	१०००००								
३	असल ऋणका लागि जोखिम व्यवस्था (पी२ एक्स)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	-१६१००००	-१७.२२	१	१	X	X			
		जम्मा असल ऋणको रकम	९३५१९३८								
४	खुद ऋण – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ१)	[जम्मा लगानीमा रहेको ऋण — जम्मा (गर्नुपर्ने) ऋण हानि व्यवस्था]	१०३३८४१९	६५.८६	७०-८०	६०-९०	X	Y			
		कुल सम्पत्ति	१५६९८५१७								
५	बचत दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ५)	जम्मा बचत दायित्व	९६३३३२५	६१.३६	७०-८०	६०-९०	X	Y			
		कुल सम्पत्ति	१५६९८५१७								
६	ऋण दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ६)	जम्मा तिर्नु पर्ने ऋण	७८८७६७	५.०२	<५	<७.५	X	Y			
		कुल सम्पत्ति	१५६९८५१७								
७	अंसधन – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ७)	जम्मा अंशधन	२४९१६००	१५.८७	१०-२०	७.५-२५	Y	X			
		कुल सम्पत्ति	१५६९८५१७								
८	संस्थागत पुँजी – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ८)	कुल संस्थागत पुँजी	२३७१९७	१.५१	>१०	>७.५	X	X			
		कुल सम्पत्ति	१५६९८५१७								
९	भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए१)	भाखा नाघेको ऋण	१७५००००	१४.५३	≤५	≤७.५	X	X			
		जम्मा लगानीमा रहेको ऋण	१२०४१९३८								
१०	कुल सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिको अनुपात (ए२)	नकमाउने सम्पत्ति	१६११७८८	१०.३२	<५	≤७.५	X	X			
		कुल सम्पत्ति	१५६९८५१७								
११	जम्मा सञ्चालन खर्च – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ१)	ऋण हानी व्यवस्था बाहेको जम्मा सञ्चालन खर्च	११३२३९२	७.३२	≤५	≤७.५	X	Y			
		(आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	१५४६८२२३								
१२	खुद बचत (उबार) – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ२)	खुद वार्षिक बचत (उबार)	१२२३४१	०.७९	≥१०	≥५	X	X			
		(आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	१५४६८२२३								
१३	तरलता जगेडा – बचत दायित्व (एल२)	जम्मा तरलता कोष	१४१००९८	१४.६४	१०	७.५-१५	X	Y			
		जम्मा बचत दायित्व	९६३३३२५								
१४	जायजेथा वृद्धिदर (एस११)	(हालको कुल सम्पत्ति- अधिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति)	४६०५८९	३.०२	≥७.५	≥५	X	X			
		अधिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति	१५२३७९२९								
१५	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी+नियमित बचत	२८७६१६५	२०.८०	>६०	>४५	X	X			
		जम्मा पुँजी+तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु	१३८२९७२२								
१६	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य बैठक	५४९	८.७०	>६०	>४५	X	X			
		(साधारण+विशेष+विस्तारित) औषत जम्मा सदस्य*६	६३०९								
१७	संरक्षकीय सम्बन्धन (वित्तीय)	वर्षभरी एकपल्ट ऋण लिने सदस्य संख्या	१५५	१४.७४	>६०	>४५	X	X			
		वार्षिक औषत जम्मा सदस्य	१०५२								
१८	संरक्षकीय सम्बन्धन (उत्पादक)	सदस्यसँगको वार्षिक खरिद र विक्री रु	०	#DIV/0!	>६०	>४५	#DIV/0!	#####	#DIV/0!		
		जम्मा वार्षिक खरीद र विक्री वा ९३९९३*सदस्य संख्या	०								
अनुसूचि-१२ (प्रारम्भिक लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था)					जम्मा सूचक पालना		१	५			
सि.नं.	जोखिम वर्गीकरण				जोखिम		रंग	संस्थाको अवस्था			
१	६ वटा वा घटी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				उच्च जोखिमावस्था			उच्च जोखिम			
२	७ वटा देखि ११ वटा सम्म सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				मध्यम जोखिमावस्था						
३	१२ वटा वा बढी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				न्यून जोखिमावस्था						
४	न्यूनतम १२ वा बढी सूचकमा सामान्य र बाँकी सूचकमा विस्तारित मान सिमाङ्कन पालना गरेकोमा				अति न्यून जोखिमावस्था			D			

(घ) जोखिम अवस्था विश्लेषण तथा अनुगमनको क्रममा देखिएका कैफियत तथा सुधारको निर्देशन ।

१. लेखा परीक्षण गर्दा अनिवार्य लडफर्म तयार गर्न लगाउने व्यवस्था मिलाउने । प्रचलित लेखामान बमोजिम NAS for MEs को ढाँचामा वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्ने व्यवस्था मिलाउने । लेखा परीक्षणको क्रममा परीक्षकबाट दिईएको सुझाव तथा औल्याईएका कैफियतहरु सुधारको कार्यान्वयन गर्ने ।
२. संस्थाले गत आ.ब. मा रु. १७५००००।- भाखा नाघेकोमा रु. ७५०००।- मात्र ऋण जोखिम व्यवस्था कोषमा छुट्याएको देखिन्छ । तोकिए बमोजिम पर्याप्त ऋण जोखिम व्यवस्था गरेको देखिएन । सदस्यलाई गरेको ऋण लगानी सदस्यको पुँजी भएको हुँदा त्यसको जोखिम तोकिएको मापदण्ड बमोजिम छुट्याउनु पर्ने कानूनी व्यवस्था भएकोले संस्थाले ऋणको वर्गीकरण राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्डमा तोकिए बमोजिम सक्रिय र निस्कृय ऋणमा वर्गीकरण गर्ने, संस्थामा भाखा नाघेको ऋणको साँवा र ब्याज प्रभावकारी रुपमा असूल उपर गर्ने । सकृय तथा निस्कृय ऋणको लागि तोकिए बमोजिम पर्याप्त ऋण जोखिम व्यवस्था कोषमा रकम छुट्याउने व्यवस्था मिलाउने । लेखा परीक्षकले सो रकम नछुट्याई कोषमा रकम बाँडफाड नगर्ने व्यवस्था मिलाउने । भाखा नाघेको ऋण असूलीको कार्ययोजना बनाई सिघ्र ऋण असूलीको व्यवस्था मिलाउने ।
३. संस्थागत पुँजी बृद्धिका उपायहरु अवलम्बन गर्ने । स्थायी सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिमा संस्थागत पुँजीको पर्याप्तता, हाल भएको सम्पत्तिको विश्लेषण गरी मात्र खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै सो नगरी स्थायी सम्पत्तिमा लगानी नगर्ने ।
४. प्राथमिक पुँजीकोष (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापुर्ति कोष+ संचित नाफा/नोक्सान) रु. २७२८७९७।- को १५% अधिकतम एक शेयर सदस्यलाई प्रदान गर्न सक्ने ऋण सीमा (श्रावण १ र माघ १ मा पुनरावलोकन गर्नुपर्ने) रु. ४०९०००।- को आधारमा ऋण प्रवाह गर्ने व्यवस्था भएकोमा संस्थाले केही शेयर सदस्यहरुमा मापदण्ड विपरीत अधिक ऋण लगानी गरेको देखिएको साथै सदस्य कृष्ण बहादुर धिमालले ऋण सीमा भन्दा अत्याधिक बढी ऋण (हाल भएको १६,५०,०९०।-) लिएको देखिएको हुँदा उक्त ऋणलाई १ वर्ष भित्र ऋण सीमा भित्र ल्याउने । अव उप्रान्त ऋण सीमा तोकेर सोही बमोजिम मात्र ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने, उत्पादनमूलक क्षेत्रमा अधिकतम सदस्यहरुमा ऋण लगानीको वातावरण बनाउने ।
५. संस्थाको संचालक समिति, लेखा समिति तथा विभिन्न उप-समितिको नामावली राख्ने, सदस्यता बडापत्र, दर्ता प्रमाण पत्र, गुनसो पेटिका, सूचना पाटी कार्यालयमा सबैले देख्ने गरी राख्ने ।
६. संस्थाले बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तयार नपारेको, ब्यावसायिक तथा रणनीतिक योजना नबनाएको, आर्थिक प्रशासन, शेयर सदस्य, सु-शासन, आन्तरिक तथा बाह्य लेखापरीक्षण, कोष परिचालन तथा तरलता व्यवस्थापन, निर्वाचन, अभिलेख व्यवस्थापन, साधारणसभा तथा बैठक सञ्चालन सम्बन्धी थुप्रै कार्यविधिहरु तयार गरी लागू गर्नु पर्नेमा सो नगरेको आवश्यक कार्यविधिहरु निर्माण गरी आगामी साधारणसभामा पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने । बार्षिक योजना तथा बजेट बनाएर मात्र खर्च गर्ने । संस्थाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको मासिक तथा अर्धवार्षिक समिक्षा गर्ने ।
७. संस्थाले स्वीकृत विनियम बमोजिमको उद्देश्य एवं कार्यहरुको पुनरावलोकन गरी सदस्य केन्द्रीय कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न र सदस्यको दिगो आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक विकास तथा पर्यावरणीय संरक्षणका कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी संस्थाको रणनीतिक तथा व्यावसायिक योजना तयार गरी लागू गर्ने ।
८. प्राथमिक पुँजीकोषको बढीमा १५ प्रतिशत सम्म एक व्यक्तिलाई ऋण लगानी गर्न सीमा हुने भएकोले ऋण सीमा भन्दा बढी लगानी नगर्न साथै राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले जारी गरेको मापदण्ड बमोजिम प्राथमिक पुँजीकोषको गणना, जोखिम भारित सम्पत्तिको गणना र पुँजी पर्याप्तता गणना गरी पलर्सको मापदण्ड समेत पालना गर्दै सञ्चालन खर्च कटौती, आय बृद्धिका उपायहरुको खोजी गर्ने साथै

- सदस्यको उत्पादन, बजारीकरणमा सेवा-टेवा पुर्याउन अधिकतम सदस्यहरुमा ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१. ऋण नविकरण गर्ने कानूनी व्यवस्था नभएकोले भाखा नाघेको ३ महिना भित्र सम्म सबै साँवा/ब्याज असूली गर्ने, ऋण असूलीका लागि सहकारी ऐन, कानूनमा भएका प्रकृयाहरु अवलम्बन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
 १०. लेखा सुपरीवेक्षण समितिको बैठक नियमित बस्ने तथा समितिले समय समयमा हिसाब किताबको आन्तरिक लेखापरीक्षण गरी सोको प्रतिवेदन संचालक समितिमा पेश गर्ने ।
 ११. सदस्य शिक्षा तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने, सदस्यको सुझाव, राय तथा गुनासोको सुनुवाई गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै विस्तारित मञ्चका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।
 १२. बचतमा दिने र ऋणमा लिने ब्याजदरको अन्तर ६% भन्दा बढी नहुने गरी व्यवस्थापकले दिने व्यावस्थापन प्रतिवेदन बमोजिम मासिक बैठकमा सो सम्बन्धी समेत छलफल गर्ने ।
 १३. नियामक निकायमा पठाउनु पर्ने मासिक, बार्षिक तथा अन्य विवरणहरु कानून बमोजिम समयमा नै पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।
 १४. ऋण उप-समितिको बैठक नियमित रुपमा बस्ने र ऋण लगानी गर्दा ऋण-उपसमितिको सिफारिसमा संचालक समितिबाट ऋण अनुमोदन गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने । बिना धितो ऋण लगानी तोकिए बमोजिम मात्र गर्ने साथै 5C Analysis को विश्लेषण गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
 १५. संचालक तथा कर्मचारीहरुको सिप तथा क्षमता अभिवृद्धि हुने कार्यक्रममा सहभागी गराउने ।
 १६. कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुले लिने तलब तथा सुविधाको विषयमा साधारण सभाबाट निर्णय गराउने । संचालक समितिले गरेका महत्वपूर्ण निर्णयहरु साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउने ।
 १७. संस्था सञ्चालनका लागि आवश्यक कार्यविधिहरुको पहिचान गरी निर्माण गर्ने र साधारणसभामा छलफल एवं पारित गरी लागू गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
 १८. संस्थाका महत्वपूर्ण कागजातहरु खोजेका बखत तुरुन्त पाउन सकिने गरी फाइलिङ्ग व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने ।
 १९. ढिकुटीमा रहने नगदको भौतिक परिक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मुल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेवारी सहित बाँडफाँड गरी लिखित रुपमा राख्ने ।
 २०. नियमानुसार साधारणसभा सम्पन्न गर्ने, माइन्युट लेखन समिति, माइन्युट प्रमाणिकरण समिति गठन गरी साधारण सभामा छनौट भएका प्रतिनिधिबाट निर्णयको तल र माथि नै हस्ताक्षर गरी निर्णय प्रमाणित गराउने साथै अन्य व्यवस्था सहकारी विभागबाट जारी साधारणसभा कार्यव्यवस्था निर्देशिका, २०७६ बमोजिम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
 २१. सम्पत्ति सुद्वीकरण सम्बन्धी सहकारी संस्थाहरुलाई जारी निर्देशन बमोजिमको कार्यहरु गर्ने, सबै सदस्यहरुको KYM फारम आषाढ मसान्त भित्र भरी सक्ने, कार्यान्वयन अधिकारीको जिम्मा व्यवस्थापक वा तोकिए बमोजिम नियुक्त गर्ने, STR/TTR प्रतिवेदन FIU मा पठाउने व्यवस्था मिलाउने, जोखिम बर्गीकरण गर्ने साथै कोपोमिस प्रणालीमा नियमितरुपमा सबै विवरणहरु अध्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
 २२. लेखा परीक्षकले औल्याएका कैफियत लेखा सुपरिवेक्षण समितिबाट आन्तरिक लेखा परीक्षणका क्रममा दिईएका सुझावहरु तथा समय समयमा नियामक निकायबाट जारी निर्देशनको पालना गरी सो को प्रगति मासिक रुपमा नियामक निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।

६.९ कामना बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-९ मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

- (१) सहकारी संस्थाको नाम :- कामना बचत तथा ऋण संस्था लि.
 (२) दर्ता नं. १८६, दर्ता मिति : २०५९।०९।१७
 (३) ठेगाना : उर्लाबारी-९, मोरङ
 (४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा. वडा नं. ९।
 (५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको
 (६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - ५ पुरुष - ४ जम्मा - ९
 (७) कर्मचारी संख्या : महिला - * पुरुष - १ जम्मा - १
 (८) शेयर सदस्य संख्या :

जम्मा : ११६	महिला :	पुरुष :	संस्थागत र अन्य :
-------------	---------	---------	-------------------

- (९) बचतकर्ताहरूको संख्या :

जम्मा :	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
---------	---------	---------	------------

- (१०) ऋणीहरूको संख्या :

जम्मा : ९९	महिला : २७	पुरुष : ७२	संस्थागत :
------------	------------	------------	------------

- (११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर :

- (१२) CoPoMIS मा आबद्ध भएको ।

(ख) अनुगमन अवधि तथा आ.ब. २०८०।०८१ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा देखिएको विवरण

कामना बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., उर्लाबारी-९, मोरङ					
चारखाताको आधारमा आ.ब. २०८१।०८२ को वासलात					
पुँजी तथा दायित्व	२०८१।०४।१	२०८१ मंशिर मसान्त	सम्पति तथा जायजेथा	२०८१।०४।१	२०८१ मंशिर मसान्त
१० शेयर	४८७९००.००	४९१९००.००	८० नगद	१०२५१९.७४	१०२५०२.७४
२० कोष हिसाव	३२७१६०.६७	३९०८३४.७३	९० बैंक	६६८०३१.१३	९८६२१९.१३
३० बचत निक्षेप	१८७७००९.००	१८२५०६९.००	१०० लगानी हिसाव	१५०००.००	१५०००.००
४० बाह्य ऋण			११० सदस्यलाई ऋण लगानी	२०१४१४६.००	१८१८२९१.००
५० अनुदान	२९६१९६.००	२९६१९६.००	१२० पाउनुपर्ने हिसाव		
६० भुक्तानी दिनुपर्ने	२१९५०.००		१३० स्थीर सम्पति	२८१८१७.२०	२८१८१७.२०
७० तिर्नुपर्ने अन्य	८४०५.००	५४६७४.३४	१४० अन्य सम्पति		
जम्मा	३०१८६२०.६७	३०५८६७४.०७	जम्मा	३०८१५१४.०७	३२०३८३०.०७
१६० आम्दानी	४१६८७०.९९	१८२१५६.००	१५० खर्च	३५३९७८	३७०००
कुल दायित्व	३४३५४९१.६६	३२४०८३०.०७	कुल सम्पति	३४३५४९१.६६	३२४०८३०.०७

२. पछिल्लो साधारणसभा मिति २०८१।०८।२६ मा कुल सदस्य संख्या ११६ मा उपस्थित संख्या ६१ सहित सम्पन्न गरेको ।
३. खुद ऋण लगानी ४२.४९%, बचत दायित्व ६०.९१%, शेयर पुँजी १५.८३%, बाह्य ऋण ०%, संस्थागत पुँजी ६.७७%, भाखा नाघेको ऋण: १००% (नखुलेको हुँदा), सञ्चालन खर्च ७.१०%, तरलता ४१.०५%, खुँद बचत १.८८% आदी देखिएको छ ।
४. सदस्य केन्द्रीयता सूचक अन्तर्गत संस्थापकीय सरोकार २६.६९%, संचालकीय सक्रियता ८.७६% संरक्षकीय सम्बन्धन ८५.३४% देखिएको छ । औषत सदस्य केन्द्रीयता सूचक ४०.२६% देखिएको हुँदा सदस्य केन्द्रीयता सूचक बमोजिम संस्थाको अवस्था साधारण देखिएको छ भने जोखिम अवस्थाको विश्लेषण गर्दा उच्च जोखिम को अवस्था रहेको छ ।

(ग) संस्थाको जोखिम विश्लेषण (आ.ब. २०८०।०८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा)

सहकारी संस्थाको जोखिमावस्था विश्लेषण				
सहकारी संस्थाको नाम :		कामना बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.		
ठेगाना :		उर्लाबारी-१ मोरङ		दर्ता नं. १८६
साल :	२०८१	महिना	आषाढ	मसान्त सम्मको विवरण
सि.नं.	विवरण		रकम/संख्या	निर्देशन
१	ऋण जोखिम व्यवस्था जम्मा			ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
२	खराब ऋण (भाखा नाघेको १ वर्ष नाघेको)			ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
३	संकास्पद ऋण (भाखा नाघेको ३० दिन देखि १ वर्ष भित्रको)		२०१४१४६	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
४	असल ऋण (भाखा भित्रको ऋण)			ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
५	जम्मा भाखा नाघेको ऋण		२०१४१४६	यसमा भर्नु पर्दैन
६	शेयर पूँजी जम्मा		४८७९००	वासलात हि नं १०
७	जगेडा कोष		१९४१७९	वासलात हि नं २०.१
८	घाटा पूर्ति कोष		१४५५४	वासलात हि नं २०.२
९	अन्य दीर्घकालिन कोष			१ वर्षमा खर्च नहुने कोषहरुको जोड
१०	बचत/ निक्षेप		१८७७००९	वासलात हि नं ३०
११	बाह्य ऋण		०	वासलात हि नं ४०
१२	चालु दायित्व		३६६४४	वासलात हि नं ६० र ७०
१३	नगद		१०२५२०	वासलात हि नं ८०
१४	बैंक		६६८०३१	वासलात हि नं ९० मा चल्ली खातामात्र
१५	बैंक (तरल लगानी)		६६८०३१	वासलात हि नं ९० मा ब्याज प्राप्त हुने
१६	लगानी हिसाव		१५०००	वासलात हि नं १००
१७	सदस्यलाई ऋण लगानी		२०१४१४६	वासलात हि नं ११०
१८	पाजु पर्ने हिसाव		०	वासलात हि नं १२०
१९	स्थीर सम्पत्ति		२८१७१७	वासलात हि नं १३०
२०	अन्य सम्पत्ति		०	वासलात हि नं १४०
२१	समस्याग्रस्त सम्पत्ति		०	लिलाम गर्नुपर्ने स्थीर सम्पत्ति
२२	कूल सम्पत्ति		३०८१५१४	वासलातको कुल जम्मा
२३	गत वर्षको जम्मा सम्पत्ति		२९४४५१०	वासलातबाट
२४	गत वर्षको शेयर		५०७१००	वासलातबाट
२५	गत वर्षको बचत		१६७६४९१	वासलातबाट
२६	गत वर्षको ऋण लगानी		२०३१९३८	वासलातबाट
२७	ऋणबाट ब्याज आमदानी		३०७५७७	आय-व्यय हिसावबाट
२८	बचतमा ब्याज खर्च		१४००७०	आय-व्यय हिसावबाट
२९	सञ्चालन खर्च		२१३९०८	आय-व्यय हिसावबाट
३०	खुद बचत (कर पश्चातको)		५६६०४	आय-व्यय हिसावबाट
३१	यस वर्षको सदस्य संख्या		११६	लडफर्मबाट
३२	गत वर्षको सदस्य संख्या		११६	लडफर्मबाट
३३	सदस्यको नियमित बचत रकम		०	हिसाव नं ३० को नियमित मासिक बचत मात्र
३४	सदस्यको पुँजी (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापूर्ति कोष)		६९६६३३	यसमा भर्नु पर्दैन
३५	जम्मा पूँजी (सदस्यको पुँजी+बचत+तिर्नुपर्ने ऋण)		२६१०२८७	यसमा भर्नु पर्दैन
३६	तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक		०	यसमा भर्नु पर्दैन
३७	एक वर्षमा ऋण लिने सदस्य संख्या		९९	१ वर्षको ऋणी संख्या
३८	साधारणसभामा उपस्थित संख्या		६१	बार्षिक साधारणसभाबाट
३९	विशेष साधारणसभामा उपस्थित संख्या			विशेष साधारणसभा भए सोबाट
४०	विस्तारित मञ्चमा उपस्थित संख्या			विस्तारित मञ्च गरेको भए
४१	सदस्यसँगको जम्मा खरीद			सदस्यको उत्पादन खरीद सहायक खाताबाट
४२	जम्मा खरीद			आय-व्ययबाट
४३	सदस्यलाई जम्मा विक्री		०	सदस्यलाई विक्री सहायक खाताबाट
४४	जम्मा विक्री			आय-व्ययबाट

अनुसूचि-१ र १										
बचत ऋण सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा फाराम										
(ढफा ८ को उपढफा (२) सँग सम्बन्धित)										
२०८१ साल आषाढ महिनाको										
पर्लस तथा सदस्य केन्द्रीयता प्रतिवेदन										
संस्थाको नाम :		कामना बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.			दर्ता नं. :		१८६			
		डेगाना			उर्लाबारी-१ मोरङ		नियामक निकाय : उर्लाबारी नगरपालिका, मोरङ			
प्रदेश : कोशी प्रदेश		स्थानीय तह :			वडा :		कोशी प्रदेश			
सि.नं.	सूचक	सूत्र	यथार्थ मान		अपेक्षित मान सिमाङ्कन		पालना अवस्था		संकेत रङ	कैफियत
			अंक (रु.)	अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (%)	विस्तारित अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (√x)	विस्तारित अनुपात (√x)		
१	ऋण हानि व्यवस्था (पी१)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	०	#DIV/0!	१००	>९०	#DIV/0!	#####	#DIV/0!	
		१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण	०							
२	ऋण हानि खुद व्यवस्था (पी२)	(जम्मा व्यवस्था गरेको रकम — १२ महिना बढी भाखा नाघेको ऋण)	०	०.००	३५	>३०	X	X		
		१२ महिना घटी भाखा नाघेको ऋण	२०१४१४६							
३	असल ऋणका लागि जोखिम व्यवस्था (पी२ एक्स)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	-७०४९५१	#DIV/0!	१	१	#DIV/0!	#####	#DIV/0!	
		जम्मा असल ऋणको रकम	०							
४	खुद ऋण – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ१)	[जम्मा लगानीमा रहेको ऋण — जम्मा (गर्नुपर्ने) ऋण हानि व्यवस्था]	१३०९१९५	४२.४९	७०-८०	६०-९०	X	X		
		कुल सम्पत्ति	३०८१५१४							
५	बचत दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ५)	जम्मा बचत दायित्व	१८७७००९	६०.९१	७०-८०	६०-९०	X	Y		
		कुल सम्पत्ति	३०८१५१४							
६	ऋण दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ६)	जम्मा तिर्नु पर्ने ऋण	०	०.००	<५	<७.५	Y	X		
		कुल सम्पत्ति	३०८१५१४							
७	असंघन – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ७)	जम्मा असंघन	४८७९००	१५.८३	१०-२०	७.५-२५	Y	X		
		कुल सम्पत्ति	३०८१५१४							
८	संस्थागत पुँजी – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ८)	कुल संस्थागत पुँजी	२०८७३३	६.७७	>१०	>७.५	X	X		
		कुल सम्पत्ति	३०८१५१४							
९	भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए१)	भाखा नाघेको ऋण	२०१४१४६	१००.००	≤५	≤७.५	X	X		
		जम्मा लगानीमा रहेको ऋण	२०१४१४६							
१०	कुल सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिको अनुपात (ए२)	नकमाउने सम्पत्ति	१०५२२६८	३४.१५	<५	≤७.५	X	X		
		कुल सम्पत्ति	३०८१५१४							
११	जम्मा सञ्चालन खर्च – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ९)	ऋण हानी व्यवस्था बाहेको जम्मा सञ्चालन खर्च	२१३९०८	७.१०	≤५	≤७.५	X	Y		
		(आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	३०१३०१२							
१२	खुद बचत (उबार) – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ१२)	खुद वार्षिक बचत (उबार)	५६६०४	१.८८	≥१०	≥५	X	X		
		(आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	३०१३०१२							
१३	तरलता जगेडा – बचत दायित्व (एल२)	जम्मा तरलता कोष	७७०५५१	४१.०५	१०	७.५-१५	X	X		
		जम्मा बचत दायित्व	१८७७००९							
१४	जायजेथा वृद्धिदर (एस११)	(हालको कुल सम्पत्ति- अघिल्लो वर्षातको कुल सम्पत्ति)	१३७००४	४.६५	≥७.५	≥५	X	X		
		अघिल्लो वर्षातको कुल सम्पत्ति	२९४४५१०							
१५	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी+नियमित बचत	६९६६३३	२६.६९	>६०	>४५	X	X		
		जम्मा पुँजी+तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु	२६१०२८७							
१६	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य बैठक	६१	८.७६	>६०	>४५	X	X		
		(साधारण+विशेष+विस्तारित)								
		औषत जम्मा सदस्य*६	६९६							
१७	संरक्षकीय सम्बन्धन (वित्तीय)	वर्षभरी एकपल्ट ऋण लिने सदस्य संख्या	९९	८५.३४	>६०	>४५	Y	X		
		वार्षिक औषत जम्मा सदस्य	११६							
१८	संरक्षकीय सम्बन्धन (उत्पादक)	सदस्यसँगको वार्षिक खरिद र विक्री रु	०	#DIV/0!	>६०	>४५	#DIV/0!	#####	#DIV/0!	
		जम्मा वार्षिक खरीद र विक्री वा ९३९९३*सदस्य संख्या	०							
अनुसूचि-१२ (प्रारम्भिक लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था)					जम्मा सूचक पालना		३	२		
सि.नं.	जोखिम वर्गीकरण				जोखिम		रंग	संस्थाको अवस्था		
१	६ वटा वा घटी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				उच्च जोखिमावस्था			उच्च जोखिम		
२	७ वटा देखि ११ वटा सम्म सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				मध्यम जोखिमावस्था					
३	१२ वटा वा बढी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				न्यून जोखिमावस्था			D		
४	न्यूनतम १२ वा बढी सूचकमा सामान्य र बाँकी सूचकमा विस्तारित मान सिमाङ्कन पालना गरेकोमा				अति न्यून जोखिमावस्था					

(घ) जोखिम अवस्था विश्लेषण तथा अनुगमनको क्रममा देखिएका कैफियत तथा सुधारको निर्देशन ।

१. लेखा परीक्षण गर्दा अनिवार्य लडफर्म तयार गर्न लगाउने व्यवस्था मिलाउने । प्रचलित लेखामान बमोजिम NAS for MEs को ढाँचामा वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्ने व्यवस्था मिलाउने । लेखा परीक्षणको क्रममा परीक्षकबाट दिईएको सुझाव तथा औल्याईएका कैफियतहरु सुधारको कार्यान्वयन गर्ने ।
२. संस्थाले तोकिए बमोजिम पर्याप्त ऋण जोखिम व्यवस्था गरेको देखिएन । सदस्यलाई गरेको ऋण लगानी सदस्यको पुँजी भएको हुँदा त्यसको जोखिम तोकिएको मापदण्ड बमोजिम छुट्याउनु पर्ने कानूनी व्यवस्था भएकोले संस्थाले ऋणको वर्गीकरण राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्डमा तोकिए बमोजिम सक्रिय र निस्कृय ऋणमा वर्गीकरण गर्ने, संस्थामा भाखा नाघेको ऋणको साँवा र ब्याज प्रभावकारी रुपमा असूल उपर गर्ने । सकृय तथा निस्कृय ऋणको लागि तोकिए बमोजिम पर्याप्त ऋण जोखिम व्यवस्था कोषमा रकम छुट्याउने व्यवस्था मिलाउने । लेखा परीक्षकले सो रकम नछुट्याई कोषमा रकम बाँडफाड नगर्ने व्यवस्था मिलाउने । भाखा नाघेको ऋण असूलीको कार्ययोजना बनाई सिम्र ऋण असूलीको व्यवस्था मिलाउने ।
३. संस्थागत पुँजी बृद्धिका उपायहरु अवलम्बन गर्ने । स्थायी सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिमा संस्थागत पुँजीको पर्याप्तता, हाल भएको सम्पत्तिको विश्लेषण गरी मात्र खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै सो नगरी स्थायी सम्पत्तिमा लगानी नगर्ने ।
४. प्राथमिक पुँजीकोष (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापुर्ति कोष+ संचित नाफा/नोक्सान) को १५% अधिकतम एक शेयर सदस्यलाई प्रदान गर्न सक्ने ऋण सीमा (श्रावण १ र माघ १ मा पुनरावलोकन गर्नुपर्ने) को आधारमा ऋण प्रवाह गर्ने व्यवस्था भएकोमा अव उप्रान्त ऋण सीमा तोकेर सोही बमोजिम मात्र ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने, उत्पादनमूलक क्षेत्रमा अधिकतम सदस्यहरुमा ऋण लगानीको वातावरण बनाउने ।
५. संस्थाको संचालक समिति, लेखा समिति तथा विभिन्न उप-समितिको नामावली राख्ने, सदस्यता बडापत्र, दर्ता प्रमाण पत्र, गुनसो पेटिका, सूचना पाटी कार्यालयमा सबैले देख्ने गरी राख्ने ।
६. संस्थाले बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तयार नपारेको, व्यावसायिक तथा रणनीतिक योजना नबनाएको, आर्थिक प्रशासन, शेयर सदस्य, सुशासन, आन्तरिक तथा बाह्य लेखापरीक्षण, कोष परिचालन तथा तरलता व्यवस्थापन, निर्वाचन, अभिलेख व्यवस्थापन, साधारणसभा तथा बैठक सञ्चालन सम्बन्धी थुप्रै कार्यविधिहरु तयार गरी लागू गर्नु पर्नेमा सो नगरेको आवश्यक कार्यविधिहरु निर्माण गरी आगामी साधारणसभामा पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने । बार्षिक योजना तथा बजेट बनाएर मात्र खर्च गर्ने । संस्थाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको मासिक तथा अर्धवार्षिक समिक्षा गर्ने ।
७. संस्थाले स्वीकृत विनियम बमोजिमको उद्देश्य एवं कार्यहरुको पुनरावलोकन गरी सदस्य केन्द्रीय कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न र सदस्यको दिगो आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक विकास तथा पर्यावरणीय संरक्षणका कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी संस्थाको रणनीतिक तथा व्यावसायिक योजना तयार गरी लागू गर्ने ।
८. राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले जारी गरेको मापदण्ड बमोजिम प्राथमिक पुँजीकोषको गणना, जोखिम भारित सम्पत्तिको गणना र पुँजी पर्याप्तता गणना गरी पलर्सको मापदण्ड समेत पालना गर्दै सञ्चालन खर्च कटौती, आय बृद्धिका उपायहरुको खोजी गर्ने साथै सदस्यको उत्पादन, बजारीकरणमा सेवा-टेवा पुर्याउन अधिकतम सदस्यहरुमा ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
९. ऋण नविकरण गर्ने कानूनी व्यवस्था नभएकोले भाखा नाघेको ३ महिना भित्र सम्म सबै साँवा/ब्याज असूली गर्ने, ऋण असूलीका लागि सहकारी ऐन, कानूनमा भएका प्रकृयाहरु अवलम्बन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१०. लेखा सुपरीवेक्षण समितिको बैठक नियमित बस्ने तथा समितिले समय समयमा हिसाब किताबको आन्तरिक लेखापरीक्षण गरी सोको प्रतिवेदन संचालक समितिमा पेश गर्ने ।

११. सदस्य शिक्षा तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने, सदस्यको सुझाव, राय तथा गुनासोको सुनुवाई गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै विस्तारित मञ्चका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।
१२. बचतमा दिने र ऋणमा लिने ब्याजदरको अन्तर ६% भन्दा बढी नहुने गरी व्यवस्थापकले दिने व्यावस्थापन प्रतिवेदन बमोजिम मासिक बैठकमा सो सम्बन्धी समेत छलफल गर्ने ।
१३. नियामक निकायमा पठाउनु पर्ने मासिक, बार्षिक तथा अन्य विवरणहरु कानून बमोजिम समयमा नै पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।
१४. ऋण उप-समितिको बैठक नियमित रुपमा बस्ने र ऋण लगानी गर्दा ऋण-उपसमितिको सिफारिसमा संचालक समितिबाट ऋण अनुमोदन गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने । बिना धितो ऋण लगानी तोकिए बमोजिम मात्र गर्ने साथै 5C Analysis को विश्लेषण गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
१५. संचालक तथा कर्मचारीहरुको सिप तथा क्षमता अभिवृद्धि हुने कार्यक्रममा सहभागी गराउने ।
१६. कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुले लिने तलब तथा सुविधाको विषयमा साधारण सभाबाट निर्णय गराउने । संचालक समितिले गरेका महत्वपूर्ण निर्णयहरु साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउने ।
१७. संस्था सञ्चालनका लागि आवश्यक कार्यविधिहरुको पहिचान गरी निर्माण गर्ने र साधारणसभामा छलफल एवं पारित गरी लागू गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१८. संस्थाका महत्वपूर्ण कागजातहरु खोजेका बखत तुरुन्त पाउन सकिने गरी फाइलिङ्ग व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने ।
१९. ढिकुटीमा रहने नगदको भौतिक परिक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मुल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेवारी सहित बाँडफाँड गरी लिखित रुपमा राख्ने ।
२०. नियमानुसार साधारणसभा सम्पन्न गर्ने, माइन्युट लेखन समिति, माइन्युट प्रमाणिकरण समिति गठन गरी साधारण सभामा छनौट भएका प्रतिनिधिबाट निर्णयको तल र माथि नै हस्ताक्षर गरी निर्णय प्रमाणित गराउने साथै अन्य व्यवस्था सहकारी विभागबाट जारी साधारणसभा कार्यव्यवस्था निर्देशिका, २०७६ बमोजिम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२१. सम्पत्ति सुद्धीकरण सम्बन्धी सहकारी संस्थाहरुलाई जारी निर्देशन बमोजिमको कार्यहरु गर्ने, सबै सदस्यहरुको KYM फारम आषाढ मसान्त भित्र भरी सक्ने, कार्यान्वयन अधिकारीको जिम्मा व्यवस्थापक वा तोकिए बमोजिम नियुक्त गर्ने, STR/TTR प्रतिवेदन FIU मा पठाउने व्यवस्था मिलाउने, जोखिम बर्गीकरण गर्ने साथै कोपोमिस प्रणालीमा नियमितरुपमा सबै विवरणहरु अध्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२२. लेखा परीक्षकले औल्याएका कैफियत लेखा सुपरिवेक्षण समितिबाट आन्तरिक लेखा परीक्षणका क्रममा दिईएका सुझावहरु तथा समय समयमा नियामक निकायबाट जारी निर्देशनको पालना गरी सो को प्रगति मासिक रुपमा नियामक निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।

६.१० कुल झोरा फलफुल तथा तरकारी उत्पादक सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-९ मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

- (१) सहकारी संस्थाको नाम :- कुलझोरा फलफुल तथा तरकारी उत्पादक संस्था लि.
 (२) दर्ता नं. ७५१, दर्ता मिति : २०६७।१।०९
 (३) ठेगाना : उर्लाबारी-९, मोरङ
 (४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा. ।
 (५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको
 (६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - ३ पुरुष - ८ जम्मा - ११
 (७) कर्मचारी संख्या : महिला - १ पुरुष -- जम्मा - १
 (८) शेयर सदस्य संख्या :
जम्मा : ३५४	महिला : १५०	पुरुष :	संस्थागत र अन्य :
- (९) बचतकर्ताहरूको संख्या :
जम्मा : ३८०	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
- (१०) ऋणीहरूको संख्या :
जम्मा :	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
- (११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर : CoSys
 (१२) CoPoMIS मा आबद्ध भएको ।

(ख) अनुगमन अवधिमा अनुगमनबाट देखिएको विवरण

- अनुगमन अवधिमा संस्थाको शेयर सदस्य संख्या ३५४, शेयर पुँजी रु. ८,४५,०००।-, बचत रकम रु. ५३,०८,६७४।- र ऋण लगानी रु. ६७,४७,८२५।- देखिएको छ । साथै संस्थाले सदस्यको उत्पादन खरीद तथा विक्री गरेको छैन ।
- आ.ब. २०८०।०८१ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा
 - खुद ऋण लगानी ५९.९०%, बचत दायित्व ५६.२६%, शेयर पुँजी ९.८३५%, बाह्य ऋण १५.८६%, संस्थागत पुँजी ११.९२%, भाखा नाघेको ऋण ८३% सञ्चालन खर्च ४.४४%, तरलता १९.९२%, खुँद बचत ३.०१% आदी देखिएको छ ।
 - सदस्य केन्द्रीयता सूचक अन्तर्गत संस्थापकीय सरोकार ६९.६५%, संचालकीय सक्रियता ०% संरक्षकीय सम्बन्धन ०% देखिएको छ । औषत सदस्य केन्द्रीयता सूचक २३.२१% देखिएको हुँदा सदस्य केन्द्रीयता सूचक बमोजिम संस्थाको अवस्था अनिश्चित देखिएको छ भने जोखिम अवस्थाको विश्लेषण गर्दा उच्च जोखिम को अवस्था रहेको छ ।

(ग) संस्थाको जोखिम विश्लेषण (आ.ब. २०८०।०८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा)

सहकारी संस्थाको जोखिमावस्था विश्लेषण

सहकारी संस्थाको नाम : कुलझोरा फलफुल तथा तरकारी उत्पादक सहकारी संस्था लि.

ठेगाना : उर्लावारी-१ मोरङ

दर्ता नं. ७५१(८९)/०६७/०६८

साल :	२०८१	महिना	आषाढ	मसान्त सम्मको विवरण
सि.नं.	विवरण		रकम/संख्या	निर्देशन
१	ऋण जोखिम व्यवस्था जम्मा		७७०००	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
२	खराब ऋण (भाखा नाघेको १ वर्ष नाघेको)		२०८५७८	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
३	संकास्पद ऋण (भाखा नाघेको ३० दिन देखि १ वर्ष भित्रको)		५५६२०९२	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
४	असल ऋण (भाखा भित्रको ऋण)		११८१९४५	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
५	जम्मा भाखा नाघेको ऋण		५७७०६७०	यसमा भर्नु पर्दैन
६	शेयर पूँजी जम्मा		७९८०००	वासलात हि नं १०
७	जगेडा कोष		८६९९७१	वासलात हि नं २०.१
८	घाटा पूर्ति कोष		९७८०८	वासलात हि नं २०.२
९	अन्य दीर्घकालिन कोष			१ वर्षमा खर्च नहुने कोषहरुको जोड
१०	बचत/ निक्षेप		४५६६६५८	वासलात हि नं ३०
११	बाह्य ऋण		१२८७५००	वासलात हि नं ४०
१२	चालु दायित्व		४५८८६	वासलात हि नं ६० र ७०
१३	नगद		४४६०७	वासलात हि नं ८०
१४	बैंक		८६५१७२	वासलात हि नं ९० मा चल्ती खातामात्र
१५	बैंक (तरल लगानी)		८६५१७२	वासलात हि नं ९० मा ब्याज प्राप्त हुने
१६	लगानी हिसाव		५१९५५	वासलात हि नं १००
१७	सदस्यलाई ऋण लगानी		६९५२६१५	वासलात हि नं ११०
१८	पाउनु पर्ने हिसाव		१०२०००	वासलात हि नं १२०
१९	स्थीर सम्पत्ति		८२०८८	वासलात हि नं १३०
२०	अन्य सम्पत्ति		१८९००	वासलात हि नं १४०
२१	समस्याग्रस्त सम्पत्ति			लिलाम गर्नुपर्ने स्थीर सम्पत्ति
२२	कूल सम्पत्ति		८११७३३७	वासलातको कुल जम्मा
२३	गत वर्षको जम्मा सम्पत्ति		५४२०४३७	वासलातबाट
२४	गत वर्षको शेयर		६७१५००	वासलातबाट
२५	गत वर्षको बचत		३३७०२६३	वासलातबाट
२६	गत वर्षको ऋण लगानी		४८५७९६०	वासलातबाट
२७	ऋणबाट ब्याज आम्दानी		८२३८१२	आय-व्यय हिसावबाट
२८	बचतमा ब्याज खर्च		३८२२०६	आय-व्यय हिसावबाट
२९	सञ्चालन खर्च		३७७३४३	आय-व्यय हिसावबाट
३०	खुद बचत (कर पश्चातको)		२०४०२५	आय-व्यय हिसावबाट
३१	यस वर्षको सदस्य संख्या		३५४	लडफर्मबाट
३२	गत वर्षको सदस्य संख्या		३५०	लडफर्मबाट
३३	सदस्यको नियमित बचत रकम		३५७३३७६	हिसाव न ३० को नियमित मासिक बचत मात्र
३४	सदस्यको पुँजी (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापूर्ति कोष)		१७६५७७९	यसमा भर्नु पर्दैन
३५	जम्मा पुँजी (सदस्यको पुँजी+बचत+तिर्नुपर्ने ऋण)		७६६५८२३	यसमा भर्नु पर्दैन
३६	तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक		०	यसमा भर्नु पर्दैन
३७	एक वर्षमा ऋण लिने सदस्य संख्या			१ वर्षको ऋणी संख्या
३८	साधारणसभामा उपस्थित संख्या			बार्षिक साधारणसभाबाट
३९	विशेष साधारणसभामा उपस्थित संख्या			विशेष साधारणसभा भए सोबाट
४०	विस्तारित मञ्चमा उपस्थित संख्या			विस्तारित मञ्च गरेको भए
४१	सदस्यसँगको जम्मा खरीद			सदस्यको उत्पादन खरीद सहायक खाताबाट
४२	जम्मा खरीद			आय-व्ययबाट
४३	सदस्यलाई जम्मा विक्री			सदस्यलाई विक्री सहायक खाताबाट
४४	जम्मा विक्री		०	आय-व्ययबाट

अनुसूचि-१ र ९											
बचत ऋण सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा फाराम											
(ढफा ८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)											
२०८१ साल आषाढ महिनाको											
पलर्स तथा सदस्य केन्द्रीयता प्रतिवेदन											
संस्थाको नाम :		कुलझोरा फलफुल तथा तरकारी उत्पादक सहकारी संस्था लि.				दर्ता नं. :		७५१(८९)/०६७/०६८			
ठेगाना		उर्लाबारी-९ मोरङ				नियामक निकाय :		उर्लाबारी नगरपालिका, मोरङ			
प्रदेश : कोशी प्रदेश		स्थानीय तह :				वडा :		कोशी प्रदेश			
सि.नं.	सूचक	सूत्र	यथार्थ मान		अपेक्षित मान सिमाङ्कन		पालना अवस्था		संकेत रङ	कैफियत	
			अंक (रु.)	अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (%)	विस्तारित अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (√/x)	विस्तारित अनुपात (√/x)			
१	ऋण हानि व्यवस्था (पी१)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	७७०००	३७	१००	>९०	X	X			
		१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण	२०८५७८								
२	ऋण हानि खुद व्यवस्था (पी२)	(जम्मा व्यवस्था गरेको रकम — १२ महिना बढी भाखा नाघेको ऋण)	-१३१५७८	-२.३७	३५	>३०	X	X			
		१२ महिना घटी भाखा नाघेको ऋण	५५६२०९२								
३	असल ऋणका लागि जोखिम व्यवस्था (पी२ एक्स)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	-२०७८३१०	-१७५.८४	१	१	X	X			
		जम्मा असल ऋणको रकम	१११८१९४५								
४	खुद ऋण – कुल सम्पति अनुपात (इ१)	[जम्मा लगानीमा रहेको ऋण — जम्मा (गर्नुपर्ने) ऋण हानि व्यवस्था]	४८६२४८५	५९.९०	७०-८०	६०-९०	X	X			
		कुल सम्पति	८११७३३७								
५	बचत दायित्व – कुल सम्पति अनुपात (इ५)	जम्मा बचत दायित्व	४५६६६५८	५६.२६	७०-८०	६०-९०	X	X			
		कुल सम्पति	८११७३३७								
६	ऋण दायित्व – कुल सम्पति अनुपात (इ६)	जम्मा तिर्नु पर्ने ऋण	१२८७५००	१५.८६	<५	<७.५	X	X			
		कुल सम्पति	८११७३३७								
७	अंसधन – कुल सम्पति अनुपात (इ७)	जम्मा अंशधन	७९८०००	९.८३	१०-२०	७.५-२५	X	Y			
		कुल सम्पति	८११७३३७								
८	संस्थागत पुँजी – कुल सम्पति अनुपात (इ८)	कुल संस्थागत पुँजी	९६७७७९	११.९२	>१०	>७.५	Y	X			
		कुल सम्पति	८११७३३७								
९	भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए१)	भाखा नाघेको ऋण	५७७०६७०	८३.००	≤५	≤७.५	X	X			
		जम्मा लगानीमा रहेको ऋण	६९५२६१५								
१०	कुल सम्पति र नकमाउने सम्पतिको अनुपात (ए२)	नकमाउने सम्पति	१११२७६७	१३.७१	<५	≤७.५	X	X			
		कुल सम्पति	८११७३३७								
११	जम्मा सञ्चालन खर्च – कुल औसत सम्पति अनुपात (आ१९)	ऋण हानी व्यवस्था बाहेको जम्मा सञ्चालन खर्च	३००३४३	४.४४	≤५	≤७.५	Y	X			
		(आरम्भको कूल सम्पति+ अन्तको कुल सम्पति)/२	६७६८८८७								
१२	खुद बचत (उबार) – कुल औसत सम्पति अनुपात (आ१२)	खुद वार्षिक बचत (उबार)	२०४०२५	३.०१	≥१०	≥५	X	X			
		(आरम्भको कूल सम्पति+ अन्तको कुल सम्पति)/२	६७६८८८७								
१३	तरलता जगेडा – बचत दायित्व (एल२)	जम्मा तरलता कोष	९०९७७९	१९.९२	१०	७.५-१५	X	X			
		जम्मा बचत दायित्व	४५६६६५८								
१४	जायजेथा वृद्धिदर (एस११)	(हालको कुल सम्पति- अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पति)	२६९६९००	४९.७५	≥७.५	≥५	Y	X			
		अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पति	५४२०४३७								
१५	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी+नियमित बचत	५३३९१५५	६९.६५	>६०	>४५	Y	X			
		जम्मा पुँजी+तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु	७६६५८२३								
१६	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य बैठक (साधारण+विशेष+विस्तारित)	०	०.००	>६०	>४५	X	X			
		औषत जम्मा सदस्य*६	२११२								
१७	संरक्षकीय सम्बन्धन (वित्तीय)	वर्षभरी एकपल्ट ऋण लिने सदस्य संख्या	०	०.००	>६०	>४५	X	X			
		वार्षिक औषत जम्मा सदस्य	३५२								
१८	संरक्षकीय सम्बन्धन (उत्पादक)	सदस्यसँगको वार्षिक खरिद र विक्री रु	०	#DIV/0!	>६०	>४५	#DIV/0!	#####	#DIV/0!		
		जम्मा वार्षिक खरीद र विक्री वा ९३९९३*सदस्य संख्या	०								
अनुसूचि-१२ (प्रारम्भिक लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था)					जम्मा सूचक पालना		४	१			
सि.नं.	जोखिम वर्गीकरण				जोखिम		रंग	संस्थाको अवस्था			
१	६ वटा वा घटी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				उच्च जोखिमावस्था			उच्च जोखिम			
२	७ वटा देखि ११ वटा सम्म सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				मध्यम जोखिमावस्था						
३	१२ वटा वा बढी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				न्यून जोखिमावस्था			D			
४	न्यूनतम् १२ वा बढी सूचकमा सामान्य र बाँकी सूचकमा विस्तारित मान सिमाङ्कन पालना गरेकोमा				अति न्यून जोखिमावस्था						

(घ) जोखिम अवस्था विश्लेषण तथा अनुगमनको क्रममा देखिएका कैफियत तथा सुधारको निर्देशन ।

१. संस्थाको संचालक समिति, लेखा समिति तथा विभिन्न उप-समितिको नामावली राख्ने, सदस्यता बडापत्र, दर्ता प्रमाण पत्र, गुनसो पेटिका, सूचना पाटी कार्यालयमा सबैले देख्ने गरी राख्ने ।
२. कोपोमिसमा नियमित रुपमा मासिक प्रतिवेदन, सदस्य विवरण अद्यावधिक गर्नुका साथ साथै सदस्यहरुको KYM फारम अद्यावधिक गर्ने ।
३. प्रचलित सहकारी ऐन, नियमावली बमोजिम संस्थाको विनियम पुनःलेखन गर्ने ।
४. ऋण उप-समितिको बैठक नियमित रुपमा बस्ने र ऋण लगानी गर्दा ऋण-उपसमितिको सिफारिसमा संचालक समितिबाट ऋण अनुमोदन गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
५. लेखा समितिको बैठक नियमित बस्ने तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिले समय समयमा हिसाब किताबको आन्तरिक लेखापरिक्षण गरी सोको प्रतिवेदन संचालक समितिमा पेश गर्ने ।
६. संचालक समिति, लेखा समिति, ऋण उप-समिति तथा व्यवस्थापकको ऋणको विवरण आफ्नो नियामक निकायमा नियमित रुपमा पेश गर्ने र ४९ प्रतिशत भन्दा बढीलाई एकै अवधिमा ऋण लगानी नगर्ने ।
७. बिना धितो ऋण लगानी नगर्ने तथा 5C Analysis को विश्लेषण गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
८. ऋणको आवश्यक सुरक्षण राखेर मात्र ऋण लगानी गर्ने तथा भाखा नाघेको ऋण असुली तर्फ बढी भन्दा बढी पहल गर्ने ।
९. भाखा नाघेको ऋण असुली बारे बैठकमा गहन छलफल गर्ने र कानूनी कारबाहीको लागि अग्रसरता देखाउने ।
१०. नियमित मासिक बैठकमा प्रगति समिक्षा गर्ने व्यवस्था गर्ने, ऋण सदुपयोगिता सम्बन्धी अनुगमन गर्ने ।
११. ऋण नोक्सानी व्यवस्था कोषमा असल ऋणमा १ प्रतिशत, शंकास्पद ऋणमा ३५ प्रतिशत र खराब ऋणमा १०० प्रतिशतको व्यवस्था गर्ने ।
१२. सम्पत्ति शुद्धिकरण कार्यविधि लागू गर्ने र कार्यान्वयन अधिकारी नियुक्ति गर्ने ।
१३. संचालक तथा कर्मचारीहरुको सिप तथा क्षमता अभिवृद्धि हुने कार्यक्रममा सहभागी गराउने ।
१४. बार्षिक योजना तथा बजेट बनाएर मात्र खर्च गर्ने ।
१५. आ.व.को शुरुमानै बजेट निर्माण गरी लागु गर्ने व्यवस्था गर्नुहुन र बजेट भन्दा बढी खर्च भएको हकमा साधारण सभाबाट अनुमोदन गर्नुपर्ने ।
१६. संस्थाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको अर्धवार्षिक समिक्षा गर्नुहुन र दिर्घकालीन योजना तय गर्ने ।
१७. संचालक समितिले गरेका महत्वपूर्ण निर्णयहरु साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउने ।
१८. संस्थाले शेयर सदस्य, शेयर, बचतमा वृद्धि गर्दै लैजाने ।
१९. संस्थाले तयार गर्ने आन्तरिक कार्यविधि, निति नियम, निर्देशिका बनाई कार्यान्वयन गर्दै लैजाने ।
२०. राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले जारी गरेको मापदण्ड बमोजिम ऋणको वर्गीकरण गरी जोखिम व्यहोर्ने कोष (ऋण नोक्सानी व्यवस्थाकोष) को व्यवस्था गर्ने ।
२१. ढिकुटीमा रहने नगदको भौतिक परिक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मुल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेवारी सहित बाँडफाँड गरी लिखित रुपमा राख्ने ।
२२. कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुले लिने तलब तथा सुविधाको विषयमा साधारण सभाबाट निर्णय गराउने ।
२३. बचतमा दिने र ऋणमा लिने ब्याजदरको अन्तर ६% भन्दा बढी नहुने गरी व्यवस्थापकले दिने व्यावस्थापन प्रतिवेदन बमोजिम मासिक बैठकमा सो सम्बन्धी समेत छलफल गर्ने ।
२४. सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा रकम दाखिला गर्ने ।

२५. संस्थाको व्यवसायिक कार्ययोजना बनाई पेश गर्ने । सदस्य केन्द्रीत कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने सदस्यको उत्पादन, बजारीकरण र उपभोगस्तरमा सेवा-टेवा पुग्ने कृयाकलाप सहितको व्यावसायिक रणनीतिक योजना तयार गर्ने ।
२६. सहकारी ऐन बमोजिम मुख्य र सहायक कारोबार मिलान गर्ने ।
२७. संचालक समिति, लेखा समिति र व्यवस्थापकको सम्पत्ति विवरण समेत यथाशिघ्र पठाउने ।
२८. कर्मचारी भर्ना, नियुक्ति, पर्याप्तता (सदस्य संख्याको आधारमा) कार्य सम्पादन मूल्यांकन, कर्मचारीलाई जिम्मेवारी, दण्ड, सजाय, पुरस्कार र भर्ना प्रकृया पारदर्शी बनाउने, कर्मचारीलाई ऐन, नियमानुसार नियुक्ति पत्र दिई नियमानुसार सामाजिक सुरक्षाकोषमा आवद्ध गराउने।
२९. संस्थाका महत्वपूर्ण कागजातहरु खोजेका बखत तुरुन्त पाउन सकिने गरी फाइलिङ्ग व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने ।
३०. लेखा परीक्षण गर्दा अनिवार्य **लडफर्म तयार गर्न** लगाउने ब्यवस्था मिलाउने । प्रचलित लेखामान बमोजिम **NAS for MEs को ढाँचामा वित्तीय प्रतिवेदन** तयार गर्ने व्यवस्था मिलाउने । लेखा परीक्षणको क्रममा परीक्षकबाट दिईएको सुझाव तथा औल्याईएका कैफियतहरु सुधारको कार्यान्वयन गर्ने ।

६.११ साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी ३ मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

(१) सहकारी संस्थाको नाम :- साना किसान कृषि संस्था लि.

(२) दर्ता नं. : ०५, दर्ता मिति : २०७९।०५।२४

(३) ठेगाना : उर्लाबारी-२, मोरङ

(४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा. वडा नं. २ र ३ ।

(५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको ।

(६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - ९ पुरुष - * जम्मा - ९

(७) कर्मचारी संख्या : महिला - १ पुरुष - १ जम्मा - २

(८) शेयर सदस्य संख्या :

जम्मा : ५१९	महिला : ५१६	पुरुष : ३	संस्थागत र अन्य :
-------------	-------------	-----------	-------------------

(९) बचतकर्ताहरुको संख्या :

जम्मा : ५१९	महिला : ५१६	पुरुष : ३	संस्थागत :
-------------	-------------	-----------	------------

(१०) ऋणीहरुको संख्या :

जम्मा : १९३	महिला : १९१	पुरुष : २	संस्थागत :
-------------	-------------	-----------	------------

(११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर : छैन

(१२) CoPoMIS मा आबद्ध भएको ।

(ख) संस्थाको जोखिम विश्लेषण (आ.ब. २०८०।०८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा)

सहकारी संस्थाको जोखिमावस्था विश्लेषण				
सहकारी संस्थाको नाम :		साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.		
ठेगाना :		उर्लाबारी-३ मोरङ		दर्ता नं. ५
साल :	२०८१	महिना	आषाढ	मसान्त सम्मको विवरण
सि.नं.	विवरण		रकम/संख्या	निर्देशन
१	ऋण जोखिम व्यवस्था जम्मा		६०७२६	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
२	खराब ऋण (भाखा नाघेको १ वर्ष नाघेको)		०	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
३	संकास्पद ऋण (भाखा नाघेको ३० दिन देखि १ वर्ष भित्रको)		०	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
४	असल ऋण (भाखा भित्रको ऋण)		६०७२५८५	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
५	जम्मा भाखा नाघेको ऋण		०	यसमा भर्नु पर्दैन
६	शेयर पूँजी जम्मा		१८४६५००	वासलात हि नं १०
७	जगेडा कोष		३९६१७	वासलात हि नं २०.१
८	घाटा पूर्ति कोष		३२०९	वासलात हि नं २०.२
९	अन्य दीर्घकालिन कोष		२५३४३	१ वर्षमा खर्च नहुने कोषहरूको जोड
१०	बचत/ निक्षेप		४३८१६५५	वासलात हि नं ३०
११	बाह्य ऋण		२०२१०००	वासलात हि नं ४०
१२	चालु दायित्व		४९६२२	वासलात हि नं ६० र ७०
१३	नगद		५५१४५	वासलात हि नं ८०
१४	बैंक		२३४७२२६	वासलात हि नं ९० मा चल्ती खातामात्र
१५	बैंक (तरल लगानी)		२३४७२२६	वासलात हि नं ९० मा ब्याज प्राप्त हुने
१६	लगानी हिसाव		३००००	वासलात हि नं १००
१७	सदस्यलाई ऋण लगानी		६०७२५८५	वासलात हि नं ११०
१८	पाउनु पर्ने हिसाव			वासलात हि नं १२०
१९	स्थीर सम्पत्ति		३५३३४	वासलात हि नं १३०
२०	अन्य सम्पत्ति			वासलात हि नं १४०
२१	समस्याग्रस्त सम्पत्ति			लिलाम गर्नुपर्ने स्थीर सम्पत्ति
२२	कूल सम्पत्ति		८५४०२९०	वासलातको कुल जम्मा
२३	गत वर्षको जम्मा सम्पत्ति		४४५५५५६	वासलातबाट
२४	गत वर्षको शेयर		१५५५८००	वासलातबाट
२५	गत वर्षको बचत		२४२६०३४	वासलातबाट
२६	गत वर्षको ऋण लगानी		३८०४८१०	वासलातबाट
२७	ऋणबाट ब्याज आम्दानी		७७१६८६	आय-व्यय हिसावबाट
२८	बचतमा ब्याज खर्च		२५२९८१	आय-व्यय हिसावबाट
२९	मञ्चालन खर्च		५३५४५४	आय-व्यय हिसावबाट
३०	खुद बचत (कर पश्चातको)		१००७३८	आय-व्यय हिसावबाट
३१	यस वर्षको सदस्य संख्या		५१८	लङ्गफर्मबाट
३२	गत वर्षको सदस्य संख्या		५००	लङ्गफर्मबाट
३३	सदस्यको नियमित बचत रकम		४६६४२५	हिसाव नं ३० को नियमित मासिक बचत मात्र
३४	सदस्यको पुँजी (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापूर्ति कोष)		१८८९३२७	यसमा भर्नु पर्दैन
३५	जम्मा पूँजी (सदस्यको पुँजी+बचत+तिर्नुपर्ने ऋण)		८३४१६०४	यसमा भर्नु पर्दैन
३६	तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक		०	यसमा भर्नु पर्दैन
३७	एक वर्षमा ऋण लिने सदस्य संख्या		१९३	१ वर्षको ऋणी संख्या
३८	साधारणसभामा उपस्थित संख्या			बार्षिक साधारणसभाबाट
३९	विशेष साधारणसभामा उपस्थित संख्या			विशेष साधारणसभा भए सोबाट
४०	विस्तारित मञ्चमा उपस्थित संख्या			विस्तारित मञ्च गरेको भए
४१	सदस्यसँगको जम्मा खरीद			सदस्यको उत्पादन खरीद सहायक खाताबाट
४२	जम्मा खरीद			आय-व्ययबाट
४३	सदस्यलाई जम्मा विक्री			सदस्यलाई विक्री सहायक खाताबाट
४४	जम्मा विक्री		०	आय-व्ययबाट

अनुसूचि-१ र १											
बचत ऋण सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा फाराम											
(दफा ८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)											
२०८१ साल आषाढ महिनाको											
पर्लर्स तथा सदस्य केन्द्रीयता प्रतिवेदन											
संस्थाको नाम :		साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.				दर्ता नं. :		५			
		ठेगाना				उर्लाबारी-३ मोरङ		नियामक निकाय : उर्लाबारी नगरपालिका, मोरङ			
प्रदेश : कोशी प्रदेश		स्थानीय तह :				वडा :		कोशी प्रदेश			
सि.नं.	सूचक	सूत्र	यथार्थ मान		अपेक्षित मान सिमाङ्कन		पालना अवस्था		संकेत रङ	कैफियत	
			अंक (रु.)	अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (%)	विस्तारित अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (√/x)	विस्तारित अनुपात (√/x)			
१	ऋण हानि व्यवस्था (पी१)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	६०७२६	100	१००	>९०	Y	X			
		१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण	०								
२	ऋण हानि खुद व्यवस्था (पी२)	(जम्मा व्यवस्था गरेको रकम — १२ महिना बढी भाखा नाघेको ऋण)	६०७२६	35	३५	>३०	Y	X			
		१२ महिना घटी भाखा नाघेको ऋण	०								
३	असल ऋणका लागि जोखिम व्यवस्था (पी२ एक्स)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	६०७२६	१.००	१	१	Y	X			
		जम्मा असल ऋणको रकम	६०७२५८५								
४	खुद ऋण – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ१)	[जम्मा लगानीमा रहेको ऋण — जम्मा (गर्नुपर्ने) ऋण हानि व्यवस्था]	६०७२५८५	७१.११	७०-८०	६०-९०	Y	X			
		कुल सम्पत्ति	८५४०२९०								
५	बचत दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ५)	जम्मा बचत दायित्व	४३८१६५५	५१.३१	७०-८०	६०-९०	X	X			
		कुल सम्पत्ति	८५४०२९०								
६	ऋण दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ६)	जम्मा तिर्नु पर्ने ऋण	२०२१०००	२३.६६	<५	<७.५	X	X			
		कुल सम्पत्ति	८५४०२९०								
७	अंशधन – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ७)	जम्मा अंशधन	१८४६५००	२१.६२	१०-२०	७.५-२५	X	Y			
		कुल सम्पत्ति	८५४०२९०								
८	संस्थागत पुँजी – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ८)	कुल संस्थागत पुँजी	६८१६९	०.८०	>१०	>७.५	X	X			
		कुल सम्पत्ति	८५४०२९०								
९	भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए१)	भाखा नाघेको ऋण	०	०.००	≤५	≤७.५	Y	X			
		जम्मा लगानीमा रहेको ऋण	६०७२५८५								
१०	कुल सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिको अनुपात (ए२)	नकमाउने सम्पत्ति	९०४७९	१.०६	<५	≤७.५	Y	X			
		कुल सम्पत्ति	८५४०२९०								
११	जम्मा सञ्चालन खर्च – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ९)	ऋण हानी व्यवस्था बाहेको जम्मा सञ्चालन खर्च	४७४७२८	७.३१	≤५	≤७.५	X	Y			
		(आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	६४९७९२३								
१२	खुद बचत (उबार) – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ१२)	खुद वार्षिक बचत (उबार)	१००७३८	१.५५	≥१०	≥५	X	X			
		(आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	६४९७९२३								
१३	तरलता जगेडा – बचत दायित्व (एल२)	जम्मा तरलता कोष	५५१४५	१.२६	१०	७.५-१५	X	X			
		जम्मा बचत दायित्व	४३८१६५५								
१४	जायजेथा वृद्धिदर (एस११)	(हालको कुल सम्पत्ति- अघिल्लो वर्षांतको कुल सम्पत्ति)	४०८४७३४	९१.६८	≥७.५	≥५	Y	X			
		अघिल्लो वर्षांतको कुल सम्पत्ति	४४५५५५६								
१५	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी+नियमित बचत	२३५५७५२	२८.२४	>६०	>४५	X	X			
		जम्मा पुँजी+तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु	८३४१६०४								
१६	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य बैठक	०	०.००	>६०	>४५	X	X			
		(साधारण+विशेष+विस्तारित)									
१७	संरक्षकीय सम्बन्धन (वित्तीय)	औषत जम्मा सदस्य*६	३०५४	३७.९२	>६०	>४५	X	X			
		वर्षभरी एकपल्ट ऋण लिने सदस्य संख्या	१९३								
१८	संरक्षकीय सम्बन्धन (उत्पादक)	वार्षिक औषत जम्मा सदस्य	५०९	#DIV/0!	>६०	>४५	#DIV/0!	#####	#DIV/0!		
		सदस्यसँगको वार्षिक खरिद र विक्री रु	०								
		जम्मा वार्षिक खरीद र विक्री वा ९३९९३*सदस्य संख्या	०								
अनुसूचि-१२ (प्रारम्भिक लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था)					जम्मा सूचक पालना		७	२			
सि.नं.	जोखिम वर्गीकरण				जोखिम		रंग	संस्थाको अवस्था			
१	६ वटा वा घटी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				उच्च जोखिमावस्था			मध्यम जोखिम			
२	७ वटा देखि ११ वटा सम्म सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				मध्यम जोखिमावस्था						
३	१२ वटा वा बढी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				न्यून जोखिमावस्था			C			
४	न्यूनतम १२ वा बढी सूचकमा सामान्य र बाँकी सूचकमा विस्तारित मान सिमाङ्कन पालना गरेकोमा				अति न्यून जोखिमावस्था						

(ग) जोखिमावस्था विश्लेषण तथा अनुगमनमा देखिएका कैफियत र जारी निर्देशन ।

- शेयर सदस्य संख्या ५१९, शेयर पूँजी रु. १८,४६,५००।-, चैत्र मसान्तसम्मको बचत रकम रु. ४७,१८,९००।- र ऋण लगानी रु. १,१२,४८,८८५।- देखिएको छ ।
- समूह संख्या ९१, ऋणी सदस्य संख्या १९५, बाह्य कर्जा १६३१५००।-, भाखा नाघेको कर्जा ६५,५००।-, आम्दानी रु. ६४६४५०, खर्च ४७५८९५।- र नाफा/नोक्सान : १७०५५५।- रहेको छ ।
- घाँसको बिउँ, गहुँको बिउँ, साँगसब्जीको बिउँ आदी पालिकाबाट ल्याई सदस्यलाई विक्री गरेको ।
- संस्थाले कृषि तथा बागवानी, पशुपंक्षीपालन, व्यापार सेवा, शैक्षिक जस्ता क्षेत्रमा ऋण लगानी गरेको ।
- बचत तथा ऋण लगानी र असूली कार्यविधि तयार गरेको ।
- गत आ.ब. मा संस्थाले ऋण जोखिम व्यवस्था कोषमा पर्याप्त रकम (रु. ६०७२६।-) जम्मा गरेको पाईयो । राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्ड बमोजिम असल, कमसल, संकास्पद र खराब कर्जा बर्गीकरण गरी पर्याप्त ऋण जोखिम कोषमा व्यवस्था गर्ने ।
- संस्थाको आ.ब. २०८०।०८१ को वार्षिक प्रतिवेदन बमोजिम खुद ऋण लगानी ७१.११%, बचत दायित्व ५१.३१%, बाह्य ऋण २३.६६%, शेयर पुँजी २१.६२%, संस्थागत पुँजी ०.८०%, तरलता कोष ५४.८३%, कुल सम्पत्तिमा बृद्धि ९१.६८%, खुद बचत १.५५% आदी देखिन्छ ।
- उक्त वित्तीय विवरणहरु विश्लेषण गर्दा बचत संकलन न्यून हुँदा बाह्य ऋण लिई सदस्यलाई लगानी गरेको देखियो, सहकारी संस्थामा सदस्यको पुँजी निर्माण गरी सदस्यमा लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै बाह्य ऋण घटाई पर्सको मापदण्ड बमोजिम कायम गर्न कार्ययोजना बनाई लागू गर्ने,
- संस्थाको संस्थागत पुँजी अत्यन्तै कमजोर देखियो, संस्थागत पुँजी बृद्धिको उपायहरु अवलम्बन गर्ने, तरलता कोषमा मापदण्ड भन्दा बढी तरलता राख्दा आम्दानी कम हुँन गएकोले लगानीको क्षेत्र पहिचान गरी लगानीको योजना बनाउने वा बाह्य ऋण घटाई खर्च कम गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- संस्थाको वार्षिक खुँद बचत मुद्रास्फिति दर भन्दा ज्यादै न्यून देखिन्छ । यसले मितव्ययी भई संस्था सञ्चालन गर्नु पर्ने साथै आय बृद्धिका उपायहरु अवलम्बन गर्न आवश्यक रणनीतिहरु तर्जुमा गर्नु पर्ने देखिन्छ ।
- संस्थाको सदस्य केन्द्रीयता सूचक कमजोर देखिएको हुँदा सुधारको उपायहरु अवलम्बन गर्ने । पर्स तथा सदस्य केन्द्रीयता सूचकको मासिक रुपमा सञ्चालक समितिको बैठकमा समिक्षा गर्ने ।

थप निर्देशनहरु

१. संस्था कृषि सहकारी संस्था भएकोले संस्थाको विनियम बमोजिमको उद्देश्य तथा कार्यहरु विपरीत मुख्य कारोबारको रुपमा बचत तथा ऋण लगानीमा केन्द्रीत भएको पाईएकोले संस्थाको व्यावसायिक योजना निर्माण गरी सदस्य केन्द्रीत तथा उद्देश्य तथा कार्यहरु बमोजिमको काम गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२. संस्थालाई आवश्यक आन्तरिक कार्यविधिहरु तयार गरी सो बमोजिमको कार्यहरु सञ्चालन गर्ने ।
३. संस्थाले आन्तरिक पूँजिको निर्माण गरी व्यावसायिक कृयाकलापहरु सञ्चालन गर्ने, स्वावलम्बन र पारस्परिकताका आधारमा उत्पादन, बजारीकरण र उद्यमशिलता विकासका लागि सदस्य केन्द्रित भई कार्य गर्न कार्ययोजना तयार गर्ने । व्यावसायिक र रणनीतिक योजनाका आधारमा वार्षिक कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने ।

४. सदस्य शिक्षा, वित्तीय साक्षरता तथा सीपमूलक र क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु सदस्यलाई उपलब्ध गराउने ।
५. नियामक निकायमा बुझाउनु पर्ने मासिक, चौमासिक तथा बार्षिक विवरणहरु समयमै बुझाउने व्यवस्था मिलाउने ।
६. विना धितो, सुरक्षण विनाको ऋण लगानी नगर्ने । सञ्चालक समिति, लेखा समिति तथा कर्मचारीले लिएको ऋणको विवरण मासिक नियमित रुपमा नियामक निकायमा पेश गर्ने ।
७. कोषमा छुट्याईएको रकम सम्बन्धित कोष परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि बनाएर मात्र खर्च गर्ने ।
८. संस्थाको कर्मचारी व्यवस्थापन कार्यविधिमा संस्थालाई आवश्यक पर्ने दरबन्दी संख्या किटान गरेर मात्र कर्मचारी पदपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने, कर्मचारीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, कार्यविवरण अनुसार जिम्मेबारी बाँडफाँड, दण्ड, सजाय, पुरस्कार आदी सबै व्यवस्थाहरु कार्यविधिमा राखी सोही बमोजिम पारदर्शी रुपमा कार्य गर्ने ।
९. नगद व्यवस्थापनमा नगद ढुकुटी काउन्टर तथा मार्गस्थ बीमा, क्यासबुकको व्यवस्था, नगद मौज्जात सम्बन्धित कर्मचारी र कार्यकारी प्रमुखले प्रमाणित गर्ने, ढुकुटीमा रहने नगद मौज्जादको भौतिक परीक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मूल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेबारी सहित बाँडफाँड लिखित रुपमा राख्ने आदीको व्यवस्था नियमित रुपमा मिलाउने ।
१०. कोपोमिसमा नियमित रुपमा मासिक विवरण, सञ्चालक समिति, लेखा समिति तथा कर्मचारीको विवरण, सदस्य दर्ताको विवरण, पदाधिकारी र कर्मचारी तथा तिनको परिवारमा लगानीको भएको ऋणको विवरण नियमित रुपमा अध्यावधिक गर्ने, संस्थाको साधारणसभाको प्रतिवेदन, निर्वाचनको प्रतिवेदन तथा सम्पत्ति सुद्दीकरण सम्बन्धी विवरण नियमित रुपमा अध्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
११. सदस्यहरुलाई सूचना दिन, गुनासो सुनुवाई गर्न, सदस्य वडापत्र, सूचना पाटी, उजुर तथा गुनासो पेटिका, वित्तीय सूचना पाटी, इलेक्ट्रीक बोर्ड लगायतको उचित प्रबन्ध नियमितरुपमा अध्यावधिक गरी मिलाउने । संस्थाको प्रगति प्रतिवेदन, वासलात, विनियम, कार्यविधि तथा निर्णयहरु सहज रुपमा शेयर सदस्य तथा सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने प्रबन्ध मिलाउने ।

६.१२ सुनझोडा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी २ मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

- (१) सहकारी संस्थाको नाम :- सुनझोडा बचत तथा ऋण संस्था लि., उर्लाबारी-२, मोरङ
 (२) दर्ता नं. : ४३६, दर्ता मिति : २०६४।११।२८
 (३) ठेगाना : उर्लाबारी-२, मोरङ
 (४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा. ।
 (५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको
 (६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - ४ पुरुष - ७ जम्मा - ११
 (७) कर्मचारी संख्या : महिला - १ पुरुष -- जम्मा - १
 (८) शेयर सदस्य संख्या :

जम्मा : १६२	महिला : १०४	पुरुष : ५८	संस्थागत र अन्य :
-------------	-------------	------------	-------------------

(९) बचतकर्ताहरूको संख्या :

जम्मा : १६२	महिला : १०४	पुरुष : ५८	संस्थागत :
-------------	-------------	------------	------------

(१०) ऋणीहरूको संख्या :

जम्मा : ७९	महिला : ५९	पुरुष : २०	संस्थागत :
------------	------------	------------	------------

(११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर :

(१२) CoPoMIS मा आबद्ध भएको ।

(ख) अनुगमन अवधिमा अनुगमनबाट देखिएको विवरण

१. अनुगमन अवधिमा संस्थाको शेयर सदस्य संख्या १६२, शेयर पुँजी रु. ८१,०००।-, बचत रकम रु. २३,२४,५८६।- र ऋण लगानी रु. ९,३९,२६६।- देखिएको छ । साथै संस्थाले सदस्यको उत्पादन खरीद तथा विक्री गरेको छैन ।
२. मिति २०७७ साल देखि सञ्चालक समितिको साधारण सभा नभई आ.ब. २०८०।८१ को लेखा परीक्षण गरी साधारण सभा गरेको ।
२. आ.ब. २०८०।०८१ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा

- खुद ऋण लगानी २२.३३%, बचत दायित्व ८५.०१%, शेयर पुँजी २.९६%, बाह्य ऋण ०%, संस्थागत पुँजी ३.३४%, भाखा नाघेको ऋण ६२.५५% सञ्चालन खर्च १.८६%, तरलता ४९.२६%, संचित नोक्सान रु. ४४,१९०.७५ आदी देखिएको छ ।
- सदस्य केन्द्रीयता सूचक अन्तर्गत संस्थापकीय सरोकार ७६.७६%, संचालकीय सक्रियता ९.८८% संरक्षकीय सम्बन्धन ४८.७७% देखिएको छ । औषत सदस्य केन्द्रीयता सूचक ३६.६१% देखिएको हुँदा सदस्य केन्द्रीयता सूचक बमोजिम संस्थाको अवस्था साधारण देखिएको छ भने जोखिम अवस्थाको विश्लेषण गर्दा उच्च जोखिम को अवस्था रहेको छ ।

(ग) संस्थाको जोखिम विश्लेषण (आ.ब. २०८०।०८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा)

सहकारी संस्थाको जोखिमावस्था विश्लेषण				
सहकारी संस्थाको नाम :		सुनझोडा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.		
ठेगाना :		उर्लावारी-२ मोरङ	दर्ता नं.	४६३-२०९-०६४-०६५
साल :	२०८१	महिना	आषाढ	मसान्त सम्मको विवरण
सि.नं.	विवरण		रकम/संख्या	निर्देशन
१	ऋण जोखिम व्यवस्था जम्मा			ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
२	खराब ऋण (भाखा नाघेको १ वर्ष नाघेको)		५८७५१४	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
३	संकास्पद ऋण (भाखा नाघेको ३० दिन देखि १ वर्ष भित्रको)			ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
४	असल ऋण (भाखा भित्रको ऋण)		४११५००	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
५	जम्मा भाखा नाघेको ऋण		५८७५१४	यसमा भर्नु पर्दैन
६	शेयर पूँजी जम्मा		८१०००	वासलात हि नं १०
७	जगेडा कोष		७२३३६	वासलात हि नं २०.१
८	घाटा पूर्ति कोष		१९०९५	वासलात हि नं २०.२
९	अन्य दीर्घकालिन कोष		०	१ वर्षमा खर्च नहुने कोषहरूको जोड
१०	बचत/ निक्षेप		२३२४५४७	वासलात हि नं ३०
११	बाह्य ऋण		०	वासलात हि नं ४०
१२	चालु दायित्व		११४८८७	वासलात हि नं ६० र ७०
१३	नगद		२०७३	वासलात हि नं ८०
१४	बैंक		११४२९२७	वासलात हि नं ९० मा चल्ती खातामात्र
१५	बैंक (तरल लगानी)		११४२९२७	वासलात हि नं ९० मा ब्याज प्राप्त हुने
१६	लगानी हिसाब		१०००	वासलात हि नं १००
१७	सदस्यलाई ऋण लगानी		९३९२६६	वासलात हि नं ११०
१८	पाउनु पर्ने हिसाब			वासलात हि नं १२०
१९	स्थीर सम्पत्ति		२८०९	वासलात हि नं १३०
२०	अन्य सम्पत्ति			वासलात हि नं १४०
२१	समस्याग्रस्त सम्पत्ति			लिलाम गर्नुपर्ने स्थीर सम्पत्ति
२२	कूल सम्पत्ति		२७३४४५५	वासलातको कुल जम्मा
२३	गत वर्षको जम्मा सम्पत्ति		२२२२७३७	वासलातबाट
२४	गत वर्षको शेयर		७९०००	वासलातबाट
२५	गत वर्षको बचत		१८१९८२९	वासलातबाट
२६	गत वर्षको ऋण लगानी		१०४३०१४	वासलातबाट
२७	ऋणबाट ब्याज आम्दानी		१४६४५६	आय-व्यय हिसावबाट
२८	बचतमा ब्याज खर्च		१६८६०७	आय-व्यय हिसावबाट
२९	सञ्चालन खर्च		४६००६	आय-व्यय हिसावबाट
३०	खुद बचत (कर पश्चातको)		-४४१९१	आय-व्यय हिसावबाट
३१	यस वर्षको सदस्य संख्या		१६२	लडफर्मबाट
३२	गत वर्षको सदस्य संख्या		१६२	लडफर्मबाट
३३	सदस्यको नियमित बचत रकम		२३२४५४७	हिसाब नं ३० को नियमित मासिक बचत मात्र
३४	सदस्यको पुँजी (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापूर्ति कोष)		१७२४३१	यसमा भर्नु पर्दैन
३५	जम्मा पुँजी (सदस्यको पुँजी+बचत+तिर्नुपर्ने ऋण)		२६११८६५	यसमा भर्नु पर्दैन
३६	तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक		६४११६१	यसमा भर्नु पर्दैन
३७	एक वर्षमा ऋण लिने सदस्य संख्या		७९	१ वर्षको ऋणी संख्या
३८	साधारणसभामा उपस्थित संख्या		९६	बार्षिक साधारणसभाबाट
३९	विशेष साधारणसभामा उपस्थित संख्या		०	विशेष साधारणसभा भए सोबाट
४०	विस्तारित मञ्चमा उपस्थित संख्या		०	विस्तारित मञ्च गरेको भए
४१	सदस्यसँगको जम्मा खरीद		०	सदस्यको उत्पादन खरीद सहायक खाताबाट
४२	जम्मा खरीद		०	आय-व्ययबाट
४३	सदस्यलाई जम्मा विक्री		०	सदस्यलाई विक्री सहायक खाताबाट
४४	जम्मा विक्री		०	आय-व्ययबाट

अनुसूचि-१ र १											
बचत ऋण सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा फाराम											
(दफा ८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)											
२०८१ साल आषाढ महिनाको											
पलर्स तथा सदस्य केन्द्रीयता प्रतिवेदन											
संस्थाको नाम :		सुनझोडा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.				दर्ता नं. :		४६३-२०९-०६४-०६५			
		डेगाना				उर्लाबारी-२ मोरङ		नियामक निकाय : उर्लाबारी नगरपालिका, मोरङ			
प्रदेश : कोशी प्रदेश		स्थानीय तह :				वडा :		कोशी प्रदेश			
सि.नं.	सूचक	सूत्र	यथार्थ मान		अपेक्षित मान सिमाङ्कन		पालना अवस्था		संकेत रङ	कैफियत	
			अंक (रु.)	अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (%)	विस्तारित अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (√/x)	विस्तारित अनुपात (√/x)			
१	ऋण हानि व्यवस्था (पी१)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम १२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण	० ५८७५१४	०	१००	>९०	X	X			
२	ऋण हानि खुद व्यवस्था (पी२)	(जम्मा व्यवस्था गरेको रकम — १२ महिना बढी भाखा नाघेको ऋण) १२ महिना घटी भाखा नाघेको ऋण	-५८७५१४ ०	#DIV/0!	३५	>३०	#DIV/0!	#####	#DIV/0!		
३	असल ऋणका लागि जोखिम व्यवस्था (पी२ एक्स)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम जम्मा असल ऋणको रकम	-५८७५१४ ४११५००	-१४२.७७	१	१	X	X			
४	खुद ऋण – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ१)	[जम्मा लगानीमा रहेको ऋण — जम्मा (गर्नुपर्ने) ऋण हानि व्यवस्था] कुल सम्पत्ति	३४७६३७ २७३४४५५	१२.७१	७०-८०	६०-९०	X	X			
५	बचत दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ५)	जम्मा बचत दायित्व कुल सम्पत्ति	२३२४५४७ २७३४४५५	८५.०१	७०-८०	६०-९०	X	Y			
६	ऋण दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ६)	जम्मा तिर्नु पर्ने ऋण कुल सम्पत्ति	० २७३४४५५	०.००	<५	<७.५	Y	X			
७	अंशधन – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ७)	जम्मा अंशधन कुल सम्पत्ति	८१००० २७३४४५५	२.९६	१०-२०	७.५-२५	X	X			
८	संस्थागत पुँजी – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ८)	कुल संस्थागत पुँजी कुल सम्पत्ति	९१४३१ २७३४४५५	३.३४	>१०	>७.५	X	X			
९	भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए१)	भाखा नाघेको ऋण जम्मा लगानीमा रहेको ऋण	५८७५१४ ९३१२६६	६२.५५	≤५	≤७.५	X	X			
१०	कुल सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिको अनुपात (ए२)	नकमाउने सम्पत्ति कुल सम्पत्ति	११४७८०८ २७३४४५५	४१.९८	<५	≤७.५	X	X			
११	जम्मा सञ्चालन खर्च – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ९)	ऋण हानी व्यवस्था बाहेको जम्मा सञ्चालन खर्च (आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	४६००६ २४७८५९६	१.८६	≤५	≤७.५	Y	X			
१२	खुद बचत (उबार) – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ१२)	खुद वार्षिक बचत (उबार) (आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	-४४१११ २४७८५९६	-१.७८	≥१०	≥५	X	X			
१३	तरलता जगेडा – बचत दायित्व (एल२)	जम्मा तरलता कोष जम्मा बचत दायित्व	११४४९९९ २३२४५४७	४९.२६	१०	७.५-१५	X	X			
१४	जायजेथा वृद्धिदर (एस११)	(हालको कुल सम्पत्ति- अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति) अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति	५११७१८ २२२२७३७	२३.०२	≥७.५	≥५	Y	X			
१५	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी+नियमित बचत जम्मा पुँजी+तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु	२४९६९७८ ३२५३०२६	७६.७६	>६०	>४५	Y	X			
१६	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य बैठक (साधारण+विशेष+विस्तारित) औषत जम्मा सदस्य*६	९६ ९७२	९.८८	>६०	>४५	X	X			
१७	संरक्षकीय सम्बन्धन (वित्तीय)	वर्षभरी एकपल्ट ऋण लिने सदस्य संख्या वार्षिक औषत जम्मा सदस्य	७९ १६२	४८.७७	>६०	>४५	X	Y			
१८	संरक्षकीय सम्बन्धन (उत्पादक)	सदस्यसँगको वार्षिक खरिद र विक्री रु जम्मा वार्षिक खरीद र विक्री वा ९३९९३*सदस्य संख्या	० ०	#DIV/0!	>६०	>४५	#DIV/0!	#####	#DIV/0!		
अनुसूचि-१२ (प्रारम्भिक लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था)					जम्मा सूचक पालना		४	२			
सि.नं.	जोखिम वर्गीकरण				जोखिम		रंग	संस्थाको अवस्था			
१	६ वटा वा घटी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				उच्च जोखिमावस्था			उच्च जोखिम			
२	७ वटा देखि ११ वटा सम्म सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				मध्यम जोखिमावस्था						
३	१२ वटा वा बढी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				न्यून जोखिमावस्था						
४	न्यूनतम १२ वा बढी सूचकमा सामान्य र बाँकी सूचकमा विस्तारित मान सिमाङ्कन पालना गरेकोमा				अति न्यून जोखिमावस्था			D			

(घ) जोखिमावस्था विश्लेषण तथा अनुगमनमा देखिएका कैफियत र जारी निर्देशन ।

१. लेखा परीक्षण गर्दा अनिवार्य लडफर्म तयार गर्न लगाउने व्यवस्था मिलाउने । प्रचलित लेखामान बमोजिम **NAS for MEs को ढाँचामा वित्तीय प्रतिवेदन** तयार गर्ने व्यवस्था मिलाउने । लेखा परीक्षणको क्रममा परीक्षकबाट दिईएको सुझाव तथा औल्याईएका कैफियतहरू सुधारको कार्यान्वयन गर्ने ।
२. संस्थाले तोकिए बमोजिम पर्याप्त ऋण जोखिम व्यवस्था गरेको देखिएन । सदस्यलाई गरेको ऋण लगानी सदस्यको पुँजी भएको हुँदा त्यसको जोखिम तोकिएको मापदण्ड बमोजिम छुट्याउनु पर्ने कानूनी व्यवस्था भएकोले संस्थाले ऋणको वर्गीकरण राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्डमा तोकिए बमोजिम सक्रिय र निस्कृय ऋणमा वर्गीकरण गर्ने, संस्थामा भाखा नाघेको ऋणको साँवा र ब्याज प्रभावकारी रुपमा असूल उपर गर्ने । सकृय तथा निस्कृय ऋणको लागि तोकिए बमोजिम पर्याप्त ऋण जोखिम व्यवस्था कोषमा रकम छुट्याउने व्यवस्था मिलाउने । लेखा परीक्षकले सो रकम नछुट्याई कोषमा रकम बाँडफाड नगर्ने व्यवस्था मिलाउने । भाखा नाघेको ऋण असूलीको कार्ययोजना बनाई सिम्र ऋण असूलीको व्यवस्था मिलाउने ।
३. संस्थागत पुँजी बृद्धिका उपायहरू अवलम्बन गर्ने । स्थायी सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिमा संस्थागत पुँजीको पर्याप्तता, हाल भएको सम्पत्तिको विश्लेषण गरी मात्र खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै सो नगरी स्थायी सम्पत्तिमा लगानी नगर्ने ।
४. प्राथमिक पुँजीकोष (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापुर्ति कोष+ संचित नाफा/नोक्सान) को १५% अधिकतम एक शेयर सदस्यलाई प्रदान गर्न सक्ने ऋण सीमा (श्रावण १ र माघ १ मा पुनरावलोकन गर्नुपर्ने) को आधारमा ऋण प्रवाह गर्ने व्यवस्था भएकोमा अव उपरान्त ऋण सीमा तोकेर सोही बमोजिम मात्र ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने, उत्पादनमूलक क्षेत्रमा अधिकतम सदस्यहरूमा ऋण लगानीको वातावरण बनाउने ।
५. संस्थाको संचालक समिति, लेखा समिति तथा विभिन्न उप-समितिको नामावली राख्ने, सदस्यता बडापत्र, दर्ता प्रमाण पत्र, गुनसो पेटिका, सूचना पाटी कार्यालयमा सबैले देख्ने गरी राख्ने ।
६. संस्थाले बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तयार नपारेको, ब्यावसायिक तथा रणनीतिक योजना नबनाएको, आर्थिक प्रशासन, शेयर सदस्य, सुशासन, आन्तरिक तथा बाह्य लेखापरीक्षण, कोष परिचालन तथा तरलता व्यवस्थापन, निर्वाचन, अभिलेख व्यवस्थापन, साधारणसभा तथा बैठक सञ्चालन सम्बन्धी थुप्रै कार्यविधिहरू तयार गरी लागू गर्नु पर्नेमा सो नगरेको आवश्यक कार्यविधिहरू निर्माण गरी आगामी साधारणसभामा पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने । बार्षिक योजना तथा बजेट बनाएर मात्र खर्च गर्ने । संस्थाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको मासिक तथा अर्धवार्षिक समिक्षा गर्ने ।
७. संस्थाले स्वीकृत विनियम बमोजिमको उद्देश्य एवं कार्यहरूको पुनरावलोकन गरी सदस्य केन्द्रीय कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न र सदस्यको दिगो आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक विकास तथा पर्यावरणीय संरक्षणका कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी संस्थाको रणनीतिक तथा व्यावसायिक योजना तयार गरी लागू गर्ने ।
८. राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले जारी गरेको मापदण्ड बमोजिम प्राथमिक पुँजीकोषको गणना, जोखिम भारित सम्पत्तिको गणना र पुँजी पर्याप्तता गणना गरी पलर्सको मापदण्ड समेत पालना गर्दै सञ्चालन खर्च कटौती, आय बृद्धिका उपायहरूको खोजी गर्ने साथै सदस्यको उत्पादन, बजारीकरणमा सेवा-टेवा पुर्याउन अधिकतम सदस्यहरूमा ऋण लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
९. ऋण नविकरण गर्ने कानूनी व्यवस्था नभएकोले भाखा नाघेको ३ महिना भित्र सम्म सबै साँवा/ब्याज असूली गर्ने, ऋण असूलीका लागि सहकारी ऐन, कानूनमा भएका प्रकृयाहरू अवलम्बन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१०. लेखा सुपरीवेक्षण समितिको बैठक नियमित बस्ने तथा समितिले समय समयमा हिसाब किताबको आन्तरिक लेखापरीक्षण गरी सोको प्रतिवेदन संचालक समितिमा पेश गर्ने ।
११. सदस्य शिक्षा तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने, सदस्यको सुझाव, राय तथा गुनासोको सुनुवाई गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै विस्तारित मञ्चका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।

१२. बचतमा दिने र ऋणमा लिने ब्याजदरको अन्तर ६% भन्दा बढी नहुने गरी व्यवस्थापकले दिने व्यावस्थापन प्रतिवेदन बमोजिम मासिक बैठकमा सो सम्बन्धी समेत छलफल गर्ने ।
१३. नियामक निकायमा पठाउनु पर्ने मासिक, बार्षिक तथा अन्य विवरणहरु कानून बमोजिम समयमा नै पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।
१४. ऋण उप-समितिको बैठक नियमित रुपमा बस्ने र ऋण लगानी गर्दा ऋण-उपसमितिको सिफारिसमा संचालक समितिबाट ऋण अनुमोदन गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने । बिना धितो ऋण लगानी तोकिए बमोजिम मात्र गर्ने साथै 5C Analysis को विश्लेषण गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
१५. संचालक तथा कर्मचारीहरुको सिप तथा क्षमता अभिवृद्धि हुने कार्यक्रममा सहभागी गराउने ।
१६. कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुले लिने तलब तथा सुविधाको विषयमा साधारण सभाबाट निर्णय गराउने । संचालक समितिले गरेका महत्वपूर्ण निर्णयहरु साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउने ।
१७. संस्थाको विनियम समयसापेक्ष संशोधन गर्ने, संस्था सञ्चालनका लागि आवश्यक कार्यविधिहरुको पहिचान गरी निर्माण गर्ने र साधारणसभामा छलफल एवं पारित गरी लागू गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१८. संस्थाका महत्वपूर्ण कागजातहरु खोजेका बखत तुरुन्त पाउन सकिने गरी फाइलिङ्ग व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने ।
१९. ढिकुटीमा रहने नगदको भौतिक परिक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मुल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेवारी सहित बाँडफाँड गरी लिखित रुपमा राख्ने ।
२०. संस्थाले नियमानुसार साधारणसभा र निर्वाचन कार्यक्रम गरेको पाईएन । संस्थाबाट पेश भएको प्रतिवेदनमा निर्वाचन सम्बन्धि कार्यतालिका, मतदाता नामावली प्रकाशन, उमेदवारी दरखास्त, सोको दावी विरोध र अन्तिम नामावली प्रकाशन सहितको कागजात नियामक निकायमा पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै साधारणसभाको बैठकको निर्णय प्रमाणीकरण नभएको, लेखापरीक्षकको नियुक्ति र पारिश्रमिक महलमा खाली रहेको पाईयो साथै सञ्चालक समिति र लेखा सुपरीवेक्षण समितिमा निर्वाचन र रिक्त पदमा उप-निर्वाचनको प्रकृयाबाट मात्र पदपूर्ति गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२१. सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम ८१ मा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहमा कार्यरत पदाधिकारी तथा कर्मचारी/शिक्षक सञ्चालक तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिमा उमेद्वार हुन र निर्वाचित हुन सक्ने छैन भन्ने व्यवस्था भएकोले सो संस्थामा उक्त प्रावधान विपरीत सञ्चालक/ लेखा समितिमा भए १ महिना भित्र फरफारक गरी राजिनामा गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२२. तोकिएको समयमा साधारणसभा सम्पन्न गर्ने, माइन्सुट लेखन समिति, माइन्सुट प्रमाणिकरण समिति गठन गरी साधारण सभामा छनौट भएका प्रतिनिधिबाट निर्णयको तल र माथि नै हस्ताक्षर गरी निर्णय प्रमाणित गराउने साथै अन्य व्यवस्था सहकारी विभागबाट जारी साधारणसभा कार्यव्यवस्था निर्देशिका, २०७६ बमोजिम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२३. सम्पत्ति सुद्वीकरण सम्बन्धी सहकारी संस्थाहरुलाई जारी निर्देशन बमोजिमको कार्यहरु गर्ने, सबै सदस्यहरुको KYM फारम आषाढ मसान्त भित्र भरी सक्ने, कार्यान्वयन अधिकारीको जिम्मा व्यवस्थापक वा तोकिए बमोजिम नियुक्त गर्ने, STR/TTR प्रतिवेदन FIU मा पठाउने व्यवस्था मिलाउने, जोखिम बर्गीकरण गर्ने साथै कोपोमिस प्रणालीमा नियमितरुपमा सबै विवरणहरु अध्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
२४. लेखा परीक्षकले औल्याएका कैफियत लेखा सुपरिवेक्षण समितिबाट आन्तरिक लेखा परीक्षणका क्रममा दिईएका सुझावहरु तथा समय समयमा नियामक निकायबाट जारी निर्देशनको पालना गरी सो को प्रगति मासिक रुपमा नियामक निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।

६.१३ सुनौलो पाथिभरा कृषि सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी १ मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

(१) सहकारी संस्थाको नाम :- सुनौलो पाथिभरा कृषि संस्था लि., उर्लाबारी-१, मोरङ

(२) दर्ता नं. : ०१, दर्ता मिति : २०७६।०७।१५

(३) ठेगाना : उर्लाबारी-१, मोरङ

(४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा.।

(५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको

(६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - २ पुरुष - ७ जम्मा - ९

(७) कर्मचारी संख्या : महिला - १ पुरुष - * जम्मा - १

(८) शेयर सदस्य संख्या :

जम्मा : ३४०	महिला :	पुरुष :	संस्थागत र अन्य :
-------------	---------	---------	-------------------

(९) बचतकर्ताहरूको संख्या :

जम्मा :	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
---------	---------	---------	------------

(१०) ऋणीहरूको संख्या :

जम्मा : ५६	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
------------	---------	---------	------------

(११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर :

(१२) CoPoMIS मा आबद्ध भएको।

(ख) अनुगमनबाट देखिएको विवरण

(ख) अनुगमन अवधिमा अनुगमनबाट देखिएको विवरण

१. अनुगमन अवधिमा संस्थाको शेयर सदस्य संख्या ३४०, शेयर पुँजी रु.५,१२,४००।-, बचत रकम रु. ११,८४,१४८।- र ऋण लगानी रु. १६,४४,३९८।- देखिएको छ। साथै संस्थाले सदस्यको उत्पादन खरीद तथा विक्री गरेको छैन।

२. संस्थाको मिति २०८२।०१।१५ सम्मको आम्दानी रु. २,५३,५३०।- र खर्च रु. ६७,२३३।१० रहेको छ। संस्थाले अनुगमन अवधिमा सञ्चालक समितिको बैठक पुस्तिका उपलब्ध गराउन नसकेको।

२. आ.ब. २०८०।०८।१ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा

- खुद ऋण लगानी ५६.७०%, बचत दायित्व ६२.८१%, शेयर पुँजी २७.१८%, बाह्य ऋण ०.९६%, संस्थागत पुँजी १.०६%, भाखा नाघेको ऋण १००% सञ्चालन खर्च १०.३८%, तरलता २०.३४%, खुद बचत १.२८% आदी देखिएको छ।
- सदस्य केन्द्रीयता सूचक अन्तर्गत संस्थापकीय सरोकार ३०.४८%, संचालकीय सक्रियता ०% संरक्षकीय सम्बन्धन ०% देखिएको छ। औषत सदस्य केन्द्रीयता सूचक ३६.६१% देखिएको हुँदा सदस्य केन्द्रियता सूचक बमोजिम संस्थाको अवस्था अनिश्चित देखिएको छ भने जोखिम अवस्थाको विश्लेषण गर्दा उच्च जोखिम को अवस्था रहेको छ।

(ग) संस्थाको जोखिम विश्लेषण (आ.ब. २०८०।०८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा)

सहकारी संस्थाको जोखिमावस्था विश्लेषण				
सहकारी संस्थाको नाम :		सुनौलो पाथिभरा कृषि सहकारी संस्था लि.		
ठेगाना :		उर्लाबारी-१ मोरङ		दर्ता नं. १
साल :	२०८१	महिना	आषाढ	मसान्त सम्मको विवरण
सि.नं.	विवरण		रकम/संख्या	निर्देशन
१	ऋण जोखिम व्यवस्था जम्मा			ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
२	खराब ऋण (भाखा नाघेको १ वर्ष नाघेको)			ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
३	संकास्पद ऋण (भाखा नाघेको ३० दिन देखि १ वर्ष भित्रको)		१६४४३९८	ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
४	असल ऋण (भाखा भित्रको ऋण)			ऋण वर्गीकरणको अनुसूचीबाट
५	जम्मा भाखा नाघेको ऋण		१६४४३९८	यसमा भर्नु पर्दैन
६	शेयर पुँजि जम्मा		५१२४००	वासलात हि नं १०
७	जगेडा कोष		१८१८६	वासलात हि नं २०.१
८	घाटा पूर्ति कोष		१७३०	वासलात हि नं २०.२
९	अन्य दीर्घकालिन कोष			१ वर्षमा खर्च नहुने कोषहरुको जोड
१०	बचत/ निक्षेप		११८४१४८	वासलात हि नं ३०
११	बाह्य ऋण		१८१८९	वासलात हि नं ४०
१२	चालु दायित्व		११५५०	वासलात हि नं ६० र ७०
१३	नगद		११०८४	वासलात हि नं ८०
१४	बैंक		२२९७२८	वासलात हि नं ९० मा चल्ती खातामात्र
१५	बैंक (तरल लगानी)		२२९७२८	वासलात हि नं ९० मा ब्याज प्राप्त हुने
१६	लगानी हिसाव		०	वासलात हि नं १००
१७	सदस्यलाई ऋण लगानी		१६४४३९८	वासलात हि नं ११०
१८	पाउनु पर्ने हिसाव			वासलात हि नं १२०
१९	स्थीर सम्पत्ति			वासलात हि नं १३०
२०	अन्य सम्पत्ति			वासलात हि नं १४०
२१	समस्याग्रस्त सम्पत्ति			लिलाम गर्नुपर्ने स्थीर सम्पत्ति
२२	कूल सम्पत्ति		१८८५२१०	वासलातको कुल जम्मा
२३	गत वर्षको जम्मा सम्पत्ति		१२२४५०७	वासलातबाट
२४	गत वर्षको शेयर		४२४९००	वासलातबाट
२५	गत वर्षको बचत		७१२६०८	वासलातबाट
२६	गत वर्षको ऋण लगानी		१०९७४१२	वासलातबाट
२७	ऋणबाट ब्याज आम्दानी		१९४१७०	आय-व्यय हिसावबाट
२८	बचतमा ब्याज खर्च		५३८३६	आय-व्यय हिसावबाट
२९	सञ्चालन खर्च		१६१४०१	आय-व्यय हिसावबाट
३०	खुद बचत (कर पश्चातको)		१९९०६	आय-व्यय हिसावबाट
३१	यस वर्षको सदस्य संख्या		३४०	लङ्गफर्मबाट
३२	गत वर्षको सदस्य संख्या		०	लङ्गफर्मबाट
३३	सदस्यको नियमित बचत रकम			हिसाव नं ३० को नियमित मासिक बचत मात्र
३४	सदस्यको पुँजी (शेयर पुँजी+जगेडा कोष+घाटापूर्ति कोष)		५३२३१५	यसमा भर्नु पर्दैन
३५	जम्मा पुँजी (सदस्यको पुँजी+बचत+तिर्नुपर्ने ऋण)		१७४६२०२	यसमा भर्नु पर्दैन
३६	तटस्थ श्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक		०	यसमा भर्नु पर्दैन
३७	एक वर्षमा ऋण लिने सदस्य संख्या			१ वर्षको ऋणी संख्या
३८	साधारणसभामा उपस्थित संख्या			बार्षिक साधारणसभाबाट
३९	विशेष साधारणसभामा उपस्थित संख्या			विशेष साधारणसभा भए सोबाट
४०	विस्तारित मञ्चमा उपस्थित संख्या			विस्तारित मञ्च गरेको भए
४१	सदस्यसँगको जम्मा खरीद			सदस्यको उत्पादन खरीद सहायक खाताबाट
४२	जम्मा खरीद		१९१९६५०	आय-व्ययबाट
४३	सदस्यलाई जम्मा विक्री		०	सदस्यलाई विक्री सहायक खाताबाट
४४	जम्मा विक्री		२०३२४००	आय-व्ययबाट

अनुसूचि-१ र ९											
बचत ऋण सहकारी संस्थाको प्रारम्भिक वित्तीय लेखाजोखा फाराम											
(दफा ८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)											
२०८१ साल आषाढ महिनाको											
पलर्स तथा सदस्य केन्द्रीयता प्रतिवेदन											
संस्थाको नाम :		सुनौलो पाथिभरा कृषि सहकारी संस्था लि.				दर्ता नं. :		१			
		ठेगाना				उर्लाबारी-१ मोरङ		नियामक निकाय : उर्लाबारी नगरपालिका, मोरङ			
प्रदेश : कोशी प्रदेश		स्थानीय तह :				वडा :		कोशी प्रदेश			
सि.नं.	सूचक	सूत्र	यथार्थ मान		अपेक्षित मान सिमाङ्कन		पालना अवस्था		संकेत रङ	कैफियत	
			अंक (रु.)	अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (%)	विस्तारित अनुपात (%)	सामान्य अनुपात (√/x)	विस्तारित अनुपात (√/x)			
१	ऋण हानि व्यवस्था (पी१)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	०	#DIV/0!	१००	>९०	#DIV/0!	#####	#DIV/0!		
		१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋण	०								
२	ऋण हानि खुद व्यवस्था (पी२)	(जम्मा व्यवस्था गरेको रकम — १२ महिना बढी भाखा नाघेको ऋण)	०	०.००	३५	>३०	X	X			
		१२ महिना घटी भाखा नाघेको ऋण	१६४४३९८								
३	असल ऋणका लागि जोखिम व्यवस्था (पी२ एक्स)	जम्मा व्यवस्था गरेको रकम	-५७५५३९	#DIV/0!	१	१	#DIV/0!	#####	#DIV/0!		
		जम्मा असल ऋणको रकम	०								
४	खुद ऋण – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ१)	[जम्मा लगानीमा रहेको ऋण — जम्मा (गर्नुपर्ने) ऋण हानि व्यवस्था]	१०६८८५९	५६.७०	७०-८०	६०-९०	X	X			
		कुल सम्पत्ति	१८८५२१०								
५	बचत दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ५)	जम्मा बचत दायित्व	११८४१४८	६२.८१	७०-८०	६०-९०	X	Y			
		कुल सम्पत्ति	१८८५२१०								
६	ऋण दायित्व – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ६)	जम्मा तिर्नु पर्ने ऋण	१८१८९	०.९६	<५	<७.५	Y	X			
		कुल सम्पत्ति	१८८५२१०								
७	अंसधन – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ७)	जम्मा अंशधन	५१२४००	२७.१८	१०-२०	७.५-२५	X	X			
		कुल सम्पत्ति	१८८५२१०								
८	संस्थागत पुँजी – कुल सम्पत्ति अनुपात (इ८)	कुल संस्थागत पुँजी	१९९१५	१.०६	>१०	>७.५	X	X			
		कुल सम्पत्ति	१८८५२१०								
९	भाखा नाघेको ऋण अनुपात (ए१)	भाखा नाघेको ऋण	१६४४३९८	१००.००	≤५	≤७.५	X	X			
		जम्मा लगानीमा रहेको ऋण	१६४४३९८								
१०	कुल सम्पत्ति र नकमाउने सम्पत्तिको अनुपात (ए२)	नकमाउने सम्पत्ति	२४०८१२	१२.७७	<५	≤७.५	X	X			
		कुल सम्पत्ति	१८८५२१०								
११	जम्मा सञ्चालन खर्च – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ९)	ऋण हानी व्यवस्था बाहेको जम्मा सञ्चालन खर्च	१६१४०१	१०.३८	≤५	≤७.५	X	X			
		(आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	१५५४८५८								
१२	खुद बचत (उबार) – कुल औसत सम्पत्ति अनुपात (आ१२)	खुद वार्षिक बचत (उबार)	१९९०६	१.२८	≥१०	≥५	X	X			
		(आरम्भको कूल सम्पत्ति+ अन्तको कुल सम्पत्ति)/२	१५५४८५८								
१३	तरलता जगेडा – बचत दायित्व (ए२)	जम्मा तरलता कोष	२४०८१२	२०.३४	१०	७.५-१५	X	X			
		जम्मा बचत दायित्व	११८४१४८								
१४	जायजेथा वृद्धिदर (एस११)	(हालको कुल सम्पत्ति- अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति)	६६०७०३	५३.९६	≥७.५	≥५	Y	X			
		अघिल्लो वर्षान्तको कुल सम्पत्ति	१२२४५०७								
१५	संस्थापकीय सरोकार	सदस्यको पुँजी+नियमित बचत	५३२३१५	३०.४८	>६०	>४५	X	X			
		जम्मा पुँजी+तटस्थ श्रोत संयोग किन्दु	१७४६२०२								
१६	संचालकीय सक्रियता	वर्षमा सदस्य बैठक (साधारण+विशेष+विस्तारित)	०	०.००	>६०	>४५	X	X			
		औषत जम्मा सदस्य*६	१०२०								
१७	संरक्षकीय सम्बन्धन (वित्तीय)	वर्षभरी एकपल्ट ऋण लिने सदस्य संख्या	०	०.००	>६०	>४५	X	X			
		वार्षिक औषत जम्मा सदस्य	१७०								
१८	संरक्षकीय सम्बन्धन (उत्पादक)	सदस्यसँगको वार्षिक खरिद र विक्री रु	०	०.००	>६०	>४५	X	X			
		जम्मा वार्षिक खरीद र विक्री वा ९३९९३*सदस्य संख्या	३९५२०५०								
अनुसूचि-१२ (प्रारम्भिक लेखाजोखामा आधारित जोखिमावस्था)					जम्मा सूचक पालना		२	१			
सि.नं.	जोखिम वर्गीकरण				जोखिम		रंग	संस्थाको अवस्था			
१	६ वटा वा घटी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				उच्च जोखिमावस्था			उच्च जोखिम D			
२	७ वटा देखि ११ वटा सम्म सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				मध्यम जोखिमावस्था						
३	१२ वटा वा बढी सूचकमा सामान्य वा विस्तारित मान सीमाङ्कनको पालना गरेकोमा				न्यून जोखिमावस्था						
४	न्यूनतम १२ वा बढी सूचकमा सामान्य र बाँकी सूचकमा विस्तारित मान सिमाङ्कन पालना गरेकोमा				अति न्यून जोखिमावस्था						

(घ) कैफियत तथा निर्देशन ।

१. संस्थाको संचालक समिति, लेखा समिति तथा विभिन्न उप-समितिको नामावली राख्ने, सदस्यता बडापत्र, दर्ता प्रमाण पत्र, गुनासो पेटिका, सूचना पाटी कार्यालयमा सबैले देख्ने गरी राख्ने ।
२. कोपोमिसमा नियमित रुपमा मासिक प्रतिवेदन, सदस्य विवरण अद्यावधिक गर्नुका साथ साथै सदस्यहरुको KYM फारम अद्यावधिक गर्ने ।
३. प्रचलित सहकारी ऐन, नियमावली बमोजिम संस्थाको विनियम समय सापेक्ष संशोधन गर्ने ।
४. ऋण उप-समितिको बैठक नियमित रुपमा बस्ने र ऋण लगानी गर्दा ऋण-उपसमितिको सिफारिसमा संचालक समितिबाट ऋण अनुमोदन गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
५. लेखा समितिको बैठक नियमित बस्ने तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिले समय समयमा हिसाब किताबको आन्तरिक लेखापरिक्षण गरी सोको प्रतिवेदन संचालक समितिमा पेश गर्ने ।
६. संचालक समिति, लेखा समिति, ऋण उप-समिति तथा व्यवस्थापकको ऋणको विवरण आफ्नो नियामक निकायमा नियमित रुपमा पेश गर्ने र ४९ प्रतिशत भन्दा बढीलाई एकै अवधिमा ऋण लगानी नगर्ने ।
७. बिना धितो ऋण लगानी नगर्ने तथा 5C Analysis को विश्लेषण गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
८. ऋणको आवश्यक सुरक्षण राखेर मात्र ऋण लगानी गर्ने तथा भाखा नाघेको ऋण असुली तर्फ बढी भन्दा बढी पहल गर्ने ।
९. भाखा नाघेको ऋण असुली बारे बैठकमा गहन छलफल गर्ने र कानूनी कारबाहीको लागि अग्रसरता देखाउने ।
१०. नियमित मासिक बैठकमा प्रगति समिक्षा गर्ने व्यवस्था गर्ने, ऋण सदुपयोगिता सम्बन्धी अनुगमन गर्ने ।
११. सदस्य केन्द्रीयता सूचक तथा पर्स विश्लेषण नियमित मासिक बैठकमा छलफल गरी सुधारको रणनीतिहरु तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
१२. सम्पत्ति शुद्धिकरण कार्यविधि लागू गर्ने र कार्यान्वयन अधिकारी नियुक्ति गर्ने ।
१३. संचालक तथा कर्मचारीहरुको सिप तथा क्षमता अभिवृद्धि हुने कार्यक्रममा सहभागी गराउने ।
१४. बार्षिक योजना तथा बजेट बनाएर मात्र खर्च गर्ने ।
१५. आ.व.को शुरुमानै बजेट निर्माण गरी लागु गर्ने व्यवस्था गर्नुहुन र बजेट भन्दा बढी खर्च भएको हकमा साधारण सभाबाट अनुमोदन गर्नुपर्ने ।
१६. संस्थाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको अर्धवार्षिक समिक्षा गर्नुहुन र दिर्घकालीन योजना तय गर्ने ।
१७. संचालक समितिले गरेका महत्वपूर्ण निर्णयहरु साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउने ।
१८. संस्थाले शेयर सदस्य, शेयर, बचतमा वृद्धि गर्दै लैजाने । सञ्चालन खर्च घटाउने र आय बृद्धिको योजना बनाउने ।
१९. संस्थाले तयार गर्ने आन्तरिक कार्यविधि, निति नियम, निर्देशिका बनाई कार्यान्वयन गर्दै लैजाने ।
२०. राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले जारी गरेको मापदण्ड बमोजिम ऋणको वर्गीकरण गरी जोखिम व्यहोर्ने कोष (ऋण नोक्सानी व्यवस्थाकोष) को व्यवस्था गर्ने ।
२१. ढिकुटीमा रहने नगदको भौतिक परिक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मुल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेवारी सहित बाँडफाँड गरी लिखित रुपमा राख्ने ।
२२. कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुले लिने तलब तथा सुविधाको विषयमा साधारण सभाबाट निर्णय गराउने ।
२४. बचतमा दिने र ऋणमा लिने ब्याजदरको अन्तर ६% भन्दा बढी नहुने गरी व्यवस्थापकले दिने व्यावस्थापन प्रतिवेदन बमोजिम मासिक बैठकमा सो सम्बन्धी समेत छलफल गर्ने ।
२४. सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा रकम दाखिला गर्ने ।

२५. संस्थाको व्यवसायिक कार्ययोजना बनाई पेश गर्ने । सदस्य केन्द्रीत कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने सदस्यको उत्पादन, बजारीकरण र उपभोगस्तरमा सेवा-टेवा पुग्ने कृयाकलाप सहितको व्यावसायिक रणनीतिक योजना तयार गर्ने ।
२६. सहकारी ऐन बमोजिम मुख्य र सहायक कारोबार मिलान गर्ने ।
२७. संचालक समिति, लेखा समिति र व्यवस्थापकको सम्पत्ति विवरण समेत यथाशिघ्र पठाउने ।
२८. कर्मचारी भर्ना, नियुक्ति, पर्याप्तता (सदस्य संख्याको आधारमा) कार्य सम्पादन मूल्यांकन, कर्मचारीलाई जिम्मेवारी, दण्ड, सजाय, पुरस्कार र भर्ना प्रकृया पारदर्शी बनाउने, कर्मचारीलाई ऐन, नियमानुसार नियुक्ति पत्र दिई नियमानुसार सामाजिक सुरक्षाकोषमा आवद्ध गराउने।
२९. संस्थाका महत्वपूर्ण कागजातहरु खोजेका बखत तुरुन्त पाउन सकिने गरी फाइलिङ्ग व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने ।
३०. लेखा परीक्षण गर्दा अनिवार्य लडफर्म तयार गर्ने लगाउने व्यवस्था मिलाउने । प्रचलित लेखामान बमोजिम NAS for MEs को ढाँचामा वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्ने व्यवस्था मिलाउने । लेखा परीक्षणको क्रममा परीक्षकबाट दिईएको सुझाव तथा औल्याईएका कैफियतहरु सुधारको कार्यान्वयन गर्ने ।
३१. नियामक निकायमा मासिक प्रगति विवरण, चौमासिक विवरणहरु तथा बार्षिक विवरण नियमितरूपमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।

६.१४ चारघरे दुग्ध सहकारी संस्था लि. उर्लाबारी-१, मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

(१) सहकारी संस्थाको नाम :- चारघरे दुग्ध सहकारी संस्था लि., उर्लाबारी-१, मोरङ

(२) दर्ता नं. ०२, दर्ता मिति : २०७६।०७।१५

(३) ठेगाना : उर्लाबारी-१, मोरङ

(४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा. १ नं. वडा ।

(५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको

(६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - ३ पुरुष - ६ जम्मा - ९

(७) कर्मचारी संख्या : महिला - - पुरुष - २ जम्मा - २

(८) शेयर सदस्य संख्या :

जम्मा : ४०	महिला : ६	पुरुष : ३४	संस्थागत र अन्य :
------------	-----------	------------	-------------------

(९) बचतकर्ताहरुको संख्या : छैन

जम्मा :	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
---------	---------	---------	------------

(१०) ऋणीहरुको संख्या : छैन

जम्मा :	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
---------	---------	---------	------------

(११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर : नभएको

(१२) CoPoMIS मा आबद्ध भएको ।

(१३) बार्षिक कारोबारको जम्मा आय : रु. १९४६१५४३।-

(१४) बार्षिक कारोबारको जम्मा व्यय : रु. १९६८५१०८।-

ख. अनुगमनबाट देखिएका कैफियत तथा निर्देशन ।

२०८१ आषाढ मसान्त सम्मको वासलात (Balance sheet) निम्न बमोजिम रहेको

दायित्व		सम्पत्ति	
विवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	विवरण	२०८१ आषाढ मसान्त
शेयर पूँजी	८५५०००	नगद	८५४७३३
कोष हिसाव	४१४१२५	बैंक	१२५०९५
बचत/निक्षेप	५७७७७	लगानी हिसाव	
बाह्य ऋण	२०४०००	सदस्यमा ऋण लगानी	
अनुदान	३३७५००	पाउनु पर्ने	
भुक्तानी दिनुपर्ने	१०००००	स्थीर सम्पत्ति	७८२१९२
अन्य दायित्व	१७१८३	अन्य सम्पत्ति	२२३५६५
अवितरित अधिशेष		संचित नोक्सान	
जम्मा	१९८५५८५	जम्मा	१९८५५८५

- संस्थाको व्यावसायिक योजना तथा बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम बनाएर मात्र कारोबार गर्नु हुन ।
- सञ्चालक समिति तथा लेखा सुपरीवेक्षण समितिको बैठक नियमितरूपमा गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- सदस्यता विस्तारमा जोड दिने ।
- शेयर सदस्य बनाएर मात्र कारोबार गर्ने व्यवस्था मिलाउने, खरीद विक्रीको कारोबार सदस्य र गैह्र सदस्यको रूपमा छुट्याउने व्यवस्था मिलाउने । संरक्षित पुँजी फिर्ताकोषलाई कारोबारको आधारमा वितरण गर्ने ।
- बाह्य ऋण कहाँबाट लिएको नदेखिएको हुँदा अनुसूचिमा खुलाई लेखा परीक्षणमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । बाह्य ऋण लिएर संस्था सञ्चालन गर्दा पुँजी बाह्य जाने हुँदा सदस्यको पुँजी विस्तार गरी बाह्य ऋण न्यूनीकरणको योजना बनाउने ।
- गत वर्ष र यस वर्ष समेत नगदमा रकम देखिएको हुँदा कोषाध्यक्षको जिम्मामा रहेको उक्त नगद रकम यथासिघ्र बैंक जम्मा गरी नियामक निकायमा सो को प्रमाण सहित पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।
- जिन्सी सामग्रीको लेखा (Stock Account) पारदर्शीरूपमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- सहकारी ऐन, २०७४ तथा नियमावली २०७५ बमोजिम विनियम संशोधन गर्नु हुन ।
- संस्थालाई आवश्यक कार्यविधिहरू बनाएर लागू गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- कारोबारको आधारमा तरलता अधिक देखिएकोले भुक्तानी दिनुपर्ने दायित्व मिलान गर्ने तर्फ ध्यान दिने ।
- कर समयमै जम्मा गर्ने व्यवस्था मिलाउने । कोपोमिस प्रणालीमा सबै विवरणहरू अध्यावधिक गर्ने तथा मासिक विवरण नियमित पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।
- स्थीर सम्पत्ति जम्मा पुँजी भन्दा अधिक देखिएकोले योजना बनाएर मात्र कारोबारको लागि अति आवश्यक स्थायी सम्पत्तिमा बृद्धिको व्यवस्था मिलाउने ।
- लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा औलाएका सुझावहरू, नियामक निकायबाट अनुगमनका क्रममा दिएका सुझावहरू एवं निर्देशनहरू पालना गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- सहकारी ऐन, नियम अनुसार मासिक तथा बार्षिक कारोबारको विवरण समयमै नियामक निकायमा पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

६.१५ जनसरोकार कृषि सहकारी संस्था लि., उर्लाबारी-१, मोरङ

(क) संस्थाको संक्षिप्त परिचय

(१) सहकारी संस्थाको नाम :- जनसरोकार कृषि संस्था लि., उर्लाबारी-१, मोरङ

(२) दर्ता नं. : ६६०, दर्ता मिति : २०६७।०१।१९

(३) ठेगाना : उर्लाबारी-१, मोरङ

(४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा.।

(५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको

(६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - ३ पुरुष - ४ जम्मा - ७

(७) कर्मचारी संख्या : महिला - * पुरुष - * जम्मा - *

(८) शेयर सदस्य संख्या :

जम्मा : ५०	महिला : १२	पुरुष : ३८	संस्थागत र अन्य :
------------	------------	------------	-------------------

(९) बचतकर्ताहरूको संख्या :

जम्मा :	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
---------	---------	---------	------------

(१०) ऋणीहरूको संख्या :

जम्मा :	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
---------	---------	---------	------------

(११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर : छैन

(१२) CoPoMIS मा आबद्ध भएको।

ख. अनुगमनबाट देखिएको कैफियत तथा निर्देशन।

१. संस्था कृषि सहकारी संस्था भएकोले संस्थाको विनियम बमोजिमको उद्देश्य तथा कार्यहरू बमोजिमको कार्यहरू गर्ने।
२. संस्थालाई आवश्यक आन्तरिक कार्यविधिहरू तयार गरी सो बमोजिमको कार्यहरू सञ्चालन गर्ने।
३. संचालक समितिको बैठक नियमित बस्ने (बढीमा ४५ दिनको अन्तरमा), लेखा सुपरिवेक्षण समितिको बैठक त्रैमासिक रुपमा बस्ने तथा संस्थाको आन्तरिक लेखा परीक्षणको व्यवस्था मिलाउने।
४. संस्थाले बार्षिक साधारण सभा तोकिएको समय भित्र गर्ने तथा नियमित रुपमा बार्षिक प्रतिवेदन नियामक निकायमा बुझाउने व्यवस्था मिलाउने।
५. संस्थाले आन्तरिक पूँजिको निर्माण गरी व्यावसायिक कृषाकलापहरू सञ्चालन गर्ने, स्वावलम्बन र पारस्परिकताका आधारमा उत्पादन, बजारीकरण र उद्यमशिलता विकासका लागि सदस्य केन्द्रित भई कार्य गर्न कार्ययोजना तयार गर्ने। बार्षिक कार्यक्रम र बजेट व्यावसायिक र रणनीतिक योजनाका आधारमा तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने।
६. सदस्य शिक्षा, वित्तीय साक्षरता तथा सीपमूलक र क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सदस्यलाई उपलब्ध गराउने। संस्थाले सदस्य विस्तार, कारोबारमा बृद्धि तथा सदस्य केन्द्रीत कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने वा एकीकरणको सम्भाव्यता हेरी सम्भव भएसम्म एकीकरण गर्ने।
७. ऋणको बर्गीकरण गरी नियमानुसार ऋण जोखिमकोषको व्यवस्था गर्ने।
८. कर समयमा नै जम्मा गर्ने व्यवस्था मिलाउने।

संस्था सञ्चालन सम्बन्धी अन्य निर्देशनहरू

१. नियामक निकायमा बुझाउनु पर्ने मासिक, चौमासिक तथा बार्षिक विवरणहरू समयमै बुझाउने व्यवस्था मिलाउने ।
२. विना धितो, सुरक्षण विनाको ऋण लगानी नगर्ने । सञ्चालक समिति, लेखा समिति तथा कर्मचारीले लिएको ऋणको विवरण मासिक नियमित रुपमा नियामक निकायमा पेश गर्ने ।
३. कोषमा छुट्ट्याईएको रकम सम्बन्धित कोष परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि बनाएर मात्र खर्च गर्ने ।
४. संस्थाको कर्मचारी व्यवस्थापन कार्यविधिमा संस्थालाई आवश्यक पर्ने दरबन्दी संख्या किटान गरेर मात्र कर्मचारी पदपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने, कर्मचारीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, कार्यविवरण अनुसार जिम्मेबारी बाँडफाँड, दण्ड, सजाय, पुरस्कार आदी सबै ब्यवस्थाहरू कार्यविधिमा राखी सोही बमोजिम पारदर्शी रुपमा कार्य गर्ने ।
५. नगद व्यवस्थापनमा नगद ढुकुटी काउन्टर तथा मार्गस्थ बीमा, क्यासबुकको व्यवस्था, नगद मौज्दात सम्बन्धित कर्मचारी र कार्यकारी प्रमुखले प्रमाणित गर्ने, ढुकुटीमा रहने नगद मौज्दादको भौतिक परीक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मूल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेबारी सहित बाँडफाँड लिखित रुपमा राख्ने आदीको व्यवस्था नियमित रुपमा मिलाउने ।
६. कोपोमिसमा नियमित रुपमा मासिक विवरण, सञ्चालक समिति, लेखा समिति तथा कर्मचारीको विवरण, सदस्य दर्ताको विवरण, पदाधिकारी र कर्मचारी तथा तिनको परिवारमा लगानीको भएको ऋणको विवरण नियमित रुपमा अध्यावधिक गर्ने, संस्थाको साधारणसभाको प्रतिवेदन, निर्वाचनको प्रतिवेदन तथा सम्पत्ति सुद्दीकरण सम्बन्धी विवरण नियमित रुपमा अध्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
७. सदस्यहरूलाई सूचना दिन, गुनासो सुनुवाई गर्न, सदस्य वडापत्र, सूचना पाटी, उजुर तथा गुनासो पेटिका, वित्तीय सूचना पाटी, इलेक्ट्रीक वोर्ड लगायतको उचित प्रबन्ध नियमितरुपमा अध्यावधिक गरी मिलाउने ।
८. संस्थाको प्रगति प्रतिवेदन, वासलात, विनियम, कार्यविधि तथा निर्णयहरू सहज रुपमा शेयर सदस्य तथा सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने प्रबन्ध मिलाउने ।
९. लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याईएका सुझाबहरू, नियामक निकायबाट दिईएका सुझाब तथा निर्देशनहरूको पालना गरी सो को प्रगति मासिकरुपमा नियामक निकायमा पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१०. संस्थामा सदस्यहरूसँग नियमित बैठक, सम्पर्क गरी संस्था सञ्चालनका आधारहरू तयार गर्ने, सदस्यको उत्पादन संकलन गर्ने, बजारीकरण गर्न आवश्यक रणनीति तथा व्यावसायिक योजना तर्जुमा गरी लागू गर्ने, संस्था सक्रियरुपमा सञ्चालन नगरे दर्ता खारेजीको प्रकृया अघि बढाउनु पर्ने ।

६.१६ श्री सुप्रसिद्ध युवा तथा कृषि उद्यमी सहकारी संस्था लि., उर्लाबारी-७, मोरङ

क. संस्थाको परिचय

(१) सहकारी संस्थाको नाम :- सुप्रसिद्ध युवा तथा कृषि उद्यमी संस्था लि., उर्लाबारी-७, मोरङ

(२) दर्ता नं. : ०४, दर्ता मिति : २०७१।०३।१५

(३) ठेगाना : उर्लाबारी-७, मोरङ

(४) कार्यक्षेत्र : उर्लाबारी न.पा. ।

(५) स्वीकृत सदस्य सेवा केन्द्र : नभएको

(६) सञ्चालक समितिको सदस्य संख्या : महिला - ३ पुरुष - ६ जम्मा - ९

(७) कर्मचारी संख्या : महिला - * पुरुष - * जम्मा - *

(८) शेयर सदस्य संख्या :

जम्मा : ४४	महिला :	पुरुष :	संस्थागत र अन्य :
------------	---------	---------	-------------------

(९) बचतकर्ताहरूको संख्या :

जम्मा :	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
---------	---------	---------	------------

(१०) ऋणीहरूको संख्या :

जम्मा :	महिला :	पुरुष :	संस्थागत :
---------	---------	---------	------------

(११) प्रयोग गरेको सफ्टवेयर : छैन

(१२) CoPoMIS मा आबद्ध ।

ख. अनुगमनबाट देखिएको कैफियत तथा निर्देशन ।

- संस्थाको संचालक समिति, लेखा समिति तथा विभिन्न उप-समितिको नामावली राख्ने, सदस्यता बडापत्र, दर्ता प्रमाण पत्र, गुनसो पेटिका, सूचना पाटी कार्यालयमा सबैले देख्ने गरी राख्ने ।
- कोपोमिसमा नियमित रुपमा मासिक प्रतिवेदन, सदस्य विवरण अद्यावधिक गर्नुका साथ साथै सदस्यहरूको KYM फाराम अद्यावधिक गर्ने ।
- संस्थाको लेखा परीक्षण यथासिघ्र सम्पन्न गरी १ महिना भित्र सोको प्रतिवेदन नियामक निकायमा पेश गर्ने ।
- ऋण उप-समितिको बैठक नियमित रुपमा बस्ने र ऋण लगानी गर्दा ऋण-उपसमितिको सिफारिसमा संचालक समितिबाट ऋण अनुमोदन गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
- लेखा समितिको बैठक नियमित बस्ने तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिले समय समयमा हिसाब किताबको आन्तरिक लेखापरिक्षण गरी सोको प्रतिवेदन संचालक समितिमा पेश गर्ने ।
- संचालक समिति, लेखा समिति, ऋण उप-समिति तथा व्यवस्थापकको ऋणको विवरण आफ्नो नियामक निकायमा नियमित रुपमा पेश गर्ने र ४९ प्रतिशत भन्दा बढीलाई एकै अवधिमा ऋण लगानी नगर्ने ।
- बिना धितो ऋण लगानी नगर्ने तथा 5C Analysis को विश्लेषण गरेर मात्र ऋण लगानी गर्ने ।
- ऋणको आवश्यक सुरक्षण राखेर मात्र ऋण लगानी गर्ने तथा भाखा नाघेको ऋण असुली तर्फ बढी भन्दा बढी पहल गर्ने ।

१. भाखा नाघेको ऋण असुली बारे बैठकमा गहन छलफल गर्ने र कानूनी कारबाहीको लागि अग्रसरता देखाउने ।
१०. नियमित मासिक बैठकमा प्रगति समिक्षा गर्ने व्यवस्था गर्ने, ऋण सदुपयोगिता सम्बन्धी अनुगमन गर्ने ।
११. राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले जारी गरेको मापदण्ड २०८२ बमोजिम सकृय र निस्कृय ऋण वर्गीकरण गरी ऋण नोक्सानी व्यवस्था कोष व्यवस्था गर्ने ।
१२. सम्पत्ति शुद्धिकरण कार्यविधि लागू गर्ने र कार्यान्वयन अधिकारी नियुक्ति गर्ने ।
१३. संचालक तथा कर्मचारीहरुको सिप तथा क्षमता अभिवृद्धि हुने कार्यक्रममा सहभागी गराउने ।
१४. बार्षिक योजना तथा बजेट बनाएर मात्र खर्च गर्ने ।
१५. आ.व.को शुरुमानै बजेट निर्माण गरी लागु गर्ने व्यवस्था गर्नुहुन र बजेट भन्दा बढी खर्च भएको हकमा साधारण सभाबाट अनुमोदन गर्नुपर्ने ।
१६. संस्थाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको अर्धवार्षिक समिक्षा गर्नुहुन र दिर्घकालीन योजना तय गर्ने ।
१७. संचालक समितिले गरेका महत्वपूर्ण निर्णयहरु साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउने ।
१८. संस्थाले शेयर सदस्य, शेयर, बचतमा वृद्धि गर्दै लैजाने ।
१९. संस्थाले तयार गर्ने आन्तरिक कार्यविधि, निति नियम, निर्देशिका बनाई कार्यान्वयन गर्दै लैजाने ।
२०. संस्थाले आ.ब. २०७९।०८० र २०८०।८१ को साधारणसभा हालसम्म बसेको नदेखिएको हुँदा के कति कारणले समय भित्र साधारणसभा नभएको हो, लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र संस्थाको चारखाताको हालसम्मको विवरण सहित लिखित जवाफ ७ दिन भित्र उर्लाबारी नगरपालिका, सहकारी शाखामा बुझाउने व्यवस्था मिलाउने ।
२१. ढिकुटीमा रहने नगदको भौतिक परिक्षण, बरबुझारथ, ढुकुटीको मुल तथा सहायक साँचो स्पष्ट जिम्मेवारी सहित बाँडफाँड गरी लिखित रुपमा राख्ने ।
२२. कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुले लिने तलब तथा सुविधाको विषयमा साधारण सभाबाट निर्णय गराउने ।
२३. संस्थाको प्रगति प्रतिवेदन, वासलात, विनियम, कार्यविधि तथा निर्णयहरु सहज रुपमा शेयर सदस्य तथा सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने प्रबन्ध मिलाउने ।
२४. सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा रकम दाखिला गर्ने ।
२५. संस्थाको व्यवसायिक कार्ययोजना बनाई पेश गर्ने ।
२६. सहकारी ऐन ४७ बमोजिम मुख्य र सहायक कारोबार मिलान गर्ने ।
२७. संचालक समिति, लेखा समिति र व्यवस्थापकको सम्पत्ति विवरण समेत यथाशिघ्र पठाउने ।
२८. कर्मचारी भर्ना, नियुक्ति, पर्याप्तता (सदस्य संख्याको आधारमा) कार्य सम्पादन मूल्यांकन, कर्मचारीलाई जिम्मेवारी, दण्ड, सजाय, पुरस्कार र भर्ना प्रकृया पारदर्शी बनाउने, कर्मचारीलाई ऐन, नियमानुसार नियुक्ती पत्र दिई नियमानुसार सामाजिक सुरक्षाकोषमा आवद्ध गराउने ।
२९. संस्थाका महत्वपूर्ण कागजातहरु खोजेका बखत तुरुन्त पाउन सकिने गरी फाइलिङ्ग व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने ।
३०. लेखापरिक्षकले दिएका सुझावहरु कार्यान्वयन गर्दै लैजाने । कर दाखिला गरी कर चुक्ता प्रमाणपत्र पेश गर्ने ।

३१. उपरोक्त निर्देशनका अतिरिक्त संघीय ऐन, नियमावली, राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणबाट जारी मापदण्ड तथा कोशी प्रदेश सरकारबाट जारी ऐन, नियमावलीका साथै उर्लाबारी नगरपालिकाबाट जारी सहकारी ऐन तथा समय समयमा भएका निर्देशनको पालना गरी सोको प्रगति नियमितरूपमा नियामक निकायमा बुझाउने व्यवस्था मिलाउने ।
३२. सहकारी संस्था दर्ता मात्र गरी उल्लेखित निर्देशन पालना नगरेमा वा निश्कृत भई बसेमा संस्था दर्ता खारेजीको प्रकृया अघि बढाउनुपर्ने ।

७. कार्यक्षेत्र भित्र रहेका सहकारी संघ संस्थाको अनुगमन निरीक्षणमा देखिएको अवस्था

समस्याहरु:-

- (क) सहकारी संस्थाले कारोबारको व्यवस्थित तथ्यांक र अनिवार्य राख्नुपर्ने सहायक खाता/मुख्य खाताहरु र अभिलेख राख्ने नगरेको।
- (ख) अधिकांश सहकारीमा ज्येष्ठ नागरिकको उमेर वरपरको व्यक्तिहरु सञ्चालक समिति र लेखा सुपरिवेक्षण समितिमा रहने गरेको कारण संस्थाको सक्रियता नदेखिने गरेको।
- (ग) जिल्ला सहकारी संघमा आबद्ध रहनु भएका पदाधिकारीहरु समेत कोपोमिसमा आबद्धता भइ प्रतिवेदनहरु पेश गर्ने विषय प्रति उदासिन देखिएको।
- (घ) सहकारी संस्थाले छाता संगठनमा आबद्ध भएर पनि त्यसको भरपूर उपयोग गर्न नजानेको।
- (ङ) पर्याप्त धितो तथा सुरक्षणको बन्दोबस्त नगरी ऋण लगानी गर्ने गरेको।
- (च) सहकारीको मूल्य, मान्यता र सिद्धान्त नै नबुझी शेयर सदस्यता लिने गरेको।
- (छ) धेरैजसो सहकारी संस्थाहरुले सदस्य नै नबनाईकन बचत तथा ऋणको कारोबार गरेको।

चुनौतिहरु:-

- (क) कोपोमिसमा १९ वटै सहकारीलाई आवद्ध गरी नियमित रूपमा सबै प्रकारका प्रतिवेदनहरु प्राप्त गर्नु।
- (ख) प्रत्येक शेयर सदस्यलाई सहकारीको विनियमको विषयमा पूर्ण रूपमा शिक्षा प्रदान गर्नु।
- (ग) सहकारी शाखामा पर्ने उजुरीको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्नु।
- (घ) बचतकर्ताको बचतको सुरक्षाको सुनिश्चित गर्नु।
- (ङ) संघ तथा प्रदेशस्तरका सहकारी संस्थाको सेवाकेन्द्र खोली हावी हुनु।
- (च) प्रत्येक सहकारीलाई नियमित र व्यवस्थित तुल्याउनु।

८. सहकारी संस्थाहरुमा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरु:

समस्या/ समस्याका कारणहरु:

१. सहकारी संघसंस्थाहरुको नियमन, प्रबर्द्धन र प्रशिक्षणको कार्यमा नियामक निकाय क्रियाशिल हुनुपर्नेमा कार्यालयको अन्य दैनिक प्रशासनिक कार्य, उजुरी/गुनासो, पर्याप्त बजेट तथा कार्यक्रममा कमी, दक्ष जनशक्तको अभाव/विज्ञता आदीका कारणबाट संस्थागत विकास भई नसक्नु ।
२. विनाधितो तोकिएको सीमाभन्दा बढी ऋण रकम लगानी हुनु, धितोको यथार्थतामा आधारित भएर मूल्याङ्कन नगरिनु र कमजोर धितोमा समेत बढी लगानी गर्नु,
३. घरजग्गा लगायतका अनुत्पादक क्षेत्रमा संस्थाको लगानी केन्द्रित गर्नु ,
४. प्रारम्भिक सहकारी संस्थाहरुले नियामकमा नियमित पठाउनुपर्ने विवरण नपठाएको । साथै प्राप्त विवरणको विश्लेषण र पृष्ठपोषणको परिपाटी विकास नभएको,
५. कतिपय सहकारी संस्थाहरु सहकारी मूल्य, मान्यता विपरित गएर बैंक सरह संचालित रहनु,
६. सहकारी संस्थाहरु समुदाय केन्द्रित र सदस्य केन्द्रित नहुनु,
७. सहकारी संघ संस्थामा अस्वस्थ राजनीतिकरण बढ्नु,
८. सहकारी क्षेत्रमा देखिएको विकृति विसंगतीका कारण कमजोर वर्गले क्षेत्रगत लाभ लिन नसक्नु,
९. तरलता व्यवस्थापन गर्न नसक्नु,
१०. सहकारी विभागले सहकारी संघसंस्थाको लागि जारी गरेको सदस्य केन्द्रीयता सूचकांक (MCI) मा सहकारी संघ संस्थाको अवस्था ज्यादै नै कमजोर देखिनु,
११. सहकारी संस्थाले आफ्नो वित्तीय विश्लेषण कार्यमा पलर्स अनुगमन पद्धतिको अनुशरण नगर्ने प्रवृत्ति देखिनु,
१२. सेवा केन्द्रका नाममा संचालन खर्च अत्याधिक रहेको,
१३. अधिक वाह्य ऋण लिनु, कर्जाको वर्गीकरण यथार्थतामा आधारित भएर नगर्नु साथै ऋण जोखिम कोषमा पर्याप्त रकम व्यवस्था नगर्नु,
१४. संरक्षित पुँजी फिर्ता कोषमा रकम नछुट्याउनु । रकम छुट्याएमा पनि यसको वितरण कारोवारका आधारमा नभई शेयर पुँजीका आधारमा वितरण गरिनु वा सबैलाई बराबर वितरण गरिनु,
१५. सहकारीका साधारण शेयर सदस्य भन्दा संचालक, व्यवस्थापक र सीमित व्यक्तिले मात्रै फाइदा लिनु।

९. समस्या समाधानका उपायहरु:

नियामकले गर्नुपर्ने काम;

१. सहकारी शिक्षा सबै सदस्य र सरोकारवालाहरु समक्ष पुर्याउने ।
२. संस्थागत सुशासनमा ध्यान दिने । सफल सहकारी अभ्यासयुक्त देशहरुले अवलम्बन गरेका सुशासनका औजारहरुको आन्तरिकीकरण गरी अभ्यास गर्ने ।
३. सहकारी क्षेत्रमा रहेका क्षेत्रगत विज्ञ र सरोकारवाला एवं सरकार सम्मिलित टोलीले विभिन्न समयमा पेश गरेका सुझावहरुको कार्यान्वयन गर्ने । उक्त सुझावहरुका आधारमा यस क्षेत्रका समस्या समाधान गर्न संरचनागत, नीतिगत, प्रक्रियागत पक्षका बारेमा अलग अलग कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।

४. सहकारी क्षेत्रकै जोखिम व्यवस्थापन, उत्पादन लक्षित ऋण परिचालन, प्रविधि हस्तान्तरण र आन्तरिकीकरण लगायतका विषयमा ठोस मार्गदर्शन गर्ने ।
५. संस्थाहरूको वित्तीय गुणस्तरीयता अभिवृद्धि गर्ने, सदस्यको दोहोरोपन हटाउने र समान उद्देश्य एवं कार्यक्षेत्र भएका सहकारी संस्थाहरूको एकीकरणलाई प्रोत्साहन गर्नुपर्दछ । यसैगरी पछिल्लो कानूनमा भएको संसोधन अनुरूप सहकारी संस्थाहरूको कारोबारको आकार र गुणस्तरको आधारमा वर्गीकरण गर्ने र असल सहकारी संस्थाहरूलाई अनुदान तथा सहयोगका कार्यक्रमहरू मार्फत् प्रोत्साहन गरिदाँ अन्य संस्थालाई पनि सुशासन र गुणस्तर कायम गर्न प्रेरणा पुग्दछ ।
६. सहकारी संस्था सञ्चालनमा मितव्ययिता र गुणस्तरियता अभिवृद्धि गर्न सदस्य दोहोरिएका, कार्यक्षेत्र खप्टिएका र विषय मिल्ने सहकारीहरूको एकीकरण गर्न प्रोत्साहन गरी चुस्त संख्या कायम राख्ने ।
७. सहकारी संस्थाहरू सहकारी मर्मबाट विचलित भई बैंकले जस्तै मात्रै कार्य गर्ने प्रवृत्ति निरुत्साहित गरी समुदाय केन्द्रित र सदस्य केन्द्रित कारोबारलाई प्रोत्साहन प्रदान गर्ने । कोपोमिस प्रणाली र कानूनको परिपालनाको विषयलाई प्रभावकारी बनाउने ।

सहकारी संस्था/संघले गर्नुपर्ने काम:

१. **संस्थागत सुशासन सुधार** – पारदर्शी नीति, आचारसंहिता तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली प्रभावकारी बनाउने ।
२. **वित्तीय अनुशासन कायम गर्ने** – ऋण प्रवाह, निक्षेप संकलन र पूँजी व्यवस्थापनमा नियमनकारी मापदण्ड अपनाउने। संस्थाको सन्चालन खर्च पारदर्शी तथा मितव्ययी बनाउने ।
३. **प्रभावकारी नियमन र अनुगमन** – नियामक निकायसँग समन्वय गरी स्व-अनुगमन प्रणाली विकास गर्ने।
४. **प्रविधिको प्रयोग बढाउने** – डिजिटल भुक्तानी, अनलाइन लेखाप्रणाली तथा साइबर सुरक्षा लागू गर्ने।
५. **सदस्यहरूको वित्तीय साक्षरता अभिवृद्धि गर्ने** – नियमित तालिम, सचेतनामूलक कार्यक्रम तथा वित्तीय व्यवस्थापनसम्बन्धी जानकारी दिने।
६. **जोखिम व्यवस्थापन प्रणाली लागू गर्ने** – सम्भावित वित्तीय जोखिम न्यूनीकरण गर्न जोखिम मूल्याङ्कन र सुरक्षण रणनीति अपनाउने।
७. **नैतिकता र पारदर्शिता कायम गर्ने** – अनियमितता न्यूनीकरण गर्न वार्षिक लेखा परीक्षण र प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने।
८. **सहकारीको व्यवसायिकरण गर्ने** – साना सहकारीहरूलाई एकीकरण गरी प्रतिस्पर्धी र आर्थिक रूपमा सक्षम बनाउने।
९. **सदस्यहरूको सक्रिय सहभागिता बढाउने** – सहकारी नीतिमा सदस्यहरूको प्रत्यक्ष संलग्नता र निर्णय प्रक्रियामा सहभागिता सुनिश्चित गर्ने।
१०. योग्य, दक्ष तथा सक्षम कर्मचारीको नियुक्ति गर्ने, उचित पारिश्रमिक प्रदान गरी स्थायी जनशक्ति निर्माण गर्ने।
११. सदस्य केन्द्रित तथा समुदाय केन्द्रित भई सहकारी संस्था संचालन गर्ने।
१२. उत्पादनशील क्षेत्रमा कारोबार केन्द्रीत गर्ने।

अन्त्यमा,

नेपालको सहकारी क्षेत्रले आर्थिक समावेशिता र सामूहिक विकासमा महत्वपूर्ण योगदान दिए पनि हाल विभिन्न समस्याहरू सामना गरिरहेको छ । संस्थागत सुशासनको अभाव, अनियमितता, वित्तीय अपारदर्शिता, नियमन कमजोरी तथा सदस्यहरूको सीमित सहभागिता जस्ता चुनौतीहरूले सहकारीहरूको प्रभावकारिता घटाइरहेका छन्।

यी समस्याहरूको समाधानका लागि प्रभावकारी नियमन, पारदर्शिता वृद्धि, वित्तीय अनुशासन, प्रविधिको प्रयोग, तथा सदस्यहरूको सचेतना अभिवृद्धि आवश्यक छ । सहकारी सिद्धान्त र मूल्यमान्यताको आधारमा संस्थाहरूलाई सुधार गर्दै आर्थिक स्थायित्व र विश्वास कायम गर्न पहल गर्नुपर्छ ।

१०. संलग्न कागजातहरू:

१. नियमित तथा सघन अनुगमन फारामहरू
२. संस्थाको अनुगमन अवधिको वित्तीय विवरण र आ.ब. २०८०।०८१ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदन
३. अनुगमन टोलीले दिएका सुझावहरू

अनुगमन टोली

श्री कविता ढुंगाना सहायक पाँचौ उर्लाबारी नगरपालिका	श्री कुबेर ढकाल, अधिकृत आठौं उर्लाबारी नगरपालिका	श्री मनोज कार्की बरिष्ठ शाखा अधिकृत प्रदेश सहकारी रजिष्ट्रार का.	श्री अभय कुमार गुप्ता प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत उर्लाबारी नगरपालिका
--	--	--	---

मिति २०८२।०२।२१